

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

ПОДГОРИЦА, СЕПТЕМБАР 2000. ГОДИНЕ
ГОДИНА XI БРОЈ 998

ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ
ЗА ПРЕДСЕДНИКА
СР ЈУГОСЛАВИЈЕ

**Председник државе
је домаћин куће.
Бирајмо домаћина
за председника.**

Томислав Николић

**кандидат Српске радикалне странке
за председника СР Југославије**

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:

др Војислав Шешел

Главни и одговорни уредник:

Синиша Аксентијевић

Заменик главног уредника:

Душан Весић

Помоћник главног уредника:

Јасминка Олујић

Редакција:

Жана Живаљевић, Огњен Михајловић,
Весна Арсић, Маринко Марић,
Ивана Борац, Коста Димитријевић,
Јадранка Шешел, Драгана Глушац,
Ивана Ђурић, Наташа Жикић, Дејан
Анђус, Весна Зобеница, Добрица Гајић,
Весна Марић, Дејан Лукић

Секретар редакције:

Љиљана Михајловић

**Техничко уређење,
компјутерски прелом
и израда колора:**

Саша Радовановић

Бранка Бобић

Дизајн:

Душан Весић

Фоторепортери:

Марко Поплашен

Крсто Голубовић

Лектори:

Ивана Борац

Гордана Максимовић-Јандрић

Уредник издања:

Душан Весић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Председник издавачког савета:

др Ђорђе Николић

Потпредседник издавачког савета:

Петар Димовић

Издавачки савет:

др Војислав Шешел,

Томислав Николић,

др Никола Поплашен, Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,

Александар Вучић, Драган Тодоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазич, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

Шеф дистрибуције:

Зоран Дразиловић

Штампа:

„ЕТИКЕТА“, Болеч, 011/ 806-30-28

Редакција прима пошту на адресу:

„Велика Србија“,

Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

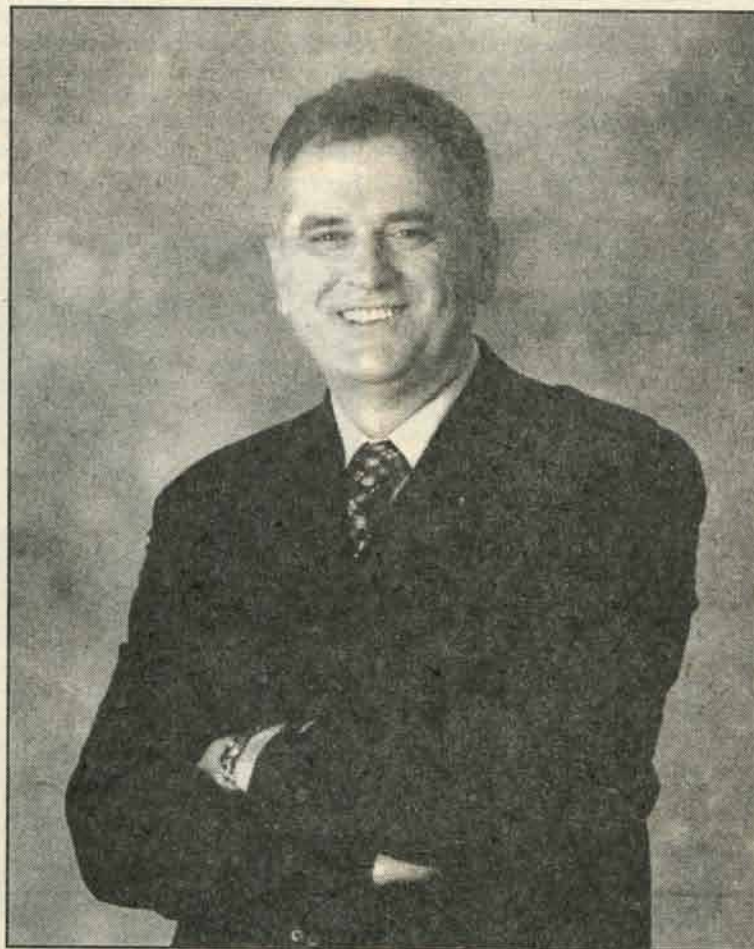
Новине „Велика Србија“ уписане су у Ре-

гистар средстава јавног информисања

Министарства за информације под бројем

1104, од 5. јуна 1991. године.

НА ИЗБОРИМА ЗА ПРЕДСЕДНИКА СР ЈУГОСЛАВИЈЕ 24. СЕПТЕМБРА 2000. ГОДИНЕ

ЗАОКРУЖИТЕ БРОЈ

5

**ТОМИСЛАВ НИКОЛИЋ,
КАНДИДАТ СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ**

КАНДИДАТУРА ТОМИСЛАВА НИКОЛИЋА
ЗА ПРЕДСЕДНИКА САВЕЗНЕ РЕПУБЛИКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

ИНТЕРЕС ДРЖАВЕ И НАРОДА

Томислав Николић је аутентични представник домаћинске Србије, политичар чије се име изговара с великим поштовањем. Нема већег страха за непријатеља него кад зна да пред собом има човека непоткушљивог и непоколебљивог у борби за српске националне интересе. Зато је од изузетног значаја да се бирачи 24. септембра, на изборима за председника СР Југославије, одреде за кандидата Српске радикалне странке Томислава Николића.

Централна отаџбинска управа Српске радикалне странке одлучила је да на предстојећим изборима за председника Савезне Републике Југославије кандидат странке буде Томислав Николић.

Сам Томислав Николић испричао је све о себи током десет година боравка на узбурканом мору званом политичка сцена Србије. Док је неуморно обилазио отаџбину, нема човека који га није запамтио и који не гаји поштовање према његовој личности и досадашњим жртвама које је поднео у борби за одбрану и достојанство српског народа.

Цео животни пут Томислава Николића одсликава човека ванредних моралних квалитета, марљивости, поштења, части и образа. Рођен 15. фебруара 1952. године у Крагујевцу, поникао је у сиромашној породици, али богатој у духовном и традиционалном смислу. Живот није био дарљив према Томиславу, јер је још као дете остао без родитеља. С тугом у срцу наставио је да се кроз живот пробија сопственим снагама, при чему је стицао поштовање и углед преданог човека за кога није било изгубљених битака.

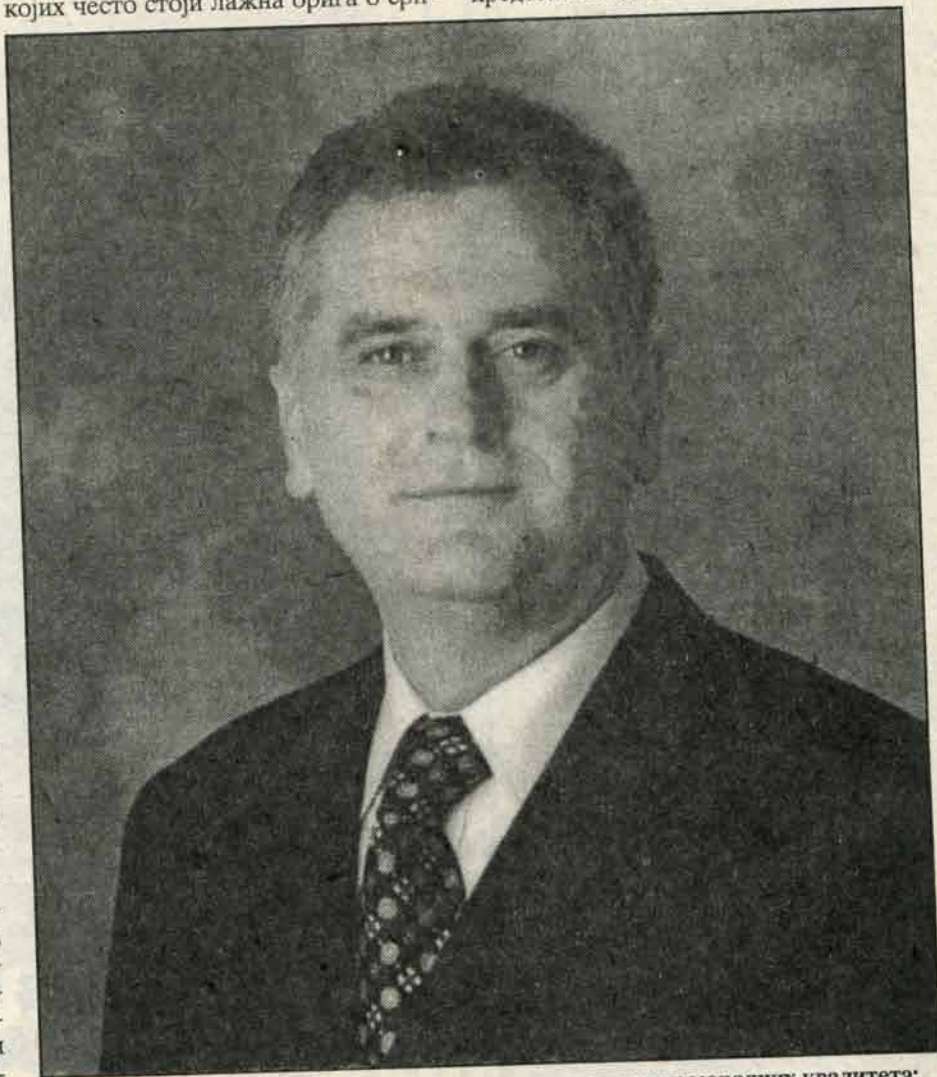
Пушка преко рамена

Почетком деведесетих година, са буђењем парламентарног живота после полувековног мрака, Томислав Николић је, 1990. године, учествовао у формирању Српске радикалне странке, као алфа и омега уједињења Српског четничког покрета и тадашње Народне радикалне странке. Тада почиње његов пробој у сам врх српске политичке сцене. У међувремену, када је помахнитали вирус антисрпства претио да доведе до егзодуса српског народа у западним српским земљама, није се сакрио у подрум или изигравао миротворца. Окачио је пушку преко рамена и на славонском ратишту војевао за одбрану српских националних интереса.

Својим витештвом и ратним доприносом заслужио је звање српског четничког војводе, које је доказао у досадашњем преданом раду на одбрани српства. По томе се праве патриоте разликују од разних саморекламера, који од силног помињања српства не стижу да подигну главе даље од Београда. Уместо празних прича, иза којих често стоји лажна брига о срп-

ском бићу. Томислав је показао спремност да положи живот на олтар отаџбине, учествујући као добровољац у рату. Он правог конкурента, спремног да се одговорно и одлучно ухвати у коштац са немани која са разних страна насрће на душу српског домаћина, једноставно нема.

Томислав Николић је аутентични представник домаћинске Србије, чије

Цео његов животни пут одсликава човека ванредних моралних квалитета: Томислав Николић, кандидат Српске радикалне странке на изборима за председника СР Југославије

се име изговара са великим поштовањем, а међу његовим политичким опонентима, чије је намере често побијао језиком истине, изазива страхопоштовање. Нема већег страха за непријатеља ако зна да испред себе има човека непоткупљивог и непоколебљивог у борби за поштовање права. Поштење и активност у заступању српских националних интереса, основни постулат његовог политичког рада, пренео је и на своју породицу.

Довољно је само подсетити да је његов старији син у току НАТО агресије све време био на фронту, као војник Војске Југославије, у околини Краљева. Није, попут бројних политичких епизодиста, себе или своју породицу склонио даље од злочиначких бомби, па да са безбедне удаљености држи придику како се брани српство. И данас, са позиције потпредседника Савезне владе, безрезервно је ставио на располагање све своје интелектуалне потенцијале у циљу опоравка наше рањене привреде, нудећи права решења за нагомилане проблеме.

Значајан успех који бележи крагујевачки гигант „Застава“, дугује управо мерама које је предложио Томислав Николић. Чињенице неумољиво показују да више нема обмана и превара у нашој земљи, јер народ зна ко је стуб одбране и прогреса. Показујући да му сујета није јача страна, често је био на мети разних маргиналаца који су себе називали политичким лидерима. Волео је да каже да је „највећа незгода опозиције то што у њој нема таквих људи какви су били радикали као опозиција. У њој нема таквих бораца ниги познавалаца и сад опозиција тугује што радикали нису с њима да им осветлају образ“.

Човек којем храбрости никада није недостајало

Томислав Николић је, док су кандидати НАТО странака објавили прагове по земљама које су нас засипале бомбама, активно радио на опстанку наше земље у тим драматичним месецима. Њему храбрости никада није недостајало, још док је сам робијао бранећи страначку и личну част и част српског народа. За време прогањања др Војислава Шешеља, Томислав Николић је успео да на протестним митинзима анимира знатан број житеља Црне Горе. Управо је он сигуран гарант опстанка заједничке државе Србије и Црне Горе, јер није човек претњи и уцена, али са неустрашивим осећајем да препозна нераскидиву везу две федералне јединице и да не попусти пред сепаратистичким тенденцијама.

Можда би се у наведеним чињеницама могли пронаћи разлози што се

председничком кандидату Српске радикалне странке, без образложења, отказују већ уговорена гостовања по локалним медијима, јер многима не одговара истина. Победа Томислава Николића гарантовала би Савезној Републици Југославији председника који би у сваком тренутку, интерес државе и народа имао испред себе као најважнији циљ.

Као вођа посланичке групе Српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Србије, Томислав Николић је, са позицијом шефа посланичке групе, водио борбу у скупштинским рововима да се раскринкају сви законски пројекти погубни по Србију. Афирмисао је својим примером програм Српске радикалне странке у правом светлу. И поред бројних обавеза као посланик, а касније и као потпредседник обе владе, Томислав Николић је, као једини одборник Српске радикалне странке у Скупштини града Крагујевца, редовно стижао да демаскира све штетне потезе тамошњих властодржаца, оличених у СПО и ДС.

Тако је, јула 1997. године, мотивисан инцидентом крагујевачких кабадахија, који су физички насрнули на припаднике Српске радикалне странке, Томислав Николић упутио отворено писмо градоначелнику Крагујевца у коме га је „подсетио“ да је довео на власт „екипу апсолутно неспособних људи, који о локалној власти не знају готово ништа“, уз питање да ли је Српска радикална странка крива „што сте се прихватили посла који нисте способни да обавите“. Проблем је био у нечем другом, много озбиљнијем, а не у нама. Зар смо проблем ми, српски радикали, „који немамо ни просторије странке у Крагујевцу... који се никада нисмо појављивали у емисијама РТВ Крагујевца... Зар немате преча посла, да чувате ову своју коалицију и да се борите против социјалиста?“

Српство, поштење, част

Да је сама појава господина Николића у рангу елементарне непогоде за све „демократске“ епизодисте, говори и следећи податак: „Зашто сам 2. августа добио позив за седницу Скупштине града која ће се одржати 1. августа? Шта вас то плаши, зашто вам не одговара моје присуство седницама“? Увек спреман да снагом аргумената каже истину у лице банди на власти, раскринкао је позадину брзометног краја сарадње крагујевачких јавних предузећа са „Југобанком“ у корист приватне „Делта банке“, без икаквог објашњења, на штету привреде осиромашеног Крагујевца.

Као персонификација партије која се оштро бори против криминала,

корупције, против свих негативних појава у држави и друштву, Томислав Николић је увек био спреман да се ангажује у заштити права и слободе грађана. У писму поменутом несрећном челнику Крагујевца, Николић је упозорио: „Немојте да вам се случајно деси напад на још једног радикала. Оно што се њему буде десило, десиће се лично вама. А за то ћу ја да одговорам. Па одлучите – или ћете да се бавите политиком, или ћете са својим криминалцима руку под руку“.

За ових десет година, колико учествује у политичкој борби на нашим просторима, али и десет година боравка у самом врху Српске радикалне странке, Томислав Николић је дао немерљив допринос да странка остане доследна својим прокламованим циљевима у условима када се „вера продаје за вечеру“, без већег размишљања. Својим ангажманом, прво као потпредседник Владе Србије, затим и Савезне владе, допринео је да Српска радикална странка своја начела угради у одлуке обеју влада. Његово име се пише великим словом, као синоним за српство, за поштење, за част, за домаћинску Србију.

Оно што Томислав Николић, као кандидат за председника, обећава и гарантује именом и успесима, својим и странке чији је потпредседник, постаје много реалније и ближе реализацији када се у обзир узму особине његових противкандидата.

На главу у празан базен

Кандидат Демократске опозиције Србије за председника Савезне Републике Југославије, за кога често кажу да је „чврст, смирен и сабран“, јесте Војислав Коштуница, председник Демократске странке Србије. За човека какав је Коштуница, могло би се пре рећи да је особа поред које многи догађаји пролазе, а да га истовремено не дотичу. Пре би се као његова карактеристика могла навести политичка неодлучност, која је узрок „лутања“ по коалицијама.

Започео је Коштуница склапање „савеза“ са другим партијама у ДЕПОС-у, наставио у коалицији „Заједно“, а сада је у Демократској опозицији Србије, чији чланови су исти као и у претходне две коалиције. Није, дакле, кандидат за председника Савезне Републике Југославије сигуран с ким жели да сарађује, а с ким не, како на домаћој политичкој сцени, тако и на Западу. Каже да је он за „прозападну“, а не „антизападну“ критику.

Оно што је најбитније за грађане Југославије – Коштуница није сигуран да ли уопште подржава њено постојање или не. У тренуцима многобројних страних притисака, када патриотизам постаје најбитнија особи-

на нашег народа, Војислав Коштуница изјављује да Југославија не постоји. Да ли особа која не верује у постојање једне државе, треба уопште да се кандидује за њеног председника?

Војислав Михаиловић, председнички кандидат Српског покрета обнове, актуелни градоначелник Београда, показао је како изгледа власт у његовој режији, у шта Београђани могу свакодневно да се увере. Показао је Михаиловић да му најбоље „лежи“ улога марионете у туђим рукама. Да није научио сам да води политику и доноси одлуке, говори и то што је познатији по свом презимену и породичној традицији, него по политици.

Михаиловић је унук четничког генерала Драже Михаиловића, и наглашава да му је амбиција да настави борбу за демократизацију, коју је његов деда започео. Како су дела важнија него речи, битно је шта је Михаило-

Радио-телевизије Србије по свакодневним појављивањима током прошлогodiшње агресије, Дрецу се показао као човек склон наглим променама. Своју политичку каријеру започео је у Савезу комуниста, а наставио у Социјалистичкој партији Србије, чији је члан био донедавно.

Када је завршена НАТО агресија, Дрецу је, незадовољан третманом, јер за њега више није било толико простора као раније, иступио из странке и почео да износи оптужбе на њен рачун. Оно што је било пресудно за напуштање странке и државне телевизије, јесте то што није усвојен предлог војника са положаја на Косову и Метохији, да се Дрецу додели Орден храбрости. Разочарење изазвано тако безначајном ствари, говори о томе колико је председнички кандидат спреман да се заложује за земљу и њен народ.

ла бирача изазвала забуну и гласове намењене Српској радикалној странци, донела левој коалицији.

Коме служе „пашићевци“?

На последњим локалним изборима у Подгорици и Херцег Новом, одржаним 11. јуна 2000. године, и поред победе коалиције „Југославија“ у Херцег Новом, у којој су били и српски радикали и левица, председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешел, резултате је прокоментарисао као незадовољавајуће, због чега је апострофирао ЈУЛ и посебно Радикалну странку левце „Никола Пашић“, чији је циљ да злоупотребом имена радикали (које нема ништа заједничко са левицом), само снизи рејтинг Српској радикалној странци.

Поред Црне Горе, Југословенска левица, у чије име ради Иван Марковић, савезни министар за телекому-

НАШ ЧОВЕК Војислав Михаиловић

ЗА ПРЕДСЕДНИКА

вић показао током свог досадашњег боравка на „челу“ престонице. А показао је да најбоље служи другима.

До сада су му, као градоначелнику Београда, ментори били чланови породице Драшковић, али, с обзиром на његове тежње, као и тежње читаве странке чији је кандидат, питање је где ће се Михаиловић зауставити у испуњавању туђих налога.

Патриотизам за награду

Препород Србије је странка која је, тек што је основана, као кандидата за председника Савезне Републике Југославије, истакла Милована Дрецуна. Свима познат са програма

Дакле, патриотизам „по сваку цену“, али само ако за то следи вредна награда.

На политичкој сцени Југославије изненада се, као битан политички фактор, појавила Радикална странка левце „Никола Пашић“, као филијала Југословенске левце, која је фаворизована као противтежа Српској радикалној странци. Чињеница је да према својим карактеристикама чак ни Југословенска левица не може да буде противтежа радикалима, а не странка са тако малим бројем чланова и тако нејасним циљевима, каква је Радикална странка левце „Никола Пашић“. Ова маргинална странка фаворизује се не би ли код једног де-

никације, Радикалну странку левце „Никола Пашић“ форсира и у Србији. Нарочито је приметна заступљеност ове минорне политичке партије у државним медијима, где јој је поклоњено онолико простора колико и Српској радикалној странци.

Редовно се објављују саопштења странке (која пише Иван Марковић лично) и организују гостовања на државној и локалним телевизијама. На тим гостовањима тзв. војвода, Синиша Вучинић, лансира разноврзне лажи и измишљотине, које су не само на штету Српске радикалне странке, већ читавог југословенског народа.

Иван Николић

ЗДРАВИЦА ЗА ПРЕДСЕДНИКА

Председнички кандидат Српске радикалне странке боравио је, од 21. до 24. августа, у Црној Гори и Златиборском округу

У оквиру предизборне кампање, кандидат Српске радикалне странке за председника Савезне Републике Југославије, Томислав Николић, обишао је, од 21. до 24. августа, градове Црне Горе, од југа до севера. Он је грађанима поручио да нико не може да раздвоји две српске државе и позвао их да изађу на предстојеће редовне парламентарне савезне и председничке изборе не плашећи се претњи Мила Ђукановића.

Председнички кандидат Српске радикалне странке је у Херцег Новом, Котору, Тивту, Подгорици, Никшићу, Андријевици, Берану, Бијелом Пољу и Пљевљима разговарао са грађанима о свим њиховим проблемима, показујући и на овај начин да је Српска радикална странка партија која је потекла из народа, да је баш зато увек уз њега и да га никада неће изневерити нити издати.

Ђукановић неће угасити српство

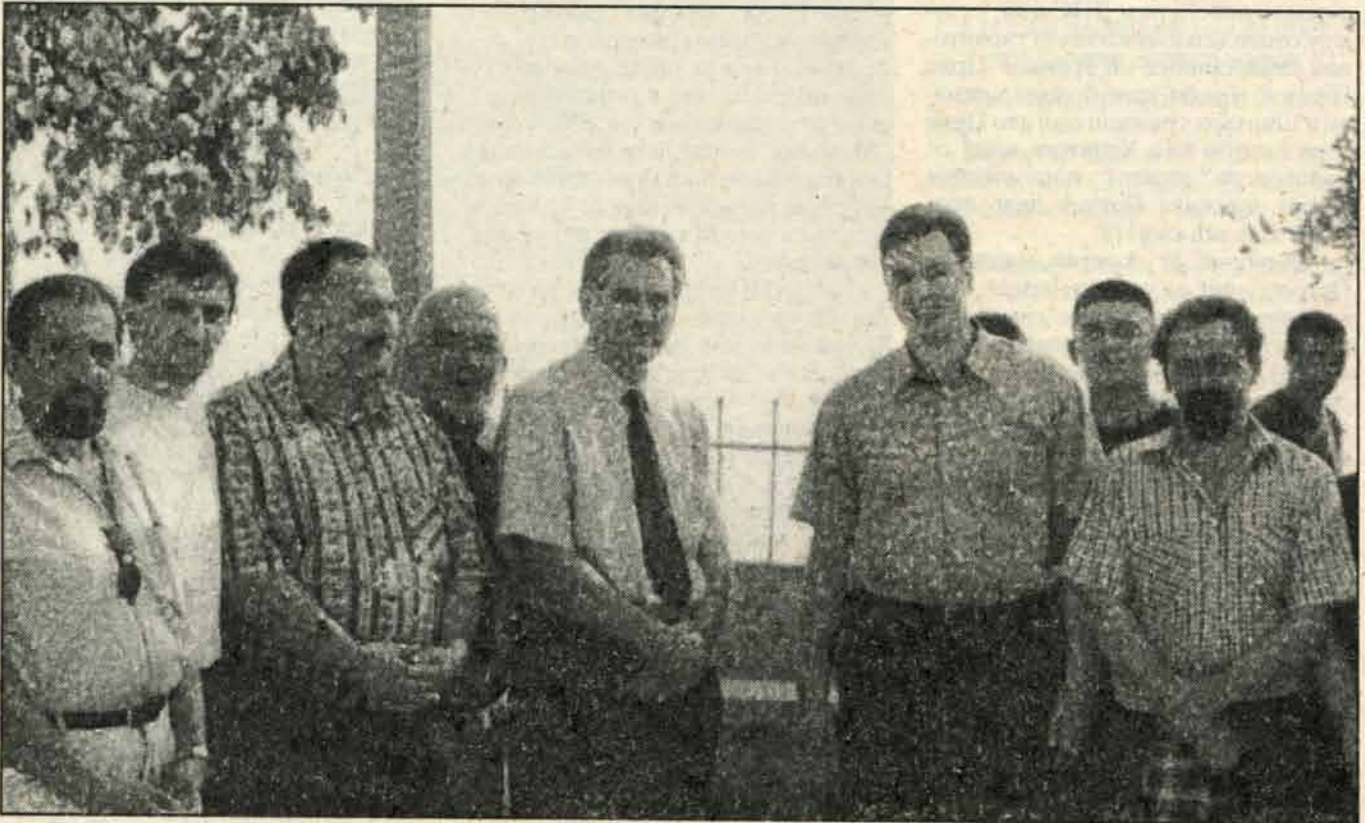
Већ на тиватском аеродрому, кандидата Српске радикалне странке за председника СР Југославије сачекао је велики број грађана и српских радикала црногорског приморја, који су Томиславу Николићу и његовим сарадницима, генералном секретару Српске радикалне странке Александру Вучићу и члану Централне отаџбинске управе Божидару Вучуровићу пожелели срдачну добродошлицу.

Николић је најпре гостовао на локалном радију у Херцег Новом, у емисији посвећеној предстојећим изборима, истичући велику политички снагу српских радикала који једини имају јаку страначку организацију у свим српским земљама и који једини имају свеобухватан национални, политички, економски, социјални и културни програм.

Он је нагласио да ће победом Српске радикалне странке на предстојећим изборима бити обезбеђен опстанак заједничке државе Србије и Црне Горе.

Првог дана посете Црној Гори, Николић је прошетао главним улицама Херцег Новог, Игала, Котора и Тивта где су га бурно поздравили, не само мештани тих приморских места, већ и бројни туристи из Србије.

У Котору је Николић посетио једну од најлепших српских православних светиња – Цркву Светог Николе на којој се вијори српска тробојка са четири оцила, коју безуспешно, већ годинама, покушавају да уклоне црногорски сепаратисти из Либералног савеза Црне Горе и Демократске партије социјалиста Мила Ђукановића. Српска Црна Гора се и овде показала и, захваљујући жестоком отпору српског народа Котора и свештенства те цркве, сепаратисти нису успе-

Сви Срби желели су да поздраве Томислава Николића и Александра Вучића током њихове посете Црној Гори

ли да уклоне заставу која доминира у овом граду.

Свештеник Момчило Кривокапић дочекао је у цркви кандидата Српске радикалне странке за председника СР Југославије и благословио га пожелевши њему и Српској радикалној странци успех и победу на предстојећим изборима.

Другог дана предизборне кампање у Црној Гори, Николић је посетио српску Зету где му је величанствен дочек и срдачну добродошлицу приредило братство Брајевића, на челу са домаћиним Мирославом Брајевићем.

Икона за председника

У току дана Николић је одржао конференцију за новинаре у Подгорици и гостовао на локалној Телевизије Елмаг наглашавајући да ће избори у Црној Гори бити одржани и да их нико не може спречити. Он је поручио актуелном црногорском режиму да има паметнија посла него да спречава изборе, што је био и његов одговор Милу Ђукановићу који је запретио грађанима Црне Горе да они и њихове породице имају преча посла него да изађу на изборе.

„То је отворена претња егзистенцији и безбедности бирача и чланова њихових породица”, рекао је Николић, оценивши да на томе падају све Ђукановићеве приче о демократији црногорског режима.

Николић је упозорио црногорски режим и присталице ДПС-а да, у случају отцепљења, нико не би гарантовао самосталност ни границе Црне Горе као и да би, врло брзо, муслимани и Шиптари тражили свој део Црне Горе а потом би и Хрватска, којој се црногорски режим најпонижније удвара, тражила Боку и цело приморје које већ својата.

Николић је посетио манастир Острог, једну од четири највеће православне светиње, где су свештеници читали молитву за спас српског народа и успех Српске радикалне странке на изборима, јер су те две ствари везане – српски народ може да очекује спас једино победом Српске радикалне странке.

Николић се поклонио моштима Василија Острошког, обишао манастир и поразговарао са свештенством о очувању српске духовности. Грађани Даниловграда на овом светом месту поклонили су Николићу икону светог Василија Острошког да га, како су рекли, прати и чува, за добробит Српства, у победничкој кампањи.

У Никшићу, радикали су поносило прошетали улицама тог града у коме се можда најочитије види поларизована Црна Гора. С једне стране, Николићу и његовим сарадницима

прилазили су грађани, међу њима и војници, који су желели да поздраве председничког кандидата радикала, а, с друге стране, чуле су се псовке српству и онима који то српство носе у срцу. Трагично је што су српску мајку псовали Срби по рођењу које је неко убедио да они то нису. У Никшићу је умало дошло до већег инцидента када су окупљене Милове присталице агресивно покушале да изазову тучу. Пришла је и полиција, али опомињући радикале. Пошто је шетња градом била пријављена и пошто радикали ничим нису провоцирали неистомишљенике, осим својим постојањем а и захваљујући одмереној и мудрој интервенцији Томе Николића, полиција је дозволила да се шетња градом настави.

Николић је и у јавним наступима приметио да, нажалост, постоји та поларизована Црна Гора. Онај пол који формира црногорска влада, који је наоружан, спреман за тучу са сваким ко другачије мисли и онај други пол који на први поглед изгледа слабији али је заправо јачи, бројнији и прави део Црне Горе. То је оно што улива наду да никакав сепаратизам никада неће успети, оценио је Николић.

На северу Црне Горе, Николић је, сутрадан, посетио Андријевицу, Беране, Бијело Поље, Пљевља и у том месту гостовао на локалном радију. Радикалске заставе и председничког кандидата Томислава Николића најсрдачније су поздравили млади у Бијелом Пољу бурним скандирањем Србији и српским радикалима.

Црна Гора је овим снажним гестом подршке, али и скривеним стиском руке, осмехом, чак и од стране „Милових” полицајаца, показала да у њој постоји велики број оних који су уз српске радикале, који се не одричу српства и које Мило Ђукановић није заглашио.

Гостујући на три једина демократска медија у Црној Гори који нису под Ђукановићевом „демократском” руком, која „демократски” наређује уређивачку политику и „демократски” забрањује гостовања неистомишљеницима, Николић је истицао и да се на предстојећим изборима једина права борба води између радикала и партија левице. Истичући да многи закони који су донели добробит грађанима носе радикалски печат, Николић је оценио да народ то зна и да ће зато поверење дати Српској радикалној странци и њеном председничком кандидату.

„Нема доброг председника ако није радикал и нема добре власти ако није радикалска”, нагласио је Николић.

Приликом посете Црној Гори Николић је ушао у многе домаћинске ку-

ће у којима је био срдачно дочекан уз српске обичаје. Он је, при том, желео да чује што више о свакодневним проблемима који тиште сељаке и са стрпљењем је одговарао на свако питање, јер Српска радикална странка има одговор и зна решење проблема који тиште грађане и Србије и Црне Горе.

По обиласку Црне Горе, Николић је наставио кампању у Златиборском округу. Председничког кандидата примио је епископ Милешевске епархије владика Филарет и дао му благослов. Владика Филарет је истакао да је Српска радикална странка спасла Србију изражавајући мишљење да Србије не би било да није српских радикала.

Завет слоге и јединства

Владика је замолио Николића да чува сваку српску главу и сваку српску душу јер „Срби нису за извоз”, мислећи при том на оне политичаре који су обећали предају Срба Хагу. Томислав Николић и владика Филарет разговарали су о тренутној политичкој ситуацији у земљи. Милешевски епископ је том приликом истакао да је стање у земљи тешко, али да народ мора да схвати да може бити и горе уколико туђа чизма стане на наше тле, дајући примере Македоније, Републике Српске и осталих окупираних држава. Владика Филарет је рекао да је сигуран да до тога неће доћи уколико би Српска радикална странка победила на предстојећим изборима.

Томислав Николић се епископу захвалио на благослову и изразио задовољство што владика разуме зашто је Српска радикална странка прихватила учешће у Влади Србије, заједно са левицом. Председнички кандидат је подвукао да Српска радикална странка никада ниједног Србина не би предала целату, мада би се неки политичари радовали сечи кнезова. Милешевски епископ је заветовао Николића да очува национално јединство и слогу народа.

Након посете Милешеву, Николић је гостовао на локалном радију у Прибоју а затим су српски радикали са захвалношћу прихватили коначиште у манастиру у Прибојској бањи коју им је понудио владика Филарет.

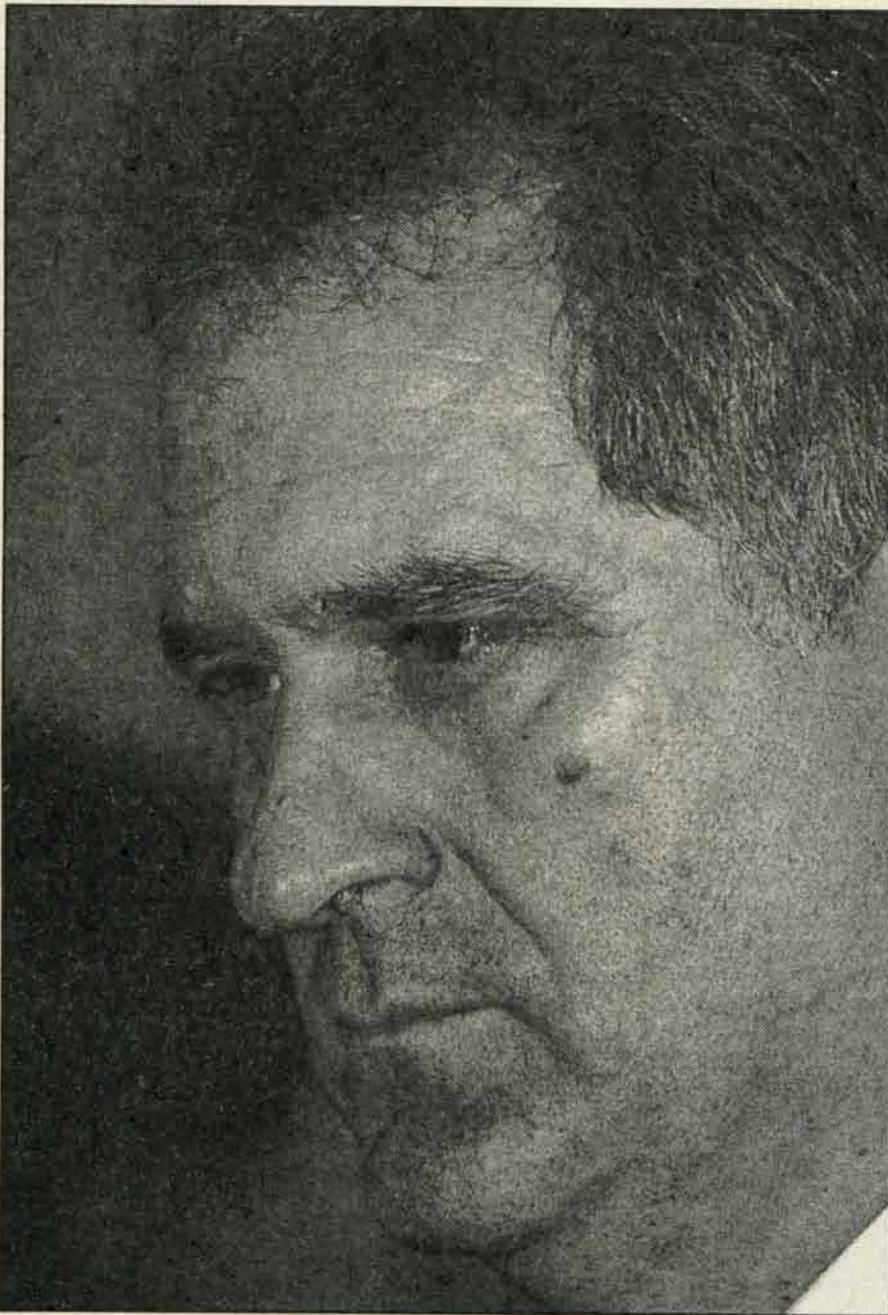
Николић је обишао Нову Варош и Сјеницу, где га је у кућу позвао домаћин Васо Васојевић и здравицом му пожелио победу. На Златибору је Николић гостовао на локалној радио станици а у Ужицу на локалној ТВ 5, где је представио програм Српске радикалне странке и у контакт емисији одговарао на бројна питања грађана.

Бојана Вучуровић

Томислав Николић, кандидат Српске радикалне странке за председника
СР Југославије, на Радију Херцег Нови 21. августа 2000. године

НАЈВЕЋА ЧАСТ У ЖИВОТУ

Никада у животу нисам био поноснији него оног дана када је Централна отаџбинска управа Српске радикалне странке донела одлуку да ме кандидује за председника Савезне Републике Југославије. На изборима 24. септембра очекујем победу, зато што иза мене стоји огромна снага Српске радикалне странке и њена популарност у народу. Српска радикална странка је најјача у Србији и у Црној Гори зато што смо ми најхрабрији, најпопуларнији, најупорнији, најистрајнији и најбољи

Српски радикали су доспели у ситуацију да бране Устав СР Југославије од оних који су га и писали: Томислав Николић топло је примљен у Црној Гори

Водитељ: Добар дан, поштовани слушаоци, у нашој емисији је данас гост Томислав Николић, потпредседник Српске радикалне странке и кандидат за председника Савезне Републике Југославије испред ове странке. У првом делу емисије господин Томислав Николић ће одговарати на питања која су у овом тренутку актуелна, а у вези са предстојећим изборима, учешћем ове странке на њима, односима Црне Горе и Србије у федерацији и друго. У другом делу емисије слушаоци ће моћи да постављају питања, а што већ могу учинити од овог тренутка путем наших телефона. Господине Николићу, добар дан и желим вам добродошлицу у студију.

Српски радикали никад нису преварили српски народ

Николић: Добар дан, боље вас нашао.

Водитељ: Прилика је да се представите, иако вас бирачи углавном знају. Ко је, заправо, Томислав Николић?

Николић: Рођен сам у Крагујевцу 1952. године. Ожењен сам, имам супругу и два одрасла сина, један има двадесет пет година, други двадесет једну. У Крагујевцу сам завршио основну и средњу школу, после средње школе почео сам да радим и да студирам. Уз рад нисам завршио факултет, али сам зато целог живота радио.

Никада нисам био члан Комунистичке партије, Савеза комуниста или било које организације пре Народне радикалне странке, а онда смо се 1991. године ујединили са Српским четничким покретом, формирали Српску радикалну странку у којој сам од почетка најпре потпредседник, а сада, откада смо променили Статут, заменик председника Српске радикалне странке.

Од 1992. године, од првих избора за Савезну скупштину Савезне Репу-

**Нећемо никога нападати, али нећемо дозволити ни да неко нападне нас:
др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Владе Србије**

блике Југославије, најпре сам био савезни посланик у Већу грађана, а затим сам крајем 1992. године постао републички посланик. Поново сам изабран за републичког посланика на изборима 1993. године. Године 1997. поново сам изабран за републичког посланика и за посланика у Већу република. Године 1998. постао сам потпредседник Владе Републике Србије, а 1999. године потпредседник Савезне владе. У Савезној влади сам председник Одбора за одбрану и безбедност. Ове године сам доживео највећу част у животу и никада нисам био поноснији него оног дана када је Централна отаџбинска управа донела одлуку да ме Српска радикална странка кандидује за председника Савезне Републике Југославије.

На изборима очекујем победу зато што иза мене стоји Српска радикална странка, њена огромна снага и популарност у народу. Једноставно, у обе српске земље у којима се сада одржавају избори, и у Србији и у Црној Гори, Српска радикална странка је најјача зато што смо ми најхрабрији, најупорнији, најистрајнији, најбољи. Ми смо људи који никада нису преварили, који никада нису издали. Ми смо људи који су потурали леђа када је Савезној Републици Југославији било најтеже. Примали смо на

себе и туђе поразе, склањали се у страну када је нешто требало прославити, радили и учили овај посао истовремено. Пред нама су одлучујући избори, рекао бих – прва прилика да коначно после толико година Српска радикална странка избије на врх политичке сцене у Савезној Републици Југославији, односно да коначно буде најјача политичка странка, јача од Социјалистичке партије Србије и Југословенске левице заједно и од њиховог председничког кандидата.

Успеси Владе народног јединства

Водитељ: Господине Николићу, у изборну кампању у Црној Гори крећете из Херцег Новог. Зашто сте изабрали овај град као стартно место за вашу изборну кампању?

Николић: Није у питању неки посебан избор. Мени је сваки град и у Србији и у Црној Гори подједнако драг, и није Херцег Нови неки изузетак. Једноставно, тако смо сачинили план да проведемо први дан у Херцег Новом и да обиђемо, ако стигнемо, Радио-станице, Котор, Тиват. Мислили смо да стигнемо и до Бара; питање је хоће ли то све моћи за један дан. Сутрадан се селимо у Подгорицу. Трећег дана ћемо обићи север

Црне Горе. Мени је Херцег Нови изузетно драг зато што српство становника Херцег Новог никада није било довођено у питање и зато што је на последњим изборима Херцег Нови поново доказао решеност да опстане заједничка држава Србије и Црне Горе, да та заједничка држава не буде разбијена ни по коју цену. Ја знам колико је власт моћна, осетио сам то на својим леђима и у Србији и у Црној Гори, и знам колико је потребно храбрости да се остане при таквој идеји данас. Међутим, у Херцег Новом живе честити, прави људи и ја сам поносан што им, ето, некако симболично Српска радикална странка даје предност.

Водитељ: Господине Николићу, зашто Српска радикална странка иде самостално са својим кандидатом а у коалицији сте са СПС-ом и ЈУЛ-ом, који имају заједничког кандидата Слободана Милошевића? Мало прије, ви сте делимично дали можда одговор на ово питање, али евентуално...

Николић: Ми смо ушли у коалицију, у Владу народног јединства Србије онда када је Србији било најтеже и када се спремала експанзија шиптарског тероризма на Косову и Метохији. Тада је Србији била потребна таква Влада.

Социјалисти су покушавали да избегну формирање Владе са радикалима, зато што врло добро знају да онда нема ни попуштања ни узмицања, и да договори морају да се поштују. Правили су договоре са Српским покретом обнове неких шест-седам месеци, али то није успело и они су тражили од радикала да одговоре да ли желе да направе владу са социјалистима или не. Ми смо прихватили и оправдали то учешће у влади, најпре тако што је шиптарски тероризам потпуно скршен на Косову и Метохији. Онда смо успели да референдумом одлучимо да Србија сама решава проблем Косова и Метохије. Затим смо успели да нашу делегацију припремимо за Рамбује, тако да не прихвати никакав ултатум. Затим, успели смо да се одбранимо у једној страшној агресији коју је НАТО извршио на нашу земљу. Нисмо победили, али нисмо ни поражени. Ја не спадам у људе који тврде да смо победили, када не можемо да идемо на Косово и Метохију. Затим смо ушли у обнову, готово је завршили и крећемо у изградњу. У томе је била наша сарадња. Међутим, ми и дан-дanas сарађујемо, готово сваког дана имамо седнице Владе на којима се договарамо, оно што договоримо – одлучимо. Али ниједног тренутка се

у странци није постављало питање хоћемо ли излазити сами на изборе или са неким у коалицију. Странка је довољно јака да себи обезбеди изборни цензус и посланике у свим изборним јединицама. А убеђени смо да председник државе није добар председник ако није српски радикал. Лично се никада не бих кандидовао за председника савезне државе, не бих прихватио ту част од странке, да сам убеђен да је председник до сада добро вршио дужност.

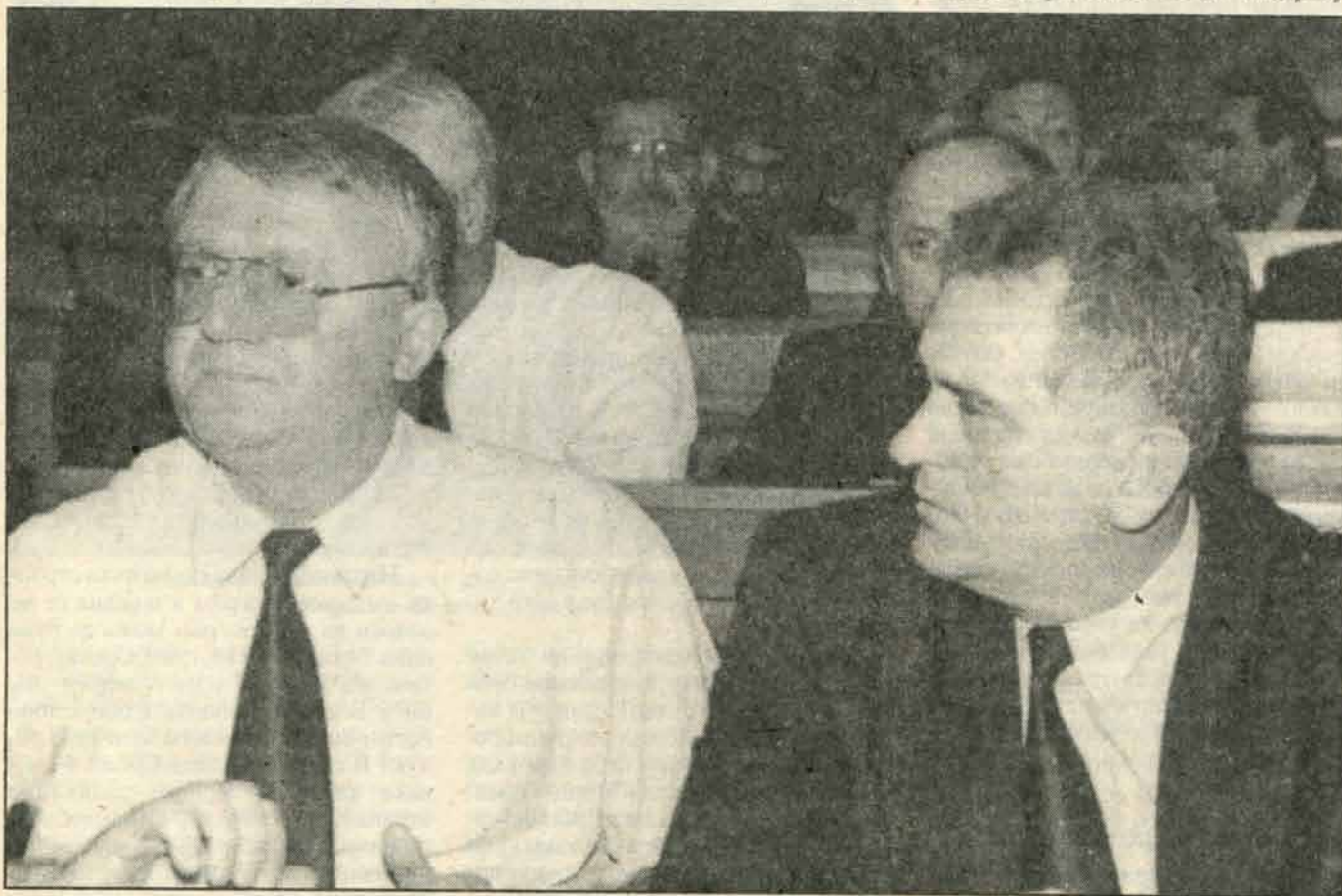
Актуелна црногорска власт побегла је са мегдана

Водитељ: Како се лично осећате када у изборну трку идете са једним таквим противкандидатом као што је Слободан Милошевић?

Николић: Одавно прижељкујем један такав жесток политички окршај у коме ће аргументи побеђивати. До сада нисам био у таквој ситуацији, до сада су сви наши политички сукоби са Социјалистичком партијом Србије били сукоби власти и једне опозиционе странке која је била прогањана од стране власти која се није либила да посланике хапси, туче у Скупштини, чак да нас у сарадњи са тадашњим руководством Црне Горе протерају из Црне Горе. Ово је први пут да под неким иоле нормалнијим

условима улазимо и у предизборну кампању и у изборни окршај, свесни тога да они имају много више медија, много више утицаја, да је та кампања и даље неравноправна, али да ми никада бољу и равноправнију нисмо имали. Прижељкујем то зато што сам више пута као опозициони посланик, као заменик председника Српске радикалне странке, писао чак и отворена писма тадашњем председнику Србије, данашњем председнику Савезне Републике Југославије, у којима сам га упозоравао на грешке које се чине у вођењу државне политике и на начине како би државну политику требало водити. Нема ничег лепшег него победити Слободана Милошевића онда када је најјачи, када је на врхунцу моћи. Зато не могу да разумем оне који изборе бојкотију, који тврде да су од њега јачи и популарнији, а не покушавају то на изборима да потврде.

У Србији већ две и по године непрекидно слушамо приче ове опозиције која сарађује са руководством Црне Горе, да је опозиција у Србији јача од власти у Србији, да има веће упориште код бирача; да је ДПС у Црној Гори јачи од СНП, а да је Мило Ђукановић најпопуларнији политичар у Југославији. Ево, ово је изванредна прилика да се сви ти који су

Функција савезног премијера мора се обављати много боље него до сада: будући председник СР Југославије са будућим председником Савезне владе

јачи уједине, да истакну оног за кога тврде да је најјачи, да изађу на изборе мирни, убеђени у то да ће остварити све своје циљеве, па макар како да изгледају ти циљеви.

Међутим, дешава се да чак и владајућа странка у Црној Гори отворено, јасно показује да нису биле тачне њихове изјаве да ће се залагати за Југославију, да ће се борити за заједничку државу. Чак није била искрена ни сарадња са опозиционим странкама у Србији. Оног часа када је требало да изађу на изборе, да можда и они покушају да победе Слободана Милошевића и коалицију коју он представља, власт Црне Горе је побегла са мегдана. Ја други израз за оне који изборе бојкотују немам, и не може се ићи само на изборе на којима сте убеђени да ћете победити. Да је тако, никада нигде у свету не би било опозиције. Ово је била права прилика да сви који се бавимо политиком окушамо своју снагу.

Ми никада нисмо пропуштали прилику да на изборима проверавамо свој утицај у народу, па тако ни сада. Онај ко мисли да не треба да иде на изборе, нека не рачуна да после тога може да критикује било коју одлуку јер је сам себе искључио из политичке борбе. Рецимо, Војислав Коштуница и цела опозиција су бојкотовали прве савезне изборе. Војислав Коштуница је непрекидно бојкотовао савезну државу све до данашњег дана. Ђинђић је бојкотовао прошле републичке изборе, али су сви схватили колико је то погубно за политичку странку, колики је то аутизам у који се странка затвара. Овог пута је Вук Драшковић непрекидно говорио да ће бојкотовати изборе, најпре зато што ће бити недемократски, а онда зато што на њих не излази ДПС – најјача политичка снага у Црној Гори. Међутим, ево сада чујемо коначно да ће он изаћи на изборе, да се не обазире више ни на чије одлуке, да хоће сам да спроводи своје одлуке, да проверава снагу своје странке. Значи ДПС и, претпостављам, сепаратистичке странке у Црној Гори које никада нису ни излазиле на савезне изборе, остаће изван ове изборне трке, што представља минус. Ја волим да учествујемо сви, зато што онда увек побеђује најбољи; а када не учествују сви, онда онај ко није учествовао може да тврди да би он победио да је учествовао и тако се нека политичка агонија наставаља.

Свађе око деобе власти

Имамо изборе за председника Савезне Републике Југославије који се први пут одржавају на територији целе Савезне Републике Југославије.

Када је требало да ми радикали одлучимо хоћемо ли прихватити ту изборну промену, очекивано је да ми то не прихватимо, зато што ми тражимо да председник и Србије и Савезне Републике Југославије не буде тако јака политичка личност. Доста нам је од Другог светског рата наовамо јаких политичких личности које саме доносе одлуке. Треба нам председник кога бира скупштина, баш као што је било у Савезној Републици Југославије. Међутим, чињеница да је цела Југославија једна изборна јединица превагнула је, зато што је то први случај од 1992. године, од дана када је проглашен Устав нове државе, да цела Савезна Република Југославија буде једна држава. Бирамо по 20 посланика у Веће република и у Србији и у Црној Гори, директно их бирају грађани. То одбацује сваку оптужбу да је тобож угрожена Црна Гора, чак сам чуо од политичких странака из опозиције у Србији да се Црна Гора безмало своди на месну заједницу. Како то може да буде када се у Црној Гори бира 20, у Србији 20 посланика? Међутим, не може нико у Црној Гори, не може нико у Србији да рачуна да ће освојити свих 20 места, него онако каква му је снага у изборној јединици – тако ће на изборима проћи. Ми смо спремни за изборе, спремнији у Србији него у Црној Гори, али ни у Црној Гори нећемо лоше проћи зато што је очито да, ако већ постоји једна политичка странка која је у обе српске државе и у Србији и у Црној Гори активна, да ће та странка учинити све што је у њеној моћи да заједничка држава коју тренутно називамо Савезном Републиком Југославијом опстане. И то би бирачима требало да буде знак за кога треба да гласају. Мислим да ономе ко није окушао своју снагу у Црној Гори, ко није покушао да формира странку у Црној Гори, нешто недостаје у политичком организовању. Данас сам чуо поруку председника Црне Горе да грађани Црне Горе не треба да изађу на изборе, да тог дана породице имају преча посла него што су избори. То је знак да није далеко од помисли да ће покушати да учини још неке додатне кораке да изборе буде јако тешко одржати.

То ме доводи у ситуацију да Устав Савезне Републике Југославије браним од оних који су га писали, а ја тада нисам био задовољан уставним решењима. Врло добро се сећам када су на Жабљаку писали Устав – писали су га и садашња власт Србије и садашња власт Црне Горе. И тако како су скројили државу, тако је функционисала све док се око нечега нису посвађали. Претпостављам око деобе власти, шта би друго могло да буде

разлог да се посвађају. И сада руководство Црне Горе, па чак и Миодраг Вуковић, који је изгледа највише учествовао у писању Устава, отворено нападају уставна решења и тврде да су недемократска. А ја који сам био и против назива Југославија, и против химне „Хеј Словени“, и против заставе која не личи ни на црногорску ни на заставу Србије, и који сам био против уређења Југославије као савезне државе – ја сада без обзира на то што жарко желим да се Устав додатно мења, морам да браним Устав зато што Устав нико нема права да крши. Сам Устав себи обезбеђује доволну одбрану. Одбрана Устава је практично одбрана државе и њеног суверенитета.

Међутим, односи Црне Горе и Савезне Републике Југославије односно државног руководства Црне Горе и Савезне Републике Југославије су у сталној силазној путањи и никада нису били гори откако постоји Савезна Република Југославија. Биће много посла за будућег председника, за будућу Савезну владу, будућу Савезну скупштину да се односи међу браћом врате на ниво на коме су били када се распадала Социјалистичка Федеративна Република Југославија. То ће ићи јако тешко. Изгледа да се у два правца креће из Савезне Републике Југославије; убеђен сам да правац којим иде државно руководство Црне Горе није добар.

Заједнички кров Србије и Црне Горе

Водитељ: Поштовани слушаоци, питања кандидату за председника Савезне Републике Југославије господину Томиславу Николићу који је гост у нашем студију можете постављати преко наших телефона 22-242 и 23-242. Господине Николићу, кандидовали сте се за председника Савезне Републике Југославије, а програм ваше странке се залаже за Велику Србију. Где је ту Југославија? Шта је са статусом Црне Горе као државе? Ваше мишљење о томе, заправо ваш став, односно став ваше странке.

Николић: Свака политичка странка има свој програм и ниједна се не заноси да тај програм може да буде лако остварен. Програм Српске радикалне странке није остварен чак ни у Влади Републике Србије, није остварен у потпуности зато што одлуке Владе Републике Србије не зависе само од Српске радикалне странке, него зависе и од наших коалиционих партнера. Тако је и са националним програмом који се тиче заједничке државе.

Једног дана када радикали буду имали такву већину да могу да про-

мене Устав, држава ће се звати или Велика Србија или Србија – видеће мо већ како ћемо се договорити са онима који исто тако буду спремни за промене. То никоме нећемо натурати. Ако нас народ такве хоће и ако имамо двотрећинску већину у Саве-

ставила под један кров. Пре ће бити да су две српске државе Србија и Црна Гора правиле заједнички кров. Нема никаквог разлога да се истиче нека посебна државност Србије, посебна државност Црне Горе. То није пут којим ћемо ми ићи у будућности.

Радикали неће слати српску децу у напад на Црну Гору: др Војислав Шешел са синовима

зној скупштини, то је начин на који се Устав мења и мада, наравно, има оних који су против, могу чак и јавно да изражавају свој протест, нико не може да каже да је учињено било шта што је неуставно. Ми признајемо и оно што се назива Србијом и оно што се назива Црном Гором, али никада Србија и Црна Гора нису биле тако раздвојене да би неко могао да каже да их је Савезна Република Југославија као две раздвојене државе

Свако ко мисли да могу да постоје две српске државе једна поред друге – Србија и Црна Гора, и да немају баш никакав однос и да немају баш никаквих контаката, а велика је жеља руководства Црне Горе да то буде баш тако, тај се грдно вара. И ту, не пролазе оптужбе на рачун нас из Србије.

Што се Српске радикалне странке тиче, ми не чинимо ништа што би раздвојило Србију и Црну Гору. Не

чинимо ништа што би и могло по Уставу да се чини да се спречи и ово што се ради на раздвајању. Једноставно, ми врло добро знамо да је овог часа потребно велико стрпљење; да такозвана међународна заједница, посебно НАТО зликовци који су нас тако дивљачки бомбардовали, микроскопом мере потезе Савезне Републике Југославије, потезе савезне државе, и да нам не опраштају ни оно што сами у својим државама чине. Зато ми имамо стрпљења и зато не реагујемо чак ни када је апсолутно јасно да руководство Црне Горе гази и игнорише савезни Устав. Они ће за Савезну Републику Југославију рећи „такозвана“, они ће за Савезну скупштину рећи „такозвана“, за Савезну владу „такозвана“, па добро – нека иде тако. Како они мисле да треба да говоре – нека говоре, али нико нема права да раздваја народ само из мржње према једном човеку. Убеђен сам да многи Срби, па чак и Срби који су на власти у Црној Гори, само из мржње према Слободану Милошевићу чине потезе који их удаљавају од српства. То ради онај јадни владика Артемије на Косову и Метохији, то ради и целокупна српска опозиција. Њих је толико обузела мржња да уопште не пазе колико могу да буду погубни потези које вуку, и уместо да гледају како да га победе на изборима, зато што се на изборима побеђује, а он може да буде побеђен на изборима, они чине све да се додворе неким другима, што додатно чини огорченим српски народ и окреће га онима који отворено сарађују са онима који су нас бомбардовали. Питају их за савете, слушају њихова упутства, чине потезе за које би сами ухапсили некога пре неколико година. Чуо сам за извињење председника Црне Горе Мила Ђукановића упућено хрватском народу – он би себе ухапсио да је пре неколико година то исто изговорио. Чуо сам и за одлазак министра спољних послова Црне Горе у саставу словеначке делегације на седницу Савета безбедности када представнику Савезне Републике Југославије није било дозвољено да присуствује седници. Ја не разумем те потезе – зашто неко толико чини огорченим велики део грађана своје државе? Чему то?

Много нас саставља, мало нас раставља

Где би нас довело раздвајање Србије и Црне Горе. Економски Србија уопште не зависи од Црне Горе? Политички Србија уопште не зависи од Црне Горе. Када би, да ове опозиционе странке, имају довољно угледа у Србији, кренуле на то да се раздвоје Србија и Црна Гора, могуће је да би

много грађани Србије рекли – ма шта ме више брига, нећу да ми стално претите да ће неко са неким да ратује. Нека се отцепи ко год хоће, само да не буде више рата. Али, то би довело до онога што неки у Црној Гори још увек не желе да замисле: ако би дошло до раздвајања Србије и Црне Горе, за годину-две дошло би на дневни ред одвајање извесних делова Црне Горе од саме Црне Горе. Јер ко је тај ко грантује да би Црна Гора остала у границама у којима се данас налази у саставу Савезне Републике Југославије?

Прво, питање је да ли би могла уопште да добије све територије међународно признате које сада има у оквиру Савезне Републике Југославије. А друго, када би муслимани који су концентрисани на једној територији, Шиптари који су концентрисани на другој, кренули у то да сами сада праве државу у оквиру државе у Црној Гори, и када би имали подршку такозване међународне заједнице, шта би радило руководство Црне Горе? Или – оно што би се сигурно десило, ако би Срби из Црне Горе отишли у Србију да живе јер овде не би издржали у једној „самосталној“ држави у којој би се много тога окренуло наопако, а у Црну Гору би навалили муслимани и Шиптари, и када би се за годину дана, а сигурно би се променио састав становништва, шта би онда рекао онај ко на свему овоме инсистира?

Много тога нас саставља, много мање нас раздваја. Нема уопште разлога за сукоб. Делегација Српске радикалне странке је прошле године, на позив Владе Црне Горе, долазила у Црну Гору да разговарамо о заједничком интересу, заједничкој судбини. О свему смо разговарали. Мислим да нисмо имали много размисла. Међутим, ми смо сутрадан отишли у Београд, а Влада Црне Горе је прогласила немачку марку за званичну валуту. То нам чак нису ни рекли у разговору. То значи да су разговори служили само да се створи утисак да руководство Црне Горе жели о нечему да разговара. То не ваља. Нови председник Савезне Републике Југославије, српски радикал, учиниће све што је у његовој моћи да заједничка држава опстане – зато што нема разлога да не опстане, нема разлога да постоје границе између нас.

Нема разлога да се Црна Гора овако политички опрема – тобож као да ће бити напад. Па ко ће да пошаље дете да нападне Црну Гору? Никада никоме из Србије неће пасти на памет да своје дете пошаље да напада Црну Гору. Али бисмо тешко могли да поднесемо и то да неко у Црној Гори напада нашу децу. Ја не могу да замислим да би у Црној Гори могао да

се понови Сплит, или Словенија када су кренули на тадашњу Југословенску народну армију. Ово није војска Србије, у њој су и грађани из Црне Горе и грађани из Србије, ово је Војска Југославије, то су голобрада деца. Не треба нико да прети Војсци Југославије. Не треба нико да доводи свакакав шљам са свих страна, многи од њих су без држављанства, да их запошљава, да им даје пушку у руке и да чека да неће случајно тај на некога да опали метак. Па онда се установи да тај уопште не заслужује да хода територијом Црне Горе, а не да у Црној Гори носи једну часну униформу.

Разговора мора бити

Мислим да морамо да разговарамо – свако ко избегава разговоре избегава да дође до решења. Решења су ту на дохват руке. Сепаратизмом се ништа не постиже. Улагивањем Западу се ништа не постиже, зато што они не цене оне који им се улагују. Ја поручујем руководству Црне Горе: подржаваће вас све док им служите да се драма Слободан Милошевић у Београду, али нема тога ко може боље вас да здрма од Српске радикалне странке.

У целој Србији је очито да је природни прелазак власти прелазак са социјалиста на радикале. То је еволуција власти, еволуција ка демократији, све друго би било револуција. Грешка је руководства Црне Горе што се определило за политичке странке које немају утицај у Србији. Не могу да победе, нису снажне; јако су им лоши програми, лоши људи, не схватају шта је државни, шта је национални интерес.

Ми осећамо велику тугу због Косова и Метохије, а та наша туга је још већа када видимо да руководство Црне Горе о Косову и Метохији ни не размишља, и када видимо да је Црна Гора трансмисија из Хрватске за Косово и Метохију, где нам пролази свакојаки шљам. Желим да верујем, искрено се надам да нико у руководству Црне Горе не зна шта све одлази на Косово и Метохију и ко све тамо стиже; али ми спорадично хватамо разне битанге из целог света за које је евидентно да су из Хрватске преко Црне Горе стигли на Косово и Метохију. То нама не треба. Не треба уопште нико да покушава да destabilизује ни Србију ни Црну Гору. Ни једни ни други нису у праву, и једни и други изазивају огорчење међу грађанима, толико да ја знам да се у Црној Гори већ више из једне куће не сахрањују у истој гробници. Где ће то да нас одведе? То може да нас одведе само на странпутицу.

Тражили смо да променимо и химну и заставу заједничке државе,

да химна буде песма „Онамо 'намо'“. Тиме бисмо доказали колико ценимо Црну Гору. Тиме бисмо доказали и шта је краљ Никола као свој свети циљ видео, а то је повратак у царски град Призрен, на Косово и Метохију. Тиме бисмо доказали да нам није у интересу разбијање државе и да нам то никада неће ни бити циљ. Желели смо да за застава буде црвено-плаво-бела као што су застави и Србије и Црне Горе, чак да буду светле нијансе какве има Црна Гора. Тиме смо покушали коалиционим партнерима да укажемо на то како ми можемо полако, корак по корак, да враћамо поверење које су између себе некада имали социјалисти Црне Горе и социјалисти Србије. То поверење је пољуљано, међу њима има много свађа. Српски радикали су трпели и од једних и од других, али смо израли у политичку странку која ће на нивоу Савезне Републике Југославије победити и ДПС и СПС – у то сам убеђен. И зато смо и нудили дијалог, и сада га нудимо. Ми хоћемо да разговарамо и да пронађемо све упоришне тачке које нам омогућају да наставимо заједнички живот.

Не вреди ако руководство Црне Горе размишља о референдуму, иако врло добро зна да у Уставу који су писали питање отцепљења није питање само једне републике него обе. Али ако размишљају о референдуму, нека помисле колико ће грађана Црне Горе окренути против себе заувек. Ако размишљају о референдуму, нека размишљају о томе могу ли ту идеју после да спроведу у Скупштини Црне Горе, имају ли потребну већину.

Радикали су фактор који везује Србију и Црну Гору

Једни ускратили потпуно све приходе савезној држави, прекинули платни промет; други разним баријерама за робе, које уопште не треба спутавати ни на који начин, покушавају да покажу да ипак све од њих зависи. Такво понашање ничему не води. То Српска радикална странка добро зна зато што наши радикали живе и у Србији и у Црној Гори, имамо довољно информација о свему и покушавамо да будемо фактор који везује Црну Гору и Србију и који везује Србију и Црну Гору, тако да опстанак Црне Горе не буде доведен у питање.

Ако хоће да настави овако, нека руководство Црне Горе погледа каква је ситуација у Македонији. Нека погледају све бивше државе из окружења Савезне Републике Југославије које су одлучиле да продају веру за вечеру, да се Американцима додворе и умилостиве по било коју цену; нека

провере како народ у тим државама живи. Ништа народу није боље. Ако им то није довољно, нека виде Африку, Јужну Америку – државе у којима Американци постављају власт. Има ли иједне од тих држава да у њој народ живи лепо?

Српска радикална странка не размишља о Америци, Енглеској, Немачкој, Француској, Италији као о земљама са којима може да се сарађује, зато што су ране које су нам прошле године нанели још увек свеже. И тешко ће њихова руководства моћи да нас убеди да су то чинили за наше добро. Ако им је био циљ да смене Слободана Милошевића, што нису помогли грађанима Србије да боље живе? То је једини начин да се власт смени. Америка је могла да да

две-три милијарде долара народу у Србији и да постигне победу оних које подржава, боље него што је потрошила сто милијарди да сруши Србију и да нам убија децу.

Српска радикална странка уопште не мисли да Југославија треба да има дипломатске односе са Хрватском и ми ћемо раскинути везе са Хрватском оног часа када победимо, зато што је срамота да Хрватска окупира Републику Српску Крајину и трећину Републике Српске, а ми тобож имамо неке дипломатске односе са њима и нешто са њима тргујемо, радимо.

Када су Америка и Хрватска пре месец и по дана поднеле захтев да Југославија буде избачена из Уједињених нација, више од 100 држава је

гласало против. То су наши пријатељи. Са њима хоћемо да разговарамо, са њима хоћемо да тргујемо, у сваку од тих држава треба да оде председник Савезне Републике Југославије или да из те државе председник дође у Савезну Републику Југославију. И ту има за нас сировина, и тржишта за наше робе. Има и ракета, али не оних које ће нам падати на главу, него оних које ће бити инсталиране на нашој територији и спречити било кога да нас било када нападне.

Српска радикална странка обећава да Савезна Република Југославија никада ниједну државу неће напасти, али као што смо се бранили прошле године, бранићемо се увек када нас неко нападне. Без обзира на то ко буде на власти, радикали неће викати „напред“ него ће викати „за мном“.

Водовод за Херцег Нови

Водитељ: И после ових глобалних тема да се вратимо на једно локално питање које је за Херцег Нови глобално, Коалиција за Југославију, која је победничка у Херцег Новом, у свом предизборном програму обећала је Херцег Новом водовод као пројекат Савезне владе. Шта ви мислите о томе?

Николић: Ја нисам био у Херцег Новом одавно и нисам знао да је проблем воде овако изражен. Пошто знам да Црна Гора са Хрватском добро сарађује, очекивао сам да има воде и да размена тече. Као да сам предосећао да ћете то да ме питате, можете сами да кажете јесмо ли се договарали или нисмо...

Водитељ: Нисмо.

Николић: ... Ја сам у Београду пре двадесетак дана са неким професорима на Геолошком и на Рударско-металуршком факултету разговарао о пројекту који је својевремено рађен за водоснабдевање Херцег Новог. То је било на њихов захтев и они су ми показали грешку, безмало заблуду коју је професор начинио на том пројекту, а то је професор који је свима њима био професор и то најбоље зна. Међутим, било је ту у питању привидно слепило, односило се на стање плиме и осеке. Покушавао сам да са председником Савезне владе Момиром Булатовићем уговорим састанак, да покушам да га заинтересујем. Постоји нови пројекат који једном крају Црне Горе може да обезбеди довољне количине пијаће воде. Ми смо два пута договарали састанак и нисмо успели да се састанемо. Он чак и не зна зашто сам га тражио, а тражио сам га баш због тога. Сада смо ушли у предизборну кампању, ја сваког дана путујем, обиђем три-четири града, два-три села и свако вече сам негде на радију или телевизији.

Српски радикали су увек спремни да саслушају шта народ има да им каже: др Војислав Шешел, Драган Тодоровић и Стево Драгишић у обиласку једног од многобројних градилишта у Земуну

али имам довољно времена пре подне да се са председником Булатовићем сретнем, да му изнесем ту идеју, али прошле недеље ми уопште нисмо имали седницу Савезне владе. На првом нашем састанку упознају га са новим пројектом, сви стручни људи који су у томе ангажовани гарантују да ће Херцег Нови имати воде. Волео бих да видим и чиме се руководило руководство наше коалиције, значи Социјалистичка народна партија Црне Горе, када је рекла да ће Херцег Нови имати воде. Ако је у питању исти пројекат то је изванредно и одлично и имаће подршку Савезне владе, али вам гарантујем када би Цетиње правило пројекат за водоснабдевање, када би Ниш правио пројекат, мој Крагујевац у коме на власти нису они који су на власти у Савезној Републици Југославији – имао бих исти однос према томе, баш као што имам однос у Херцег Новом, а то је да треба да се помогне. Знате, власти долазе и пролазе, а грађани остају за сва времена. И нарочито ме то боли што у свађању народа учествују сви, али не само политичке странке, не само поједини политичари, него су се у то већ одавно умешале и Црква и разна удружења, академије. Сви су се ухватили под један јарам, а сви вуку на своју страну та наша заједничка кола. То не може да нас доведе до доброг.

Ја се надам да можемо да остваримо идеал да припадници различитих политичких странака изађу на изборе, да свој глас повере ономе у кога имају највише поверења, да између себе јако добро знају ко је за кога гласао, а да седну заједно да попију кафе и ракију, да их ништа не дели. Имали су Грци изборе пре неколико месеци – пола процента гласова је одлучило. То су и прогнозе говориле, тако се и остварило – пола процента гласова је одлучило ко ће бити на власти. Чим су објављени резултати, Атина је три дана славила. У славу су учествовали и власт и опозиција зато што су спроведени избори и народ је изабрао нову власт. Е, нама таква ситуација у земљи треба, да ми спроведемо изборе, да избори буду под потпуном контролом свих политичких странака које на изборима учествују, да буду утврђени тачни резултати и да онај ко изгуби честита ономе ко је победио.

Здраво семе у здраву земљу

Водитељ: Ако се слажете, да пређемо и на питања слушалаца, односно ваше одговоре на та питања. Ево и првог питања: Да ли мисли да ће му сјеме које на почетку своје кампање, ево, сије у Херцег Новом, исклијати? Да ли ће кампања успети? Наша слу-

шатељка мисли да наш град није добар избор за промоцију кандидата Радикалне странке.

Николић: Могуће да није добар избор. То је мишљење те госпође, али ја ћу стићи у сваки град и у онај у коме мислим да ћу освојити највише гласова и у онај у коме мислим да нећу освојити највише гласова. То је моја дужност. Имам довољно воље, имам довољно енергије, странка има довољно снаге да помогне, да подржи моју кандидатуру и моју кампању. Шта би то значило да ја бежим из града у коме мислим да нећу имати довољно гласова? Врло добро знам да је Црна Гора подељена на два тabora једне исте бивше политичке странке – на име ДПС и СНП, али ништа ме не би спречило, али баш ништа, да дођем у Црну Гору и да представљам програм Српске радикалне странке без обзира на то колико ће успеха на овим изборима имати.

Постоји више врста семена – неко семе се сеје за једнократну употребу; неко семе ниче одмах када се посеје; а нешто никне када се за то створе услови. Битно је посејати здраво семе у здраву земљу. Оно што Српска радикална странка нуди је здраво. Црна Гора је здрава земља. Једног дана плодови ће бити успех Српске радикалне странке. Што пре се наши људи овде осамостале и охрабре, а јако им је тешко да се политиком овде баве то је тачно, утолико пре ће и снага Српске радикалне странке доћи до изражаја. Ја имам поверења у историјску мудрост српског народа. Имам поверења у историјску мудрост свих грађана Црне Горе. Не нудим им ни мржњу, ни раздор, ни страх, ни сукобе. Нудим сарадњу. Та сарадња подразумева да неко буде политички јачи, неко политички слабији, али да се то све утврди на изборима. Празне приче не помажу. Дакле, и ако будем катастрофално поражен у Херцег Новом, на сваким следећим изборима поново ћу доћи у Херцег Нови да понудим грађанима Херцег Новог политички, национални, економски, социјални и културни програм Српске радикалне странке.

Водитељ: Ово питање не знам да ли је довољно јасно формулисано, надам се да ћете његову суштину схватити а оно дословно овако гласи: Да ли мисли да има Црногораца, или да ли мисли да постоје две српске државе Србија и Црна Гора, односно двије – црногорске државе – Србија и Црна Гора?

Николић: Сасвим је свеједно да ли су то две српске или две црногорске државе. Ми смо један народ који се у прошлом веку на два различита места подигао против Турака и створио чак и две монархије. Становништво

је преплетено и ја не знам да ли има краја Србије да није насељен са ове стране, зато што је насељавање Срба прво ишло до мора, а онда су се враћали назад долинама река, крчили шуму; неки бежали од освете турске, а неки и зато што овде нису успевали да се снају, а у Србији је било много обрадиве земље. Не раздвајам Србију и Црну Гору, не раздвајам Србе и Црногорце. Србијанце и Црногорце ни на који начин. За мене су они подједнако вредни и подједнако важни. Постоје Црногорци, не постоји црногорски народ. Постоје Шумадинци, не постоји шумадијски народ. Постоје Рашчани, не постоји рашки народ. Ми смо један те исти народ – ја то не морам да причам Црногорцима, нека читају књиге свих својих краљева, свих својих владика. Ја нисам дошао овде да убеђујем било кога шта је и како ће да се назива. Ако хоће себе да сматра да је марсовац, мене то много не интересује, али знам да је прошлост, садашњост и будућност Србије и Црне Горе заједничка држава. И мислим да је ова федерација, у мери у којој је то у федерацији могуће, обезбедила равноправност Србије и Црне Горе. Србија је 95 одсто Југославије, Црна Гора је 5 одсто. Србија даје 108 посланика у Веће грађана, Црна Гора 30. Не даје Србија 85 посланика, а Црна Гора 5. Потпуна равноправност је обезбеђена кроз Веће република – Србија 20, Црна Гора 20.

Маске полако спадају

Неки који критикују Устав кажу: не може председник Југославије никада да буде из Црне Горе зато што је директно бирање. Може богме, нека онај ко је кандидат из Црне Горе пронађе политичке странке из Србије са којима може да иде заједно на изборе и да победи. Шта би то значило када би неко из Тексаса рекао: нећемо на изборе јер никада неко из Тексаса не може да буде председник Сједињених Америчких Држава!

Са те стране не разумем бојкот избора, зато што се одржавају тачно четири године пошто су претходни одржани и зато што онај ко не изађе на изборе значи не жели заједничку државу, то је очито, и онда више не може да нас убеђује да жели. Ако руководство Црне Горе одбије да изађе на савезне изборе, то нам јасно говори да не жели заједничку државу, па чак и по цену да уђе у сукоб са Уставом које је само писало и који то не дозвољава без сагласности грађана Србије.

Ми морамо референдум да одржимо и у Србији да ли Црна Гора може да буде самостална држава ли не? То треба да се распетља што пре, али маске спадају.

Водитељ: Ево још неколико питања. С обзиром да је пар минута још остало, молим вас да будете краћи, а да удовољимо слушаоцима.

Пита слушалац: у чему се састоји победа радикала над НАТО-ом?

Николић: Претпостављам да овај слушалац није пажљиво пратио емисију од почетка, ја сам рекао да ми нисмо победили. Не спадам у људе који тврде да смо победили, али нисмо ни поражени. Ако НАТО напада 78 дана, ако је употребио сву своју разорну моћ осим атомске бомбе, и ако је после мировног споразума, у

питао окупатора да ли смем да дођем. Али, ми нисмо ни поражени.

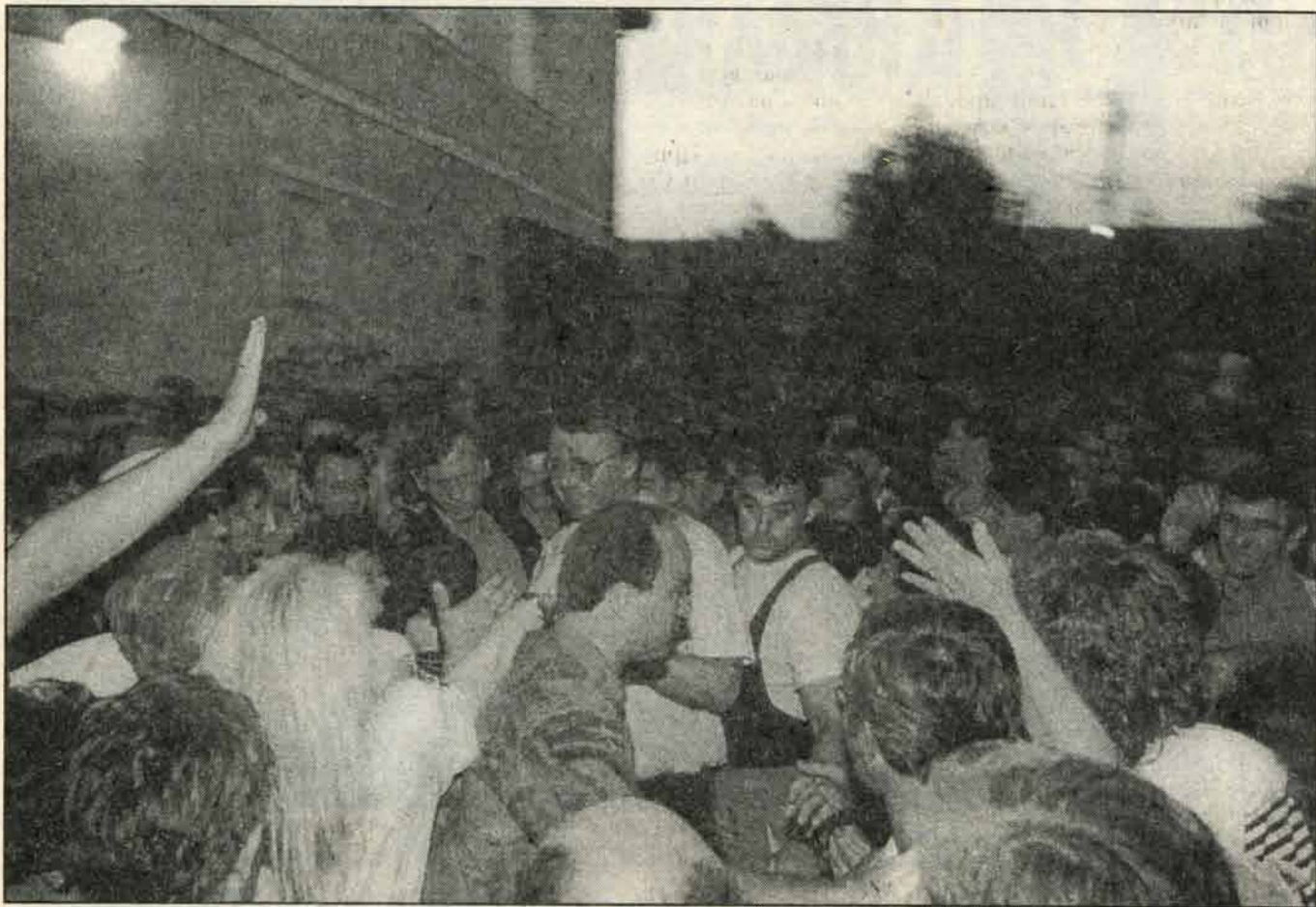
Водитељ: И ово наредно питање је у духу претходног, каже: пошто сте тако храбри и јаки, зашто не ослободите Косово, тамо су Шиптари, и НАТО се спустио на земљу.

Николић: Ја још једну ствар хоћу да кажем онима који на тај начин размишљају о светој српској земљи. Нема цене коју српски радикали неће платити да се врате на Косово и Метохију. Какву год подршку да имају шиптарски терористи који су прејуче бацили бомбу која је требала да

Косово и Метохија немају цену

Водитељ: Слушалац каже: Када сте говорили да сте бранили Устав, како онда тумачите последњу промену Устава?

Николић: Последња промена Устава је урађена на начин који је Уставом предвиђен, било је довољно гласова предвиђених Уставом и у Већу грађана и у Већу република. Мени је жао што је руководство Црне Горе одавно повукло све своје посланике из Савезне скупштине. Тобож ко-

Српски радикали су израстли у политичку странку која ће на савезном нивоу победити све друге странке

коме није учествовала Српска радикална странка, а учествовали су сви остали, са Косова и Метохије повучена неокрњена Војска Југославије са само 12 изгубљених тенкова, и ако су пред снагом војске која се повлачила остали запањени сви НАТО генерали, онда је то знак да ми нисмо поражени. Ниједан ратни циљ НАТО-а није остварен ратом, него је тек после тога остварен такозваном Резолуцијом Савета безбедности, уствари преваром која је била упућена не само српском народу него целом свету.

Понављам, нисмо победили. Да смо победили, ја бих сада ишао на Косово и Метохију и не бих морао да

убије осморо деце, било одакле из света, па и из Црне Горе, ништа нас неће спречити да се вратимо на Косово и Метохију. Ја никога немам да живи на Косову и Метохији, али имам косовски завет који носим у себи и који ме чини Србином. Ако ваши слушаоци себе називају искључиво Црногорцима, косовски завет их чини и Црногорцима. То не смеју никада да забораве, а изгледа да су неки лако прежалили Српску Крајину и Републику Српску, а мире се и са окупацијом Косова и Метохије. Интересује ме шта ће бити ако неко крене на Приморје, ако неко крене на Бокоторски залив, ако неко почне да одваја Брда – где би томе онда био крај?

ментарише сваку одлуку Савезне скупштине, а не учествује у раду Савезне скупштине. Било је довољно посланика који су у томе учествовали. Ми смо морали, и ево сада причам отворено пред грађанима Херцег Новог, ми смо морали да променимо савезни Устав да грађани директно бирају Веће република да бисмо имали Веће република после ових избора. То решење у Уставу није било добро, препуштено је скупштинама република чланица, и значи: ако Демократска партија социјалиста не жели да изврши избор у оквиру републичке скупштине, никада избори не би били одржани, или их, рецимо, одржи па каже – не

признаје се то што политичка странка Момира Булатовића има упориште у народу, него тражимо да 20 наших посланика буде у Већу република. Па то ни Црна Гора не би дозволила Србији – да једна политичка странка одреди 20 посланика; зато што се врло добро зна да 20 посланика који су искључиво за једну опцију, потпуно блокирају рад Савезне

шири мржња између Црногораца и Срба? И, евентуално, ваша порука на крају бирачима.

Николић: Ја много више видим шверца из Црне Горе у Србију него, ево сада први пут чујем за Кинезе, и много више видим Кинеза у Србији него што их видим у Црној Гори. Мада ми веома слично питање у Србији стално постављају – како су се насе-

држављанство, а камоли да делимо држављанство Кинезима!

Не постоји никаква мржња између Срба из Србије и Црне Горе, Србијанаца и Црногораца. Раздор сеју руководства и то не ваља за народ. И, то ће или да престане или ће јако лоше да се заврши. Ја желим да престане.

Позивам грађане Црне Горе да 24. септембра изађу на изборе, зато што

Једногласном одлуком Централне отаџбинске управе Томислав Николић изабран је за председничког кандидата Српске радикалне странке

скупштине. Одлуке у Већу република доносе се са 21 гласом, значи да цела делегација једне републике гласа за, мора бар још 1 глас да буде из друге републике. То је та равноправност република и то не зависи од тога колико је посланика присутно, минимум 21 глас увек мора да буде.

Није могла Србија да дозволи да Демократска партија социјалиста одлучује о животу у целој Југославији. Није могла Србија да заборави да у Црној Гори скоро 40 одсто грађана гласа за другу политичку странку. То би тек била дискриминација.

Водитељ: Ево још два питања и то би била последња питања слушалаца: Докле шверц Кинеза из Србије преко Црне Горе у пратњи припадника Војске Југославије? И зашто се

лили Кинези? Они заиста путују из града у град, носе неку робу у торбама, нешто продају, нешто мувају, ниједан није наш држављанин. Они у целом свету тако обављају трговину. Није ништа чудно то што су се појавили и код нас, чак и код нас могу да зараде новац тргујући својом робом. Толико је јефтина радна снага у Кини да им се нешто исплати да продају и за динаре и да на томе имају зараду.

Изађите на изборе

Водитељ: Добијају ли држављанство у Србији?

Николић: Не. Ниједан није добио, нити ће добити. Па, ми протестујемо у великом смо сукобу са странкама левице зато што Срби из Крајине и Републике Српске још нису добили

је то један частан потез. Нека гласају за онога коме желе да победи. Нека покушају да питају своје зашто их нема на листама. Каква је то држава у којој на редовним изборима нема чак ни оних који су на власти у једној федералној јединици. Не ваља то.

Изађите на изборе. Ја сам убеђен да ће у Србији победити Српска радикална странка и убеђен сам да ћемо победити и председничког кандидата левице Слободана Милошевића.

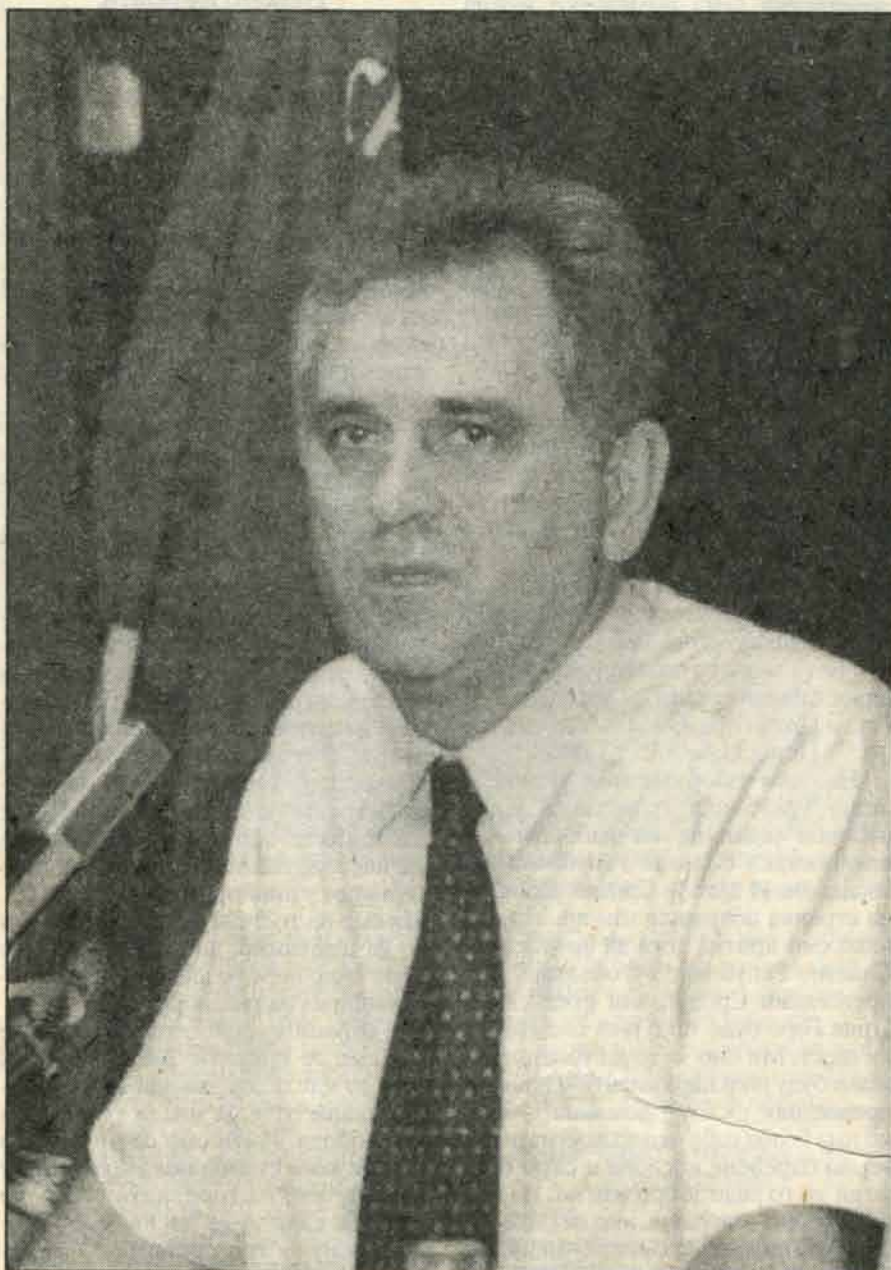
Водитељ: Тако, поштовани слушаоци, поштовани грађани поручује, тако говори Томислав Николић, кандидат за председника Савезне Републике Југославије испред Српске радикалне странке који је у протеклих сат времена био гост у нашем студију. Господине Николићу, хвала вам.

Николић: Хвала на позиву.

Конференција за штампу Томислава Николића,
кандидата Српске радикалне странке за председника СР Југославије,
одржана у Подгорици 22. августа 2000. године

ПОБЕДИЋУ МИЛОШЕВИЋА!

Српска радикална странка обећава грађанима Савезне Републике Југославије храбру, честиту и поштену власт, власт у којој неће бити криминалаца, власт чији представници неће бити корумпирани, власт којој ће интереси државе и народа бити превасходни циљ, власт којој ће превасходни циљ бити очување заједничке државе

Ако дође до другог круга председничких избора, његова победа уопште не долази у питање: Томислав Николић, кандидат Српске радикалне странке на изборима за председника СР Југославије

Николић: Даме и господа новинари, Српска радикална странка излази на изборе на свим нивоима 24. септембра, и наше предизборне активности трају већ тринаести дан. Као што их обављамо у Србији, тако их обављамо и у Црној Гори, убеђени да неће много председничких кандидата наћи времена да обиђе Црну Гору. Својим доласком у Црну Гору желимо да покажемо да нам је подједнако важно како ће странка проћи у Србији и у Црној Гори и да су нам обе српске државе подједнако важне.

Победничка кампања српских радикала

Убеђени смо да ће нам грађани Црне Горе омогућити да победимо на овим изборима – и на изборима за Веће грађана и Веће република и на председничким изборима.

Ми смо отпочели победничку предизборну кампању зато што смо убеђени да и грађани Србије и грађани Црне Горе немају за кога другог да гласају. Снага наше странке, ентузијазам и одушевљење са којим су наши чланови кренули у предизборну кампању, чињеница да смо први у Србији предали листе и за избор председника Републике и за избор посланика у Веће република и Веће грађана, говори да је наша странка најбоље организована. Предали бисмо и у Црној Гори, али постоје проблеми са властима Црне Горе.

Наши кандидати не могу да добију одређене потврде, уверења која су формалност и издају се сваком грађанину у року од пет минута. МУП Црне Горе не сарађује са кандидатима за савезне изборе, не издаје им потврде о пребивалишту, иако су то грађани Црне Горе који никада чак нису ни мрдали из својих родних места. А и поједине општине у којима је коалиција „Да живимо боље“ на власти не издају уверења о држављанству. Заи-

ста не би могло да се дозволи да избори пропадну зато што не постоје неки обрасци, а може да се утврди истина и на други начин – тако да ћемо, убеђени у то да формалности не смеју да буду разлог за неодржавање избора, саветовати Савезној изборној комисији да пронађе начин да прихвати кандидатуре оних кандидата – грађана Црне Горе који због несарадње општинских и републичких власти не успеју да прикупе сва потребна документа.

Српска радикална странка обећава грађанима Србије и Црне Горе, Савезне Републике Југославије храбру, честиту и поштену власт, власт у којој неће бити криминалаца; власт чији ниједан представник неће бити корумпиран, огрезао у мито; власт којој ће интереси државе и народа бити превасходни циљ; власт којој ће превасходни циљ бити да се сачува заједничка држава.

Нас је изненадила јучерашња изјава председника Републике Црне Горе. Свака политичка странка има право да бојкотије изборе, то је њен избор. Себе тиме удаљава четири године са позиције са које може да се власт контролише, поправља, мења, критикује, да се на њу утиче, али не може да се организује тиха и бескрупулозна кампања против избора, а посебно нико нема право да спречава одржавање избора. Ово су редовни савезни избори, четири године је истекло, време је да се избори одрже. Свако ко је једну књигу из области политичких наука прочитао, свако ко је једну књигу из демократије прочитао, зна да се власт осваја, брани, предаје искључиво на изборима. Мислим да је Демократска партија социјалиста могла да настави да води политику која има за циљ раздвајање Србије и Црне Горе и да учествује на изборима. То их уопште не би спречило, али би послужило да се провери са коликом снагом они располажу. Мислим да је Демократска партија социјалиста побегла са ових избора; да није била спремна да се укључи у политичко разрачунавање са својим политичким неистомислићеницима. Можда су добар тест били локални избори у Подгорици и Херцег Новом, а можда је и њихово понашање од избора до данас убедило многе грађане Црне Горе да су приче о жељи за заједничком државом само приче, а да су сви остали потези – потези који воде раздвајању.

ДПС прича приче за малу децу

Већ две године слушамо приче како је опозиција у Србији јача од странака на власти. Слушамо приче како је ДПС јачи од СНП-а и Српске ра-

дикалне странке у Црној Гори. Пар зар ово није била прилика да се уједине опозиција у Србији и ДПС у Црној Гори и да победе на свим нивоима? Непрекидно слушамо приче да је Мило Ђукановић најпопуларнији политичар у Југославији. Зар није ово била прилика за њега да победи на савезним изборима, тим пре што га у Србији, како он тврди, подржавају они који су најјачи – тзв. Демократска опозиција Србије и Српски покрет обнове. Или су то приче за малу децу, па је ово бекство од избора, бекство од изборног пораза, или ДПС више не може да сакрије да им је политика постала отворено сепаратистичка.

Ми смо дошли у Црну Гору зато што нам је приморје, зато што су нам црногорска брда подједнако важна као шумадијска брда, као панонска равница, као планине у источној и западној Србији. Дошли смо зато што нас никада нико неће убедити да су Црна Гора и Србија две државе. Ми смо овде дошли да се такмичимо, да се програмима надмећемо, да се боримо гласовима бирача. Свако коме је у срцу наша заједничка држава бориће се и у Србији и у Црној Гори гласовима бирача. Не могу да замислим да постоји други начин да се ми у Србији и у Црној Гори боримо изузев гласовима бирача.

Црна Гора није у подређеном положају у односу на Србију. На овим изборима грађани Црне Горе бирају 20 посланика у Веће република, грађани Србије бирају 20 посланика у Веће република. Има ли веће равноправности? На овим изборима грађани Црне Горе бирају 30 посланика у Веће грађана, грађани Србије 108, али је то много повољније него да је однос онакав колике су величине Србија и Црна Гора. Онда би било бирање 5 у Црној Гори и 95 у Србији.

На овим изборима први пут је Савезна Република Југославија једна изборна јединица на изборима за председника Савезне Републике Југославије. И зато је Српска радикална странка подржала измене Устава, иако смо против тога да председник Савезне Републике Југославије, или председник Србије, или председник Црне Горе буде тако јака политичка личност. Ми смо за то да у нашој држави буду јаки парламенти и влада, а председник да буде домаћин – неко ко има испод себе чељади којима је поверио одређене послове и само брине да ли то раде добро или не. Па ако раде добро – похвали, ако не раде добро – укори, али за све што би желео да се дешава у држави мора да се обрати парламенту или влади. Мислим да је свима нама и у Србији и у Црној Гори доста од рата наовамо

ситуације да један човек влада, да један човек одлучује.

Иза нас стоје снага, ауторитет, наш национални, политички, економски, културни и социјални програм; чињеница да никада нисмо издали; чињеница да се ни о кога нисмо огрешили; чињеница да смо прва политичка странка чији је министар Ром; да смо прва политичка странка у Србији која је у својим редовима имала посланика Мађарицу; да сада на изборима имамо кандидата Слувакињу; да имамо кандидата муслимана; да имамо Горанца. Чињеница да смо једини организовани у свим српским земама и да у свим српским земљама имамо и присталице и одборе.

Нећемо нападати, али нећемо ни молити

Ми смо дошли да охрабримо бираче у Црној Гори да, и поред бесмислених упозорења која су се јуче чула од стране државног врха, изађу на изборе. Јучерашње упозорење схватамо као претњу бирачима који ће изаћи на изборе. Не знам да ли постоји иједна демократска држава у свету у којој неко прети онима који ће изаћи на изборе. Не ваља то. То не води ничему, а говори о ономе ко је те речи изговорио. Мислим да то само може да изазове контраефекат у Црној Гори. И у мом селу када би неко тако рекао, цело би село изашло на изборе. Посебно не ваља што се ту помињу и породица и чланови породице: ко добро мисли породици, тог дана неће изаћи на изборе. Падају, значи, у воду све приче о демократији.

Ми смо очекивали и како ће полиција Црне Горе реаговати када се будемо сретали по друмовима. Морам да кажем да, изузев непоштовања наших легитимација савезних функционера, других проблема није било. Понашали су се према нама као према осталим учесницима у саобраћају, одбацивали наш имунитет и мало дуже нас задржавали тражећи чак и зихернадле у приборима за прву помоћ. Ми смо на то били спремни, све ћемо то да издржимо, али Србију и Црну Гору нико неће раздвајати и нико неће моћи да их раздвоји.

Грађани су нас поздрављали где год смо се кретали. Било је и оних који су нас поздрављали својим знацима, али то је, ја мислим, политичка слобода. Нити смо се ми љутили на оне који су нам показивали прст на доле или на горе, нити су се они љутили када виде да нас људи поздрављају са три прста. Било би добро када би политичари вратили ситуацију и у Србији и у Црној Гори у стање да грађани гласају на изборима, да комшије гласају за различите

политичке странке, за различите политичке опције, да знају ко је за кога гласао, а да после избора изађу заједно и попију ракију и кафу. Тога је у Црној Гори све мање. Такву нетрпељивост је у Србији својевремено ширио Српски покрет обнове, али како он слаби, тако нестаје и тензија и таквих притисака у Србији. У Црној Гори непријатељства шири актуелна власт и то не може на добро да изађе.

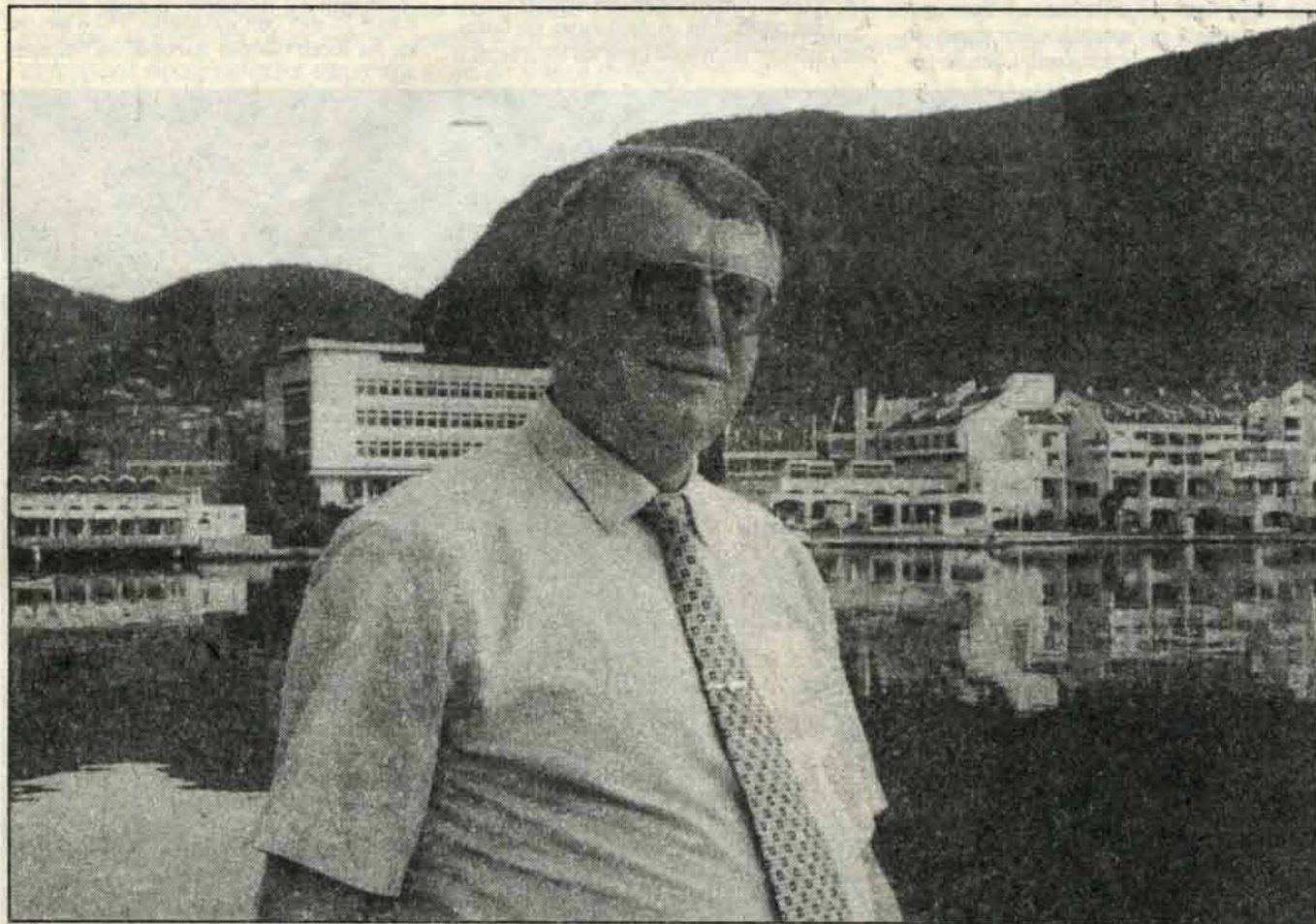
Чуо сам и за податак да бирачка места неће бити отворена зато што су под контролом републичке власти Црне Горе. Избори ће бити одр-

вамо смени комунисте, или од 1990. године наовамо смени социјалисте са власти. Био је то тежак посао. Били смо прогањани у свим српским земљама од стране власти. Хапшени, протеривани, осуђивани на казне затвора, али упорни и стрљиви. И кад год је власт радила добро, ми смо јој помагали, а када је радила лоше, само је гледала шта ће рећи Српска радикална странка. Само су се нашег става бојали.

Очекујемо да победимо. Да земљу водимо другачије него што је вођена до сада. Али, никако онако како препоручује опозиција у Србији и руководство Црне Горе. Ми смо они тре-

Устав промени. И код ових промена залагали смо се за још две додатне промене: за промену заставе и химне. Наш предлог је био да застава буде црвено-плаво-беле боје, чак светлих тонова као што је застава Црне Горе. И наш предлог је био да химна буде песма „Онамо 'намо'“, песма краља Николе која симболизује српство Црне Горе, а овог часа изузетно актуелна зато што говори о прогону са Косова и Метохије и обавезном повратку на Косово и Метохију, у Призрен – царски град.

Понављам да смо прихватили да се избор за председника Републике

Овога пута ће цела Црна Гора одлучити ко ће је представљати у федералним органима власти: др Шешелј током једне раније посете Црној Гори

жани. Ако не буду отворене просторије које су предвиђене за одржавање избора, отворићемо друге. Препоручујем властима Црне Горе да тог дана имају паметнија посла него да спречавају одржавање избора. То је одговор на њихово упозорење грађанима који би требало тобож да имају паметнија посла од избора. Онај ко је на власти и мисли да има паметнијег посла за грађане од избора, тај не мисли да власт демократски преда оног дана када изгуби на изборима.

Ми смо у Србији постигли снагу која рачуна да први пут од рата нао-

ћи. Нити ћемо молити, нити ћемо се понижавати, нити ћемо било кога да нападнемо, али нећемо никоме дозволити да нашу земљу напада.

То је оно што смо имали за данашњу конференцију за штампу. Изволите, ако ви имате неко питање.

„Онамо 'намо' – будућа химна СР Југославије

Зашто је Српска радикална странка подржала најновије промене Устава СР Југославије?

Николић: Српска радикална странка ће ићи на промену Устава онда када буде имала довољно снаге да

врши директно од стране грађана само зато што је Савезна Република Југославија овог пута једна изборна јединица, а то је корак ка много важнијем циљу – да Савезна Република Југославија буде јединствена држава.

Шта се, заправо, догодило на претходним изборима за председника Републике Србије?

Николић: Председник наше партије победио је Зорана Лилића, тада су говорили најбољег кандидата Социјалистичке партије Србије, и кажу да је недостајало пола процента гласова да др Војислав Шешелј буде проглашен за председника. А Милан

Милутиновић је остварио приказану већину гласовима Шиптара на Косову и Метохији, па смо били принуђени да га, када је почела терористичка побуна на Косову и Метохији, позво- вемо да смири своје гласаче.

Како процењујете своје шансе на предстојећим изборима за председника Савезне Републике Југославије?

Николић: Убеђен сам да ћу у директном окршају победити Слободана Милошевића. Било би добро да опозиционе странке нису ишле на изборе, онда бих био сигуран у победу у првом кругу, зато што ниједан њихов бирач не би гласао за Слободана Милошевића. Овог пута и Коштуница и Војислав Михаиловић су кандидовани само да не би победио представник Српске ра-

ма бити самостална држава, за колико би времена био промењен национални састав становништва, па би ДПС постао једна мала опозициона странка у Црној Гори. Сви они гласови уз помоћ којих сада ДПС побеђује, више не би били његови.

Др Војислава Шешеља за мандатара Савезне владе

Господине Николићу, је ли Српска радикална странка до сада имала неке анкете у бирачком телу Србије и Црне Горе? Како стојите према тим анкетама, с обзиром да неки говоре да Коштуница има највише шанси?

Николић: Ми се анкетама не бавимо, анкете наручује онај ко их плати и

то смо убеђени. Наш циљ је минимум 1, 200.000 гласова. Коштуница је кандидат без шанси. Једино што га препоручује је то што други говоре да је националиста и патриота. Али то о њему говоре Јозеф Каса, Расим Љајић, Веселинов – сви они који би да откину део Србије говоре да је Коштуница српски патриота и да ће зато гласати за њега. Јадан ми је то српски патриота који на те гласове рачуна.

Уосталом, зна Ђинђић шта ради. Да има шанси да се победи, Ђинђић би се кандидовао. Јер он има неспорно јачу партију од ДСС и читава кампања је његова кампања. Али он чека да Коштуница изгори, да пропад-

Народ је свестан да разбијање заједничке државе може донети само зло Србима у Црној Гори: дочек председничког кандидата у Тивту

дикалне странке. Али добро, може да буде слатка и победа у другом кругу. Ако дође до другог круга, наша победа уопште не долази у питање.

Да ли бисте признали резултате, рецимо, спроведеног референдума о отцепљењу у Црној Гори?

Николић: Прво, немогуће је да референдум у Црној Гори покаже такве резултате, и да то призна Социјалистичка народна партија. Ко Црној Гори гарантује да ће у овим границама у којима је сада бити самостална држава, а друго – ко јој гарантује колико ће година у тим граница-

уек је наручилац првопласирани у тим анкетама. Наша анкета је прикупљање потписа. Ми смо сакупили 82.000 потписа за председника државе и предали у суботу, петак (не знам где ми је Вучић, он све зна) – у понедељак. Ми смо предали 82.000 гласова и наставили да скупљамо потписе. Наши активисти знају на колико су врата позвонили, колико их је људи пустило у кућу, колико им је људи потписало предлог за подршку кандидатуре – то је наша анкета.

Ми смо превазишли снагу Социјалистичке партије Србије и ЈУЛ-а, у

не, па да он буде лидер тог ДОС-а и да чека боља времена.

Наш циљ је да, победом Српске радикалне странке, ја стекнем право, по Уставу Савезне Републике Југославије, да мандат за састав Савезне владе поверим Војиславу Шешељу. То је права функција у овој држави и мора много боље да се обавља него до сада.

Значи ли то да нисте задовољни досадашњим радом Савезне владе?

Николић: Нисам задовољан радом ниједне владе и ниједног председника – ако није српски радикал.

Томислав Николић, кандидат Српске радикалне странке на изборима за председника СР Југославије, на Телевизији „Елмаг“ у Подгорици, 22. августа 2000. године

ПРЕДСЕДНИК ДРЖАВЕ КАО ДОМАЋИН КУЋЕ

Не може држава да зависи од тога хоће ли две политичке странке сарађивати, или не. Циљеви државе морају да буду много виши – да задовољи интересе народа и грађана који у њој живе, а не интересе политичких партија које се у њој свађају

Колевка Николића је у Крагујевцу: Томислав Николић са супругом Драгицом и синовима Радомиром и Браниславом

Водитељ: Поштовани гледаоци, добро вече. Ово је предизборни политички маркетинг „Елмаг“ телевизије, а наш вечерашњи саговорник и гост је господин Томислав Николић, кандидат Српске радикалне странке за председника Савезне Републике Југославије. Добро вече, господине Николићу.

Николић: Добро вече.

Водитељ: Хвала вам што сте изабрали нашу телевизију за ваш, ако тако могу рећи, први целовити промотивни медијски наступ у Црној Гори.

Николић: Српска радикална странка цени углед који ваша телевизија ужива у Црној Гори. Али, одмах да вам кажем, волео бих да могу да наступим на још некој телевизији због тога што постоје гледаоци који су можда више везани за друге телевизије. Ви се понашате у оном духу да сваком треба дати право да каже нешто. Нажалост, остали се не понашају тако када је реч о њиховим политичким супарницима.

Српска колевка, ма где она била

Водитељ: Ви сте вечерас наш гост и предмет наше пажње је чињеница да сте кандидат за председника Савезне Републике Југославије на предстојећим савезним изборима. Већ је уобичајени клише, да почнемо тако да се представите нашим гледаоцима. Ви сте доста познати, али вероватно ваша животна и политичка биографија и није баш толико позната нашој јавности.

Николић: Рођен сам у Крагујевцу 15. фебруара 1952. године, на Срећеву. Моји родитељи, деда, прадеда, чукундеда рођени су у Шумадији, а за старије генерације такође кажу да су насељене у Шумадију. Нисам то истраживао зато што сам као дете васпитаван да је лено знати одакле потичу корени, али да је сасвим свеједно где је била српска колевка. У

разговору са многим људима из Црне Горе који живе и раде у Београду отприлике сазнајем из ког бих краја могао да будем, али, то вечерас нећу да потенцирам, да не испадне да сам дошао да се удварам Србима из Црне Горе. Заиста, сасвим је свеједно где је била колевка. Моја колевка је била у Крагујевцу, колевке мојих синова су биле у Крагујевцу и мислим да ће се Николићи још дуго рађати у Крагујевцу.

У Крагујевцу сам завршио основну и средњу школу, имао сам трагедију у породици, остао сам сам. Почео сам врло рано да радим, најпре на прузи Београд-Бар, и то све до Бијелог Поља. То је било далеке 1971. године. Онда сам отишао у војску, па на градилишта широм земље; па у Требиње две и по године на рад на регулацији корита Требишњице све до кроз Попово Поље, безмало до Чапљине. Тамо смо обезбедили две жетве. Сада је то, нажалост, у твојим рукама, надам се привремено.

Затим ми се родио један син, па сам се вратио у Крагујевац. Ту ми се родио други син. Ту сам почео да правим кућу. Онда се све променило 1990. године, када је почео вишестраначки систем. Моји су били радикали старином, и само сам чекао да се појави иницијатива за оснивање радикалне странке. То је било на Богојављење 1990. године – поново је са радом почела Народна радикална странка. Већ у септембру сам постао потпредседник Народне радикалне странке, али странка није напредовала. Било је много свађа, суревњивости – ко је више пропатио под комунизмом, ко је више заслужио... Тако смо и ушли у изборе 1990. године. Имали смо 54.000 гласова у Србији, али нисмо имали ниједног посланика.

И четници, и радикали

Онда сам написао писмо Војиславу Шешељу, ступио с њим у контакт, организовао му једну трибину у Крагујевцу. Имали смо неколико телефонских контаката и био сам толико упоран да смо у фебруару 1991. године у Крагујевцу ујединили Народну радикалну странку и Српски четнички покрет и формирали Српску радикалну странку. Од тада почиње наша непрекидна борба за српство.

Где год је био рат и где год је било угрожено српство – били смо четници; када бисмо се враћали у Србију и Црну Гору, поново смо постајали радикали. Ми не спадамо у борце из кафана који певају песме и лумпују. Ја сам учествовао у рату. У Славонији сам био четири месеца, у саставу територијалне одбране бранио сам српска села Славоније, Барање и За-

падног Срема. То је било далеке 1991. године и пренело се мало у 1992. – све до признавања Хрватске и обуставе ватре. Тада сам се вратио назад у Србију.

Године 1992. конституисана је Савезна Република Југославија Уставом који је усвојен у Савезној скупштини. Тим Уставом ми радикали никада нисмо били задовољни до краја, али сада га бранимо од оних који су га писали. Где год наступам – ја браним Устав, уставно решење које је написао Миодраг Вуковић, а слушам на телевизијама, у новинама широм Србије како он непрекидно напада уставна решења. То сам морао да му кажем прошле године када сам предводио делегацију Српске радикалне странке која је на позив Владе Црне Горе дошла у Црну Гору да мало разговарамо, да спустимо тензије, да покушамо да нађемо оно што нас спаја, а не да непрекидно инсистирамо на ономе што нас раздваја.

У мају 1992. године изабран сам за посланика у Већу грађана. Онда смо изабрали Добрицу Ђосића за председника Југославије. Он је расписао нове изборе у децембру 1992. године, а ја сам тада одлучио да више не идем са Војиславом Шешељем у исту скупштину, него да се кандидујем за посланика у Народној скупштини Републике Србије и да правим своју политичку каријеру без утицаја Војислава Шешеља у смислу да на свакој седници практично он води посланичку групу. Он каже толико да ни представници власти ни опозиције више немају шта да кажу, а посебно ми радикали. Био је веома задовољан том мојом одлуком – он је водио посланичку групу у Савезној скупштини, ја у Скупштини Србије.

То је период у коме сам имао политичке супарнике и са леве и са десне стране. Социјалистичка партија Србије је тада у спречи са Демократском партијом социјалиста жестоко кидисала на Српску радикалну странку. Све што су нам радили у Србији, радили су и у Црној Гори – избацили посланике из Скупштине Црне Горе, нас су тукли у Скупштини Србије, протерали су нас из Црне Горе једне ноћи после митинга у Херцег Новом.

Савезна Република Југославија је тада по њима била замршљена тако да увек добро функционише, пошто се они, тобож, никада неће посвађати. Међутим, дошло је до великих сукоба међу њима и одмах је дошло у питање функционисање Савезне Републике Југославије. Е, па не може држава да зависи од тога хоће ли две политичке странке у њој сарађивати или не. Она има много више циљеве – да задовољи интересе народа, гра-

ђана који у њој живе, а не интересе политичких странака

Увек пред очима јавности

Ми смо увек подржавали борбу за слободу српског народа. Чак и у време када смо били велики политички супарници Слободана Милошевића, он је имао нашу подршку да брани Републику Српску Крајину и Републику Српску, и све док је био на мети и Америке и свих оних који су нас спречавали да формирамо српску државу ми смо га подржавали. Кад год је с њима ступао у преговоре, разговоре, договоре, знали смо да то неће изаћи на добро и тада смо га најпре опомињали, а онда улазили у жестоке сукобе с њим.

Доживели смо да странка буде медијски блокирана три и по, готово четири дуге године, да није могло да се чује, види и прочита шта српски радикали раде и говоре. Тада су формирале све друге опозиционе странке у Србији. Све су оне у неком периоду сарађивале са режимом Слободана Милошевића, никада ниједна јавно. Једино је Српска радикална странка све чинила пред очима јавности. Када смо га подржавали, подржавали смо га пред телевизијом, пред камерама. Када смо кретали у сукобе, то смо чинили пред камерама, на митинзима. То је довело до тога да је режим Слободана Милошевића чак отерао у затвор Војислава Шешеља и мене на по два месеца, а остале посланике који су се затекли у Ђиљану на 15-40 дана. Али Српска радикална странка никада није дозвољавала да тај наш лични однос, однос у коме су нам биле угрожене породице, егзистенција, буде наш однос према држави и према народу. То се никада није десило радикалима. Мени се никада неће десити да дођем у Црну Гору и да у Црној Гори говорим против Србије.

Волео бих да у овој нашој земљи постоји власт и опозиција – политичке странке које ће се борити за власт, али када је земља угрожена, када је непријатељ на њеним границама, када почну да падају бомбе – да и опозиција и власт раде исто, као што је то у целом свету, у свим демократским државама. Једино се Србија и Црна Гора одликују тиме да опозиција чак чека прилику када ће земља бити нападнута, па да крене у сукоб са влашћу која земљу брани.

У владу за спас отаџбине

На изборима 1997. године Српска радикална странка је остварила изванредан резултат. Војислав Шешељ је први политичар који је победио социјалисту у директном двобоју. Тада

је Лилић представљен као најбољи кандидат Социјалистичке партије Србије и кажу да је недостајало пола процента гласова да Војислав Шешељ буде и званично председник Србије. Трећи је био Вук Драшковић са 820.000 гласова.

Расписани су нови избори, на којима је кандидат левице био Милан Милутиновић. Вук Драшковић је поново био трећи (овог пута његов кандидат неће бити ни трећи), али сада само са 580.000 гласова. Сам себи је оteo, уништио око 240.000 гласова и то је разлог зашто се сада уопште не кандидује као председнички кандидат своје странке. А Милан Милутиновић је морао да накраде много шиптарских гласова на Косову и Метохији да би победио Војислава Шешеља и ми смо то отворено говорили, поручивали, посебно када су шиптарски терористи почели да отимају људе из аутобуса, да пале српске куће, да узнемиравају грађане, да вр-

ше атентате. Ми смо тада рекли да Милан Милутиновић треба да позове своје гласаче да се мало смире, јер је очито да његови гласачи чине злум на Косову и Метохији.

Вук Драшковић се после тих избора дуго договарао са социјалистима о уласку у републичку владу. Нисмо имали ни скупштину готово четири месеца после избора. Тражио је много зато што је знао да Србија мора да има владу. Ишао је дотле да је тражио поделу министарских места на пола, чак и место председника владе за Српски покрет обнове! Онда су социјалисти једне ноћи позвали радикале и питали да ли ми хоћемо да уђемо у владу према снази коју има странка у парламенту. Ми смо прихватили. Било је то у недељу, у понедељак смо већ имали седницу Народне скупштине. Посланици Српског покрета обнове су дошли на скупштину уверени да они улазе у владу. Чак им је Вук Драшковић ре-

као: „Све је под контролом”, Милошевић и ја смо се договорили и када је Мирко Марјановић као мандатар читао састав потпредседника Владе и прочитао моје име и презиме, то је био шок.

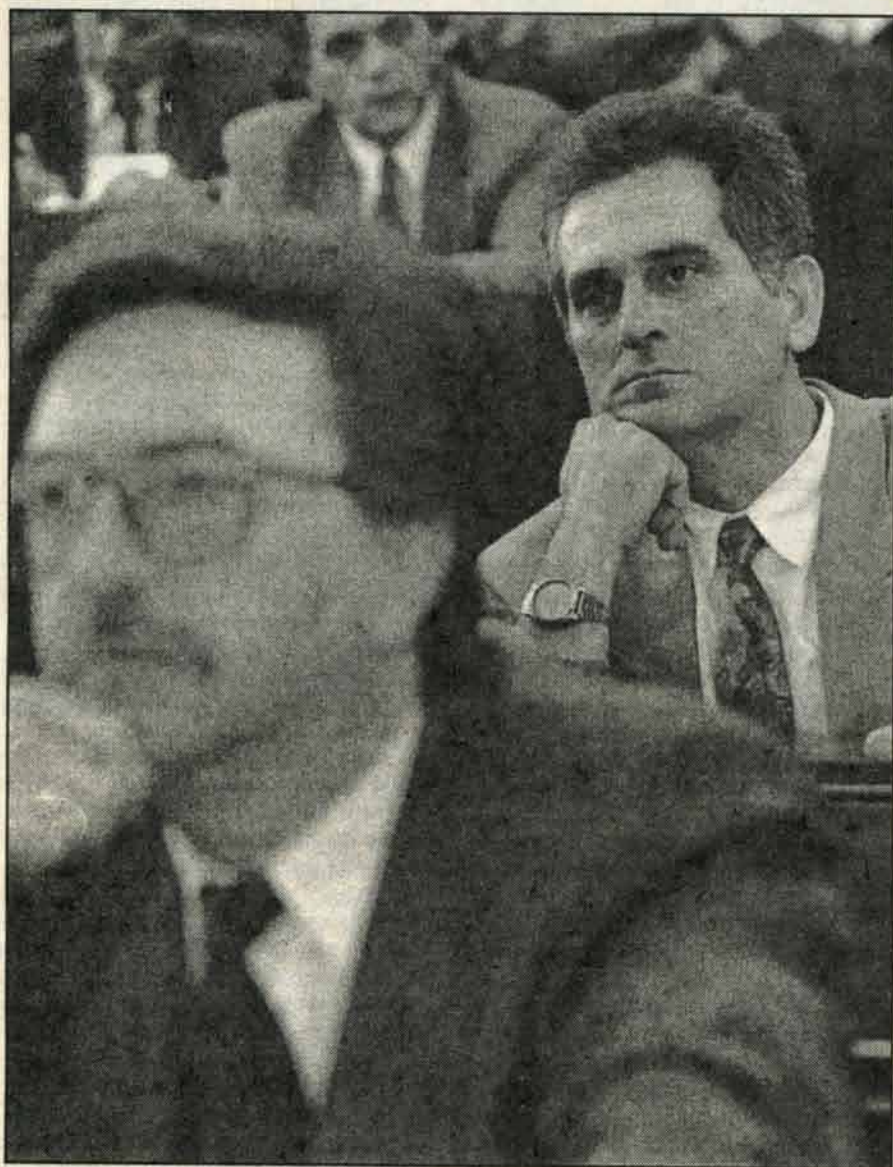
Ушли смо у владу са странкама с којима смо идеолошки доста супротстављени. Рекао бих чак да је то једна неприродна коалиција, али је већ 28 процената територије Косова и Метохије било изван контроле снага полиције и Војске Југославије. Та територија је била изван контроле српске државе и Савезне Републике Југославије. Престајао је сваки живот, политичка активност, Шиптари су већ масовно обучавани, из готово свих западноевропских земаља су имали инструкторе, муџахедини су се поново појавили на српским територијама. Кренули смо у обрачун са терористима. У два наврата смо их потпуно сломили – други пут коначно.

Уцена у Рамбујеу

У међувремену је на захтев радикала одржан и референдум у Србији са питањем: да ли препуштате властима Србије да решавају проблем Косова и Метохије? Одзив је био изванредан. Опозиција у Србији никада није приговорила да смо било шта намештали – то није било потребно. Грађани су, пуни стрепње, пуни бојазни, предосећајући да то што се догађа на Косову може да буде увод у велике сукобе, поверили свом руководству да решава питања опстанка државе. Ми смо, нажалост, уз сарадњу Драшковића и Милошевића, добили верификаторску мисију на Косову и Метохији која се јако подло понела и представљала сигнал свим Србима да нико са Запада не мисли добро Косову и Метохији, српском народу, Србији уопште.

Затим су почели разговори са политичким представницима Албанаца у којима сам и сам учествовао. Отворено смо их питали шта им то још недостаје, која људска права, која права мањина, шта још треба Србија да да албанској националној мањини на Косову и Метохији да би се они смирили, да не подстрекавају више тероризам. Они су рекли – ми тражимо државу. Све време је Хил, амбасадор Америке у Скопљу седео у другој просторији и стално инсистирао да се макар рукујемо са њим. Ми смо рекли – не, ми не преговарамо са Америком, ми разговарамо са грађанима Србије и Југославије.

Имали смо тада и Рамбује, једну страшну учену. Ми радикали нисмо ни путовали у Рамбује, али смо на седници Скупштине поручили онима који желе да иду и мисле да од тога има неке користи, да их тамо чека

Из времена жестоких сукоба са социјалистима:
Томислав Николић против мр Николе Шаниновића

тамница, али да се не враћају ако прихвате било какав ултиматум и учину. И заиста, делегација Србије није прихватила никакав ултиматум. После тога су сви на Западу признали да нема државе на свету која би то прихватила. Не би било окупирано само Косово и Метохија, биле би окупиране и Црна Гора и Србија. НАТО је тражио да се његова војска креће где год зажели, без претходне најаве, да има приоритет у проласку, да могу да заустављају, легитимно, улазе у станове. То би значило потпуну окупацију, коју нико не би прихватио.

О отаџбини се не размишља из стомака

Затим су уследиле додатне учене и отпочело је бомбардовање Савезне Републике Југославије. Мој син је неколико месеци пре бомбардовања тражио да ванредно иде у војску зато што му се то уклапало у неке планове на факултету – одслушао је годину, па би спремао испите у војсци. Ја сам рекао: па и време ти је, имаш 25 година, треба да идиш у војску. Он је отишао у војску 19. марта, 22. марта су изашли у шуму, а 24. је почело бомбардовање. Тако сам имао два сина на удару НАТО, једног који је био код куће, једног који је био у војсци.

Многи у Србији кажу да је НАТО гађао нелегитимне цивилне циљеве, а ја врло добро знам да ни мој син који је био у војсци није био легитимни циљ, нити би било икаквог оправдања да му се којим случајем било шта десило. Нама су сва деца у Југославији подједнако драга, било да су она отишла на одслужење војног рока, да су мобилисана да бране земљу или да су седела код куће. Уосталом, што бисмо мобилисали толику децу да нас нису напали.

И да заокружим, поносан сам што припадам Српској радикалној странци, странци српских патриота и националиста и што не продајем веру за вечеру; што о својој отаџбини не размишљам из стомака. Више волим увече да легнем гладан него да морам да молим некога или да учиним прљави посао да бих јео.

До сада сам увек био заменик председника Српске радикалне странке. Ја сам на српској политичкој сцени, ту рачунам и Црну Гору и Србију, једини заменик председника једне политичке странке који је изабран на конгресу, између више кандидата, тајним гласањем, и који има иста права и обавезе као и председник странке. Та права су регулисана Статутом до те мере да, када бих овог часа поднео оставку на место заменика председника странке, тог часа би странка морала да одржи

ванредни конгрес. У међувремену сам био потпредседник републичке Владе, затим смо ушли у Савезну владу, ту сам потпредседник Владе и председник Одбора за одбрану и безбедност. Посланик сам у Скупштини Србије и посланик у Већу република.

То је, отприлике, моја лична карта.

Америчка демократија у Црној Гори

Водитељ: Морам вам рећи да сте доста опширно ту личну карту изразили, али морам да вам признам да је било врло интересантно. Уосталом, и на неколико питања која сам планирао да вам поставим ви сте, фактички, одговорили.

Ја сам данас пратио вашу конференцију за штампу и мислим да би било врло интересантно да објасните једну изјаву коју сте тамо дали. Ви сте, наиме, казали да председника Савезне Републике Југославије доживљавате као домаћина; да га не доживљавате баш у потпуности онако како га доживљава Устав или макар пракса. Да ли бисте нам рекли мало више о томе како бисте ви ту функцију вршили ако будете изабрани?

Николић: Свакако. Најпре, било је задовољство видети толико новинара данас на конференцији за штампу. Било ми је задовољство што сам видео и новинаре Телевизије Црне Горе. Наравно, није ми баш свеједно што ништа од тога није објављено у вестима на државној телевизији Црне Горе. Ја сам чак на конференцији рекао да вечерас гостујем на вашој телевизији на ваш позив, а да бих прихватио и позив Телевизије Црне Горе уколико би дошло до таквог позива. Убеђен сам да неће, зато што постоји један манир и власти у Србији и власти у Црној Гори да, као Спартанци – или склањају гласника који доноси лошу вест, или га чак и убијају. Сада ја то баш грубо говорим – нико у Србији и Црној Гори не убија оне који другачије политички мисле, али ето, десило се да, као и често до сада, посматрам државне медије у Србији – дођу на неки наш догађај и увече од тога нема ништа. Уосталом, вечерас ни државна телевизија Србије није известила ништа о боравку српских радикала и мене као председничког кандидата у Црној Гори. То значи да су ти људи исти кад су на власти, а да су пуни хвале за демократију коју изводе као Америка – она тражи демократске принципе за друге државе, много шире, много обимније то тражи него што их она спроводи у својој држави.

Место председника Савезне Републике Југославије, односно начин на који се он бира, било је предмет мно-

гих спорења. Опозиција у Србији је ишла чак дотле да је рекла – ево, мењају Устав да би Милошевић био вечити председник Савезне Републике Југославије, па смо морали да их питамо да ли је заиста толика Милошевићева снага да су они убеђени да ће он стално побеђивати на директним изборима.

Програм Српске радикалне странке је јасан: ми не желимо тако јаку председничку функцију. Борили смо се да се и у Републици Србији укине председнички систем, и да Скупштина Србије бира председника. Наравно, он ће увек бити из владајуће коалиције, јер она обезбеђује већину у парламенту, можда чак и из једне политичке странке уколико она има довољан број гласова. Али нешто се деси – мандат председника Србије је пет година, мандат парламента четири године – промени се састав парламента; тај састав може да промени председника. Значи, председник зависи од Народне скупштине, није тако надређен као што је то био случај од Другог светског рата све до данашњег дана.

Промена Устава – корак даље до јединствене српске државе

Прихватили смо промене Устава и постоји један веома озбиљан разлог који нас је уверио да ми можемо да прихватимо ту промену иако није у складу са нашим програмом. Најпре, чак и да остане овако, у овим односима, Слободан Милошевић као председник до сада најјаче политичке групације у Савезној Републици Југославији, било како да је изабран, обављао би ту дужност. Ако он буде изабран – нема везе како је изабран. Значи, нема мотива како је изабран – то може да ограничи човека који о томе размишља на други начин. Милошевић о томе не размишља на тај начин. Може увек да буде председник кога сви слушају. Говоре људи да је некада Централни комитет СССР-а толико ствари решавао да се чак пред њиме нашао и облик ташне за први разред основне школе – и то су морали да дају. Мислим да би садашњи председник Југославије био у стању да и то решава. Тако схвата дужности.

Али, ту се као нови елемент појављује оно што до сада није било предвиђено Савезним Уставом – да се збијају Србија и Црна Гора; да су Србија и Црна Гора једна изборна јединица код избора председника Савезне Републике Југославије. Нама је то било тако важно да смо прихватили промену Устава јер то води корак даље ка нашој идеји о јединственој српској држави. Први пут глас једног човека у Котору, глас у Подгорици,

глас у Ивањици, глас у Суботици, глас у Неготину вреди као један – један човек има један глас први пут. То су једини избори у Савезној Републици Југославији где један човек има један глас. То је основно демократско начело.

Сада се председник Југославије бира као што се бира председник Америке. Чуо сам критике из Црне Горе, кажу – Црна Гора никада неће имати председника, зато нећемо то да прихватимо. Тако би могао неко из Тексаса да каже: Тексас не прихвата ово јер никада из Тексаса не може да буде председник.

Међутим, ово је изванредна прилика за одмеравање снага. Стално

живи, али где га подржавају они који су најјачи. Они су се на том питању растурили. Нису могли да се договоре.

Снага Томислава Николића је снага српских радикала

Руководство Црне Горе жели да покаже да потпуно игнорише Савезну Републику Југославију. Не мора да чини тако драстичне потезе, нама је јасно да они игноришу. Мени је то било јасно синоћ у Каменарима – заоставила нас је полиција, ја сам извадио легитимацију потпредседника Савезне владе, њима то није значило ништа. Знам да им ништа не значи, али ћу да је покажем сваки пут. Тра-

вршимо припрему за референдум. Могли су. Зашто нису, не знам. Опозиција у Србији је начинила још већу грешку, коју ће понављати на свим изборима – све, тобож, говоре да су заједно, да су јединствени, да су сложни, а када дође до питања ко ће дати кандидата, онда се потпуно разбију.

Е сада, место председника Савезне Републике Југославије. Ја нисам онај који је богом дан и онај који би командовао људима, трупима, животом, свим што се креће, свим што дише у Савезној Републици Југославији. Ја припадам Српској радикалној странци, немам своју личну снагу, имам снагу Српске радикалне странке. Колико гласова осваја Српска радикална странка, толико освајам ја. Могао је и неко други од српских радикала да буде кандидат, однос био исти.

Имао бих много више гласова опозиционо настројених људи у Србији да не иду ови представници опозиције. Они очито иду на изборе свесни да нема шанси да уђу у други круг, али иду на изборе да кандидат Српске радикалне странке не би освојио њихове гласове.

Нисам човек који сеје мржњу и нисам човек кога мрзе. Заста сам оштар, бритак и хоћу свакоме да кажем оно што мислим, али никада не желим да повредим човека. Никада не идем на то да створим мржњу – за то нема разлога. Толико је тога што нас раздваја, да ако бисмо подстицали оно што нас раздваја, никада се више не бисмо саставили.

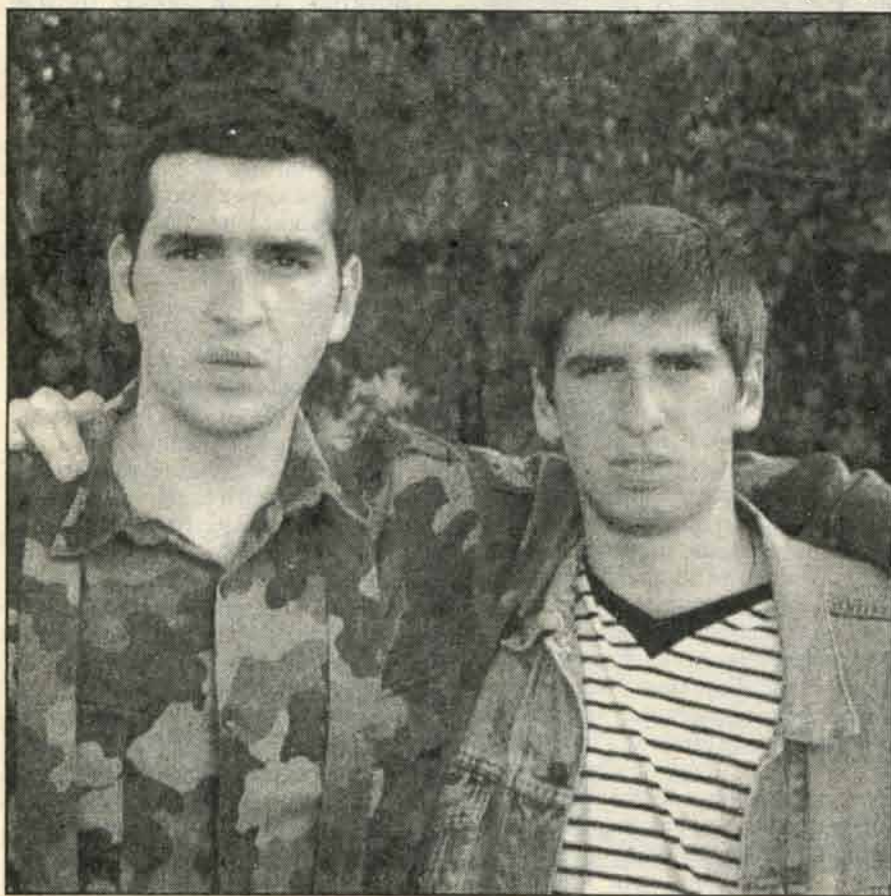
Председник се не сме сакривати од народа

Водитељ: Да вам упаднем само за тренутак у реч, пошто говорите о више ствари, па да ипак мало усмеримо оно што сам суштински желео да вас питам. Ви сте, наиме данас на конференцији за штампу рекли да видите председника савезне државе као човека који је домаћин у кући, који управља преко Скупштине, преко Владе и тако даље.

Николић: То је идеал.

Водитељ: И да је ваш мотив шта?

Николић: То је идеал, идеал је да председник буде домаћин. Као што у кући у којој су сви запослени постоји један домаћин, али он не може да наређује до те мере да некога понижава, да тера некога да уради нешто против своје воље, зато што ће тај изаћи из заједничке куће. Са своја два сина ја градим такве односе да једног дана, уколико буду желели, правиће своје куће, али неће из наше садашње, заједничке куће отићи ни посрамљени, ни понижени, ни увређени, ни отерани.

Два сина на удару НАТО: Радомир Николић дочекао је агресију у војничкој униформи, на положају у околини Краљева, Бранислав је био код куће у Крагујевцу

слушамо приче да је опозиција у Србији јача од нас који смо на власти у Србији; да је ДПС јачи од Српске радикалне странке, Српске народне странке у Црној Гори. Ово је идеална прилика да се опозиција, јачи део Србије, како они кажу, и власт у Црној Гори, јачи део Црне Горе, уједине, да потпуно преузму власт у Савезној Републици Југославији и да изабере председника кога они хоће. Кажу да је Мило Ђукановић најпопуларнији политичар. Ево, ово је прилика да га бира цела Савезна Република Југославија – и они где живи, и они где не

жили су личну карту, па су претресали ауто – све културно, све улудно, све онако како треба, али ишли су до зихернадле у првој помоћи. Ми смо све то истрпели. Знамо да само извршавају наређења, нису они криви.

Значи, могу да изађу на ове изборе, да их искористе као својеврстан референдум. Могли су да провере расположење грађана Црне Горе – имају државну телевизију, имају медије у Црној Гори, могли су да кажу: изађите на изборе, ми свој став према савезној држави не мењамо, изађите да видимо колико нас је, да из-

Председник државе је једна церемонијална личност. Заиста домаћин. Значи, човек морално потпуно чист. Када сам прихватио кандидатуру странке, имао сам на уму то да ће они којима се политички не свиђам претрести цео мој живот. Да има нечега што не желим да се зна, не бих се кандидовао. Сматрам да свако има право да претреса мој живот, зато што желим да будем председник Савезне Републике Југославије, а то значи да милиони људи ипак на неки начин зависе од тога како ћу тај посао обављати.

Председник савезне државе има законодавну и извршну власт. Законодавна власт је Савезна скупштина, извршна власт је Савезна влада. О томе ко ће бити у законодавној, ко у извршној решава народ на изборима. Они одреде састав и број посланичких група, а оне се потом између себе договарају, као што је то у целом свету демократски обичај, и саставе владу која води државу. Председник треба да надгледа како раде; да их јавно похвали ако добро раде; да их опомене и укори ако треба, опет јавно.

Желео бих да ми верујете да бих барем једном месечно покушао да будем на државној телевизији и у Црној Гори и у Србији, да та емисија траје колико год то желе гледаоци и да одговарам на њихова питања. Не бих се нигде сакривао. Не бих променио свој начин живота, него бих се понашао као и до сада, као што и у кампањи радим, а на то сам потпуно припремљен, зато што целог живота то радим: банем човеку у кућу, сељачку кућу у Војводини, у Ивањици, у Крагујевцу, банем у кућу незапосленог радника. Ја знам сву његову муку и све његове проблеме. Наравно, покушаћу да помажем влади да те проблеме решава.

Човек за кога је гласао народ

Нећу водити спољну политику – то ради Савезна влада, али ћу свакако ступити у контакт са сто и нешто председника држава које су одбиле да гласају да Југославија буде искључена из Уједињених нација. То су наши пријатељи у свету. И свакако ћу одмах отићи у Москву. Ако треба, чекаћу у предсобљу код председника Путина, као што је Његош на опаску руског цара да је виши од цара одговорио да је само Бог виши од руског цара. Мене није срамота да српски брод привежем уз велики руски брод. Ако је потребно да пет дана чекам да ме прими председник Русије, чекаћу, зато што у томе видим једини спас, за разлику од других који обмашују и себе и свој народ.

Уверен сам у то да са Запада не долази ништа добро. Бројао сам ноћу те њихове ракете и гранате и видим како се понашају када желе да скину власт у некој земљи. Осам година покушавају да скину Милошевића са власти. Баш их брига колико ће народа умрети. Баш их брига да ли ће се раздвојити Србија и Црна Гора, да ли ће пући у Војводини, у Рашкој области – њих то уопште не интересује; они имају циљ да смене Слободана Милошевића. То су могли много лепше и много лакше да учине да су уложили две-три милијарде долара у Савезну Републику Југославију, у оне које они подржавају, који се уз њих везују – пре би добили изборе – него што су десетине, можда и стотине милијарди долара потрошили да нас бомбардују. Да ли Милошевић живи лошије откако су уведене санкције? Да ли било ко од нас ко је посланик, министар, потпредседник владе живи лошије? Не, само нам народ живи лошије. За 10-20 људи увек је могуће обезбедити да живе као нормалан свет, а за милионе је тешко.

Код нас и млади људи који су на власти и ови старији све што знају о томе црпе из комунистичког периода. Сви се угледају на Тита. Сви би да буду Тито. Сви би да имају под својом влашћу и привреду, и финансије, и полицију, и војску, и да то све трепери и чека шта ће рећи председник државе. У многим западним демократијама председник странке се уопште не кандидује за председника државе. Циљ нас, српских радикала је да на овим изборима победимо и да председник Савезне владе буде Војислав Шешељ. То је место на коме мора да се покаже, на којем мора даноноћно да се ради. То је место које мора да веже Србију и Црну Гору. Председник је неко ко би требало да буде омиљен у народу и да на његов рад немају замерки ни власт ни опозиција, ни грађани који припадају власти, ни грађани који припадају опозицији – значи човек који је светан тога да је народ гласао за њега.

Странка коју треба упознати

Водитељ: Да ли бисте ви изашли из странке ако бисте постали председник? То више личи на неку надстраначку личност.

Николић: Не, не бих изашао из странке. Све што сам политички стекао у животу, стекао сам захваљујући Српској радикалној странци. Мислио сам да ћу дуго чекати да се осетим овако поносним и почашћеним, а то сам већ доживео. Највећу част сам осетио кад ме је Централна отаџбинска управа једногласно изабрала за кандидата за председника државе.

Дешаваће се још свашта у мом животу, посебно у политичком; надам се да ћу још да потрајем и да нисам у годинама када се иде у политичку пензију – али такву част више нећу доживети. Мислим да би овим што сам постигао – да ме једна јако моћна политичка странка, једна права српска странка предложи за председника били задовољни сви моји преци, а моји синови су ми то већ јавно рекли. Кажу: не сумњају у то да ћу сигурно ући макар у други круг, али кажу – чак и ако се деси да изгубиш, ти си онај ко ће нама увек да служи на понос. Е, то је оно што ме обавезује да после тога не правим разлике међу људима који овој земљи мисле добро.

Водитељ: Ако се слажете, будући да сам ја замислио доста питања, а ви доста широко одговарате.

Николић: Одговараћу на ваша питања.

Водитељ: Не, нема проблема, ви одговарате читаво време, него једино ако се слажете да можда ја групишем питања. Мене, рецимо, многе ствари занимају, као ваш поглед. Ми немамо често прилику да имамо саговорника као што сте ви, из те групе пације.

Николић: Немате прилике зато што ми радикали не можемо да пронађемо медије у Црној Гори на којима бисмо изложили мишљење, а тиме би умногоме спасле тензије између неких грађана Црне Горе и Српске радикалне странке. Ја имам ту прилику у Војводини, у местима која су насељена Словацима – 1997. године је наш др Станко Студен ишао од куће до куће у словачким селима. Представи се и каже: да ли бисте хтели да потпишете предлог за кандидатуру Војислава Шешеља за председника Републике? Они су затварали врата. Један човек му је отворио врата, пустио га у кућу и рекао му: докторе, овде вас нико неће пустити у кућу, јер ви ћете све ове људе да покољете када победите. Од тада до данас прошло је три године, а ми сада имамо Словакињу – кандидата за посланика, сигурно ће бити посланик.

Ми смо прва политичка странка у Југославији у којој је Ром министар. Ми имамо кандидате муслимане, Горанце, имали смо посланика – Мађарицу коју сам ја морао да браним у Скупштини за говорницом од посланика социјалиста који јој је псовао мајку мађарску. Ми смо политичка странка коју само треба упознати. Зато режими не дозвољавају да нас народ довољно упозна. Ја сам то искусио и у Србији и у Црној Гори. У Црној Гори сам искористио прилику да будем на телевизији у Херцег Новом, онда када смо на „Скај сату“ раз-

говарали о односима у савезној држави, и дан-данас ме људи из Црне Горе када се сретнемо подсети на ту емисију. Ипак је то било нешто ново. Први пут смо се чули и ја сам због тога захвалан и на овој емисији вечерас.

Смењивост власти је основ демократије

Никада ни на једној телевизији, никада ни на једном радију, никада ни у једном интервјуу не лажем и не обмањујем. Из мене говори оно што пише у Програму Српске радикалне странке. Нећу да устукнем, нећу да попустим, нећу да повлађујем, али нећу ни да лажем ни да обећавам, по-

имати много посланика – ја се уздам у мудрост српског народа да ћемо ми имати више, то нам је циљ.

Искрено да вам кажем, много сам желео да опозиција бојкотије савезне изборе, зато што бисмо тада одмерили снаге са левицом и утврдили ко је јачи, а онда бисмо расписали нове изборе да учествују и ови остали и да узму свој део који је остао нераспоређен. То је њихов прави део.

Много ће воде протећи док власт и у Србији и у Црној Гори не схвати да је смењива и да смена власти не значи ни губитак живота, ни плате, ни куће, ни угледа, ни части. Они то трагично схватају зато што никада

Водитељ: Само истине ради, ја морам да кажем да нама нико није бранио да вас зовемо – једноставно, био је стицај околности, био нам је потребан некакав јачи повод, као рецимо овај, да будете овде гост. И ви ћете бити, ја се надам, убудуће и чешће.

Николић: Ево, обећавам да ћу прво код вас доћи као нови председник.

Водитељ: Ја сам вам захвалан на томе. Реците ми, господине Николићу, ви сте изјавили да сте веома велики оптимиста у погледу резултата председничких избора, макар са овим кандидатима које знамо.

Николић: Да вам још једну ствар кажем – ја сам једини до сада званич-

Српски радикали не мисле на отаџбину из стомака:
Томислав Николић у свом радном кабинету у Српској радикалној странци

себно нећу да обећавам оно што не могу да остварим, зато смо ми политичка странка која ће победити.

Лако је малима – вечерас, ево, гледам како Вук Драшковић покушава да се опере на Телевизији Црне Горе, а они га баш фино прозивају за све његове недоследности. Гледам га како каже да ће његов председнички кандидат као председник све променити. Ма како, са којом снагом? То је радио Слободан Милошевић. То раде људи који мисле да је појединац све. Како ће, ако нема упориште у парламенту, а неће га имати после ових избора – зато што ће левица и радикали

нису били у опозицији. То је власт у континуитету од рата наовамо, од комуниста социјалистима. Преузимају партијску структуру, сви кадрови су њихови, сви директори, никада нико није био у опозицији и боје се пораза на изборима као ђаво крста.

На Западу политичка странка зна – ако је ове године победила, идуће губи. Ако не идуће, оне тамо, на оним тамо изборима сигурно. Смењивост власти је основ за демократију. Код нас се за власт грчевито бори, они који победе на једним изборима шчепају власт и чине све да на следећим изборима никако не дође до победе опозиције.

ни кандидат. Ми смо предали 82.000 потписа, и сада и даље скупамо потписе зато што хоћемо да видимо који је проценат бирача који ће за нас гласати. Моја кандидатура је прихваћена од стране Савезне изборне комисије, још нико није кандидат осим мене, али, отприлике, биће још тројица. То су једини чији ће се гласови бројати, ови други иду само без везе.

Водитељ: Ви сте казали једном приликом да сте велики оптимиста у погледу резултата, чак можда и у првом кругу, поред осталог и због тога што бирачи немају за кога другог да гласају.

Николић: То је потпуно тачно.

Правац је добар, али много подбацујемо

Водитељ: Хоћете мало да нам објасните ту тврдњу, јер сам сигуран, познајући ваш начин, да нисте мислили вредносно да омаловажавате друге.

Николић: Не, ја не омаловажавам, него говорим о чињеницама и потпуно сам рационалан. Очито је да су странке левице које су до сада биле најјаче и имале председника недовољно добро водиле земљу, да не користим неке другачије термине. Уосталом, земља је сада много мања него када су они дошли на власт.

Стеван Јаковљевић је то описао у „Српској трилогији“, а филм „Марш на Дрину“ то баш пластично показује, потпуно применљиво на нашу власт у Србији и Савезној Републици Југославији. Наиме, било је дошло до неког артиљеријског двобоја између наших топова и једне аустроугарске хаубице и наши су отприлике оценили где се хаубица налази, и докушавали да је нађу, гађали је, а наш осматрач је непрекидно викао: правац је добар, али много подбацујемо. Много подбацујемо – бац је понављао те речи. Е то је код нас, наша држава је имала добар правац.

Када је Хрватска 1991. године напала Србе на територији Социјалистичке Републике Хрватске, сви прави патриоти су скочили да одбране Србе. Код правих патриота, правих националиста, правих грађана државе, правих људи, уопште се није постављало питање да ли Србе бранити или не. Тада је опозиција у Србији била једина која је говорила – не преко Дрине, не преко Дунава, ту нема Срба, то није српско, зашто да наша деца гину за друге? Скидали су војску с камиона.

Мислим да бисмо ми све своје проблеме решили 1991. године да нисмо имали толики набој створен марта 1991. године, када је Вук Драшковић, само неколико месеци пошто је изгубио изборе, покушао на улици да узме власт. И тај манир узимања власти на улици одржао се готово до данашњег дана. Ево, ово је права прилика да сви мирно чекамо изборе. Мислим на нас у Србији, зато што, заиста ми је жао, ДПС не излази на изборе, па тако политичку ситуацију ценим према ситуацији у Србији. Нема нигде никаквог набоја, нико не тражи власт на улици.

Ми смо од краја агресије до данас успели да доведемо земљу до редовних избора, иако нам је опозиција постављала ултиматуме да у року од седам дана, у року од три недеље предамо власт – да предамо власт њима, па онда да предамо Српској православ-

ној цркви, коме све не. Ми смо рекли – не ми ћемо проживети једну зиму, прву после рата, која је увек најтежа, на власти, а онда нека народ на изборима одлучи хоћемо ли ми и даље да останемо на власти или не.

Висока цена одбране српства

Од када је све почело, искристалисале су се политичке странке које желе да српство бране и једна по једна су од тога одустајале. Цена је увек била висока и многи нису били спремни да плаћају ту цену. Са Запа- да су нудили тобож новац, демократију, улазак у западне воде, путовања политичара по свету, а ми смо остали по страни од свега тога као људи који из срца осећају када је српство угрожено и о српству срцем размишљају. Имали смо нападе на Републику Српску, а онда ово последње на Косову и Метохији, када су сви коначно показали своје право лице.

Добро памтим кампању 1991. године – све политичке странке су на питања о Косову и Метохији одговарале да ту нема погађања; да је Косово и Метохија српска светиња, извориште духовности, извориште државности; да је ту наша историја, да су сви наши манастири и све оно што нас одваја као Србе од осталих народа на Косову и Метохији и да ћемо сви као један бранити Косово и Метохију. А онда, видели сте, опозиција у Србији о томе уопште није размишљала, власт у Црној Гори о томе уопште није размишљала, Вук Драшковић је покушао да буде патриота месец-месец и по дана, а онда је то све шутнуо ногом и вратио се у старо јато, у јато оних који кажу да не треба да се ратује, па макар отишло и Косово и Метохија.

А онда су и социјалисти прихватили такозван – мировни споразум Ахтисари – Черномирдин, па пошто су знали да то радикали неће прихватити, то никада нису ставили на дневни ред Владе Србије, него су ишли директно у Народну скупштину Србије и тамо су без телевизијског преноса гласовима Српског покрета обнове успели да прихвате мировни план. Штета што није било преноса – грађани би видели шта је све Војислав Шешељ рекао – шта нас чека ако то прихватимо. Данас наричу над судбином Косова и Метохије, наричу над децом на коју Шиптари бацају бомбе док се играју у двориштима, наричу над срушеним црквама, спаљеним кућама, разореним домовима; наричу над колонама избеглица са Косова и Метохије. А требало је Косово и Метохију одбранити.

Сада се чак неки усуђују да кажу – победили смо на Косову и Метохији, победили смо агресора. Ја не спадам у те људе. Ми нисмо изгубили, али нисмо ни победили. Да смо победили, сада бисмо били на Косову и Метохији.

Нас су социјалисти оптуживали да смо фашисти, ратни злочинци, да смо ратни хушкачи, да увек хоћемо рат да бисмо напредовали у политици. А када су дошли људи из Републике Српске Крајине и Републике Српске, истина о томе ко је како у овом рату у Крајини учествовао проширила се целом Србијом. Сада, када су дошли људи с Косова и Метохије, истина о Косову и Метохији проширила се целом Србијом. Ми смо људи који ће земљу бранити и одбранити. Ми земљу нећемо да растурамо. Ми хоћемо да је спајамо. Ми смо једини који нисмо заборавили и не миримо се са окупацијом Републике Српске Крајине и окупацијом трећине Републике Српске.

Наш коментар долази из срца

Сада, када је сама Србија угрожена, сада када је функционисање савезне државе страшно угрожено лошим односима руководства Црне Горе и руководства Србије који се шире на народ, ја ниједном грађанину Црне Горе не мислим зло, ниједном од њих никада нисам упутио ниједну ружну реч. Мислим да свако има право да размишља својом главом, да жели оно што мисли да је најбоље. А мислим да је моја дужност да га убеђујем да оно што он мисли да је најбоље можда и није најбоље и да је дужност свих нас да бранимо Устав. Али, и поред тога што им се никада нисам замерио, мени су данас појединци псовали мајку српску. Псују ми Срби мајку српску. Шта даље да кажем? Да ја њих убеђујем да смо Срби, а овде их неко убеђује да нисмо исто ми у Србији и Срби у Црној Гори, да та одредница Црногорац значи да човек уопште не припада српству. Што бих на то више трошио време, о томе смо све рекли. Не само ми, о томе су све рекли Његош и краљ Никола, и проф. Лаза Костић чија сабрана дела ево сада Српска радикална странка издаје у десет томова, који је све Црногорцима о њима рекао, само ако хоће да прочитају.

Српска радикална странка је странка у коју грађани имају поверење. Могу да нас не воле, могу да нам буду политички супротстављени, али било шта ноћас да се деси не треба нико ни да пита радикале да то коментаришу. Наш коментар се зна, долази из срца.

Други разлог што мислим да нема бољег кандидата је и лични. Упоредим себе и осталу тројицу кандидата. Прво, да нешто вреде, били би у Српској радикалној странци. То је једно. Друго, да мислим да је досадашњи председник добро водио државу, никада се не бих кандидовао. Треће, мислим да нема доброг ни председника државе ни председника владе ако није српски радикал.

Углавном ће Коштуница бити поклоњена највећа медијска пажња, видим то и по понашању Телевизије Црне Горе, сигурно ће и он овде да гостује, и њега неће решетати овако као Вука Драшковића. И без обзира

партизан, а и то уопште није адут који би требало да нас опредељује хоће ли неко бити председник. Много је већи адут то што га Српска радикална странка већ две године напада да је опљачкао Београд. И ако сада изађу социјалисти са тим доказима у јавност, пропаде му кандидатура.

Војислав Коштуница би да се представи као човек који је националиста, патриота, али који има подршку Запада. То је потпуно немогуће. Он каже да рачуна на гласове правих патриота, а руку му подижу Јозеф Каса, Расим Љајић, можда и Сулејман Угљанин, онда онај Веселинов који је војвођански сепаратиста, па и

најјаче политичке странке у том савезу, зашто он није био кандидат за председника државе? Зато што жели да потроши Коштуницу. Зна да га чека пораз на овим изборима, и жели да може да каже да је он у групацији најјачи, а има времена, има новаца. Зато што је бојкотовао изборе 1997. године, па му то ништа није значило, није нестао са политичке сцене. Одржао се захваљујући маркетингу који је увек стајао иза њега.

Све то ме уверава да Српска радикална странка нема премца на политичкој сцени. Има супарника, али би многи били пресрећни да су њихове странке као радикали.

Демократска партија социјалиста једно мисли, друго говори, треће ради: са прошлогодишњег сусрета делегација двеју странака на Светом Стефану

на то што ће обојица имати страшну медијску и новчану подршку, они нису кандидати који могу да воде државу.

Кандидат који је опљачкао Београд

За Војислава Михаиловића ће Српски покрет обнове морати да напише ко је, како се зове и којој странци припада, толико је много познат. Кажу да му је главни адут што је унук Драже Михаиловића. Али му је адут и то што је син Бранка Михаиловића. Дража је био четник, Бранко партизан, а он је неки получетник-полупартизан, значи ни четник ни

Ђинђић који је рат провео у иностранству, отуда инсистирајући да напади још мало потрају па ће Милошевић сигурно да попусти. Не може један кандидат за председника који уопште нема политичку странку да буде патриота а да га подржавају све саме непатриоте. Какви ли су тек они људи када су морали да измисле патриоту, а нису смели неког из својих редова да избаце?

Поштујем свачију политику, али ако неко већ припада одређеној политичкој странци, зар није природно да та странка да свог кандидата? На пример, Зоран Ђинђић је председник

Ја у Скупштини Србије више нисам онај стари зато што Српски покрет обнове не учествује у раду седница, остало је неколико аутономаша и не мили ми се са њима да прављам ни о чему. Некада сам водио реплике по цео дан и ноћ, седам дана и седам ноћи, са социјалистима и са странкама из опозиције. Сада ми то уопште није занимљиво зато што смо ми странка на власти. Шта ћу ја сада да доказујем квалитет законских пројеката, када имамо већину и нема неких посебних разлога да се истичем за говорницом. Али, спреман сам да са сваком од председнич-

ких кандидата на било којој телевизији учествујем у емисији у којој бисмо се сучелили, у којој бисмо доказали грађанима Србије, ако им до сада није јасно, за кога треба да гласају.

Предности у односу на актуелног председника

Водитељ: Реците ми, ви мислите да, то сте и казали, да бисте у неком одмеравању снага на изборима са господином Милошевићем, један на један да тако кажем, у првом кругу имали реалне шансе да победите.

Николић: Убеђен сам.

Водитељ: Извините, реците ми на ком програму базирате тај оптимизам? Да ли је то само припадност Српској радикалној странци или имате неки посебан програм као председник?

Николић: Знате, Милошевић је увек побеђивао на изборима када је лично на радикале. И увек је имао углед међу грађанима када је лично на радикале. Ја не потцењујем његову политичку снагу, не потцењујем ни политичку снагу странака које га подржавају на овим изборима, зато га и рангирам као потенцијално могућег противкандидата у другом кругу.

Да оставимо по страни странке којима припадамо, да посматрамо саме личности. Ја могу да кажем да сам прави представник народа и да сносим судбину ове државе и овог народа од првог дана. Моја супруга је у време највећих окршаја са социјалистима проглашена за технолошки вишак. Мени је то добро дошло да васпитава децу, да не мора да иде на посао. Она је због тога жалила, али сада, када види да сам ја политички много постигао и захваљујући томе што је она обезбеђивала мир у кући, изванредно васпитање синова, више јој и није тако жао што своје пословне амбиције није потпуно остварила. Моја деца су нормална деца, и свако ко их је једном срео, никада не би могао да поверује у било чију причу да су моја деца као деца поглавице постала Индијанци, да се понашају онако како није дозвољено, да користе привилегије. Моји синови немају никакве фирме, не зарађују новац ни на који начин. Млађи син делимично зарађује тако што игра фудбал па има довољно за свој цепарац, па богами и за старијег брата понешто. Ја се никада никаквим бизнисом нисам бавио. Никада нисам обезбедио ни себи нити било ком другом увозну дозволу, извозну дозволу, фреквенцију за телевизију, за радио, новине. Нисам узимао кредите никада ни од кога, посебно не оне које не бих враћао. То је моја предност у односу на остале и предност у односу на актуелног председника Савезне Републике Југославије.

Химна мора да се мења

Водитељ: Ви сте, ако тако могу рећи, почели изборну кампању у Црној Гори. Чули смо, знамо од раније шта Српска радикална странка и ви лично мислите о томе, али реците ми – било је овде говора пред локалне изборе у Подгорици и Херцег Новом у тој Коалицији Југославија, да је Српска радикална странка замрзла привремено свој став, идеју о Великој Србији, о нечему што негира државност Црне Горе. Да ли је то било тачно и какав је уопште ваш однос према држави Црној Гори? Јасно ми је да мислите да су Црногорци Срби.

Николић: Не могу да кажем да смо било шта замрзли. Нисмо ми замрзли, у последњим променама Устава, на несрећу, нисмо имали сарадњу коалиционих партнера, па чак ни партнера из Црне Горе, и нисмо успели да променимо још два обележја Савезне Републике Југославије. Знате да смо својевремено у Савезној скупштини, док је још ДПС слао своје посланике на седнице, променили грб Савезне Републике Југославије. Ми радикали смо сада тражили, када већ идемо у промене Устава и када имамо двотрећинску већину у оба већа, да променимо и изглед заставе и химну Савезне Републике Југославије. Хтели смо да променимо заставу зато што не личи ни на заставу Србије, ни на заставу Црне Горе. Србија и Црна Гора имају црвено-плаво-белу заставу. Црна Гора има светле боје и ми смо предлагали да те светле боје буду боје заставе.

А већ је постало непријатно да посматрате како народ звижди химни „Хеј Словени“. Њу нико, ама баш нико осим, можда, врхушке у Савезној Републици Југославији, не прихвата. Прозивају спортисте зашто не певају ту химну, а како ће спортисти да певају кад цео стадион звижди? Онда ће спортисти доћи у сукоб са навијачима, а потребни су им навијачи да их бодре, можда чак и да преокрену резултат. Ја устанем када се свира химна „Хеј Словени“ зато што бих желео да од оног дана када ми будемо у позицији да можемо да променимо химну, сви устану када буде химна коју ми предлагемо.

Ми смо предлагали да химна буде песма „Онамо 'намо“ и то је мој одговор на ваше питање шта мислим о црногорској државности. Песма „Онамо 'намо“ је песма из Црне Горе. Један краљ је написао ту песму. Пева о српству и пева о Косову и Метохији. Пева о разрушеном дому, о збору који је цар имао на Косову и Метохији, о Призрену – царском граду у који ми треба поново да се вратимо. За ову прилику је била актуелна и прихватљива, а мени је много

значила зато што сам био убеђен, то је био у основи мој предлог, да би нас грађане Србије и грађане Црне Горе то много боље везало него све наше приче.

Ђукановићев пут није пут Црне Горе

Црна Гора и Србија могу своју државност да остваре у заједничкој држави. Шта смета, шта недостаје? Шта је разлог да руководство Црне Горе толико хитро жури да направи излаз из Савезне Републике Југославије, па чак и по цену да у Црној Гори дође до озбиљних сукоба? Некада су говорили да то Србија подстиче. Ево, сада ћемо имати промену власти у Србији. Српски радикали уопште не спадају у људе који би подстицали сукобе између Срба у Црној Гори на било који начин. Али, не могу да замислим да се једна српска држава отцепљује од Србије, а да се Срби у тој држави не побуне.

Прихватам да један део грађана Црне Горе не мисли да су Срби, имају право на то, прихватам и да од тих 52 одсто бар 25 одсто њих стварно нису Срби – то су Шиптари, муслимани, али шта ћемо са 40 и нешто процената оних који мисле да су Срби ако нису у већини, ако их је испод 50 одсто? Шта са њима? Шта ако неће да иду? Хоће ли да их побије полиција? Хоће ли да их похапсе? Или ће морати да побегну у Србију? А шта ако тада Шиптари и муслимани нахрле у Црну Гору и пређу оних 50 процената становништва? Какав ће онда референдум бити? Који ће делови Црне Горе да се одвајају од Црне Горе, или ће можда ићи перфидније па преузети власт у целој Црној Гори?

Ево вам пример Македоније. Једним фалсификованим референдумским питањем отцепили су се од Југославије, преварили су народ. То личи на обећања ДПС-а да никада неће разбијати Југославију. Македонци су сада дошли у ситуацију прво – да су окупирани од Америке, а друго – да су Шиптари мало-помало већ заузели пола Македоније. Ускоро ће да поднесу захтев за својом државом на територији бивше Македоније. Шта ће онда рећи македонско руководство? Не дамо? Како је њима дато да оду из Југославије?

Ту нема краја. То се разбија до оца и сина, до брата и брата. Чујем да има таквих трагедија у Црној Гори да више неће браћа да се сахрањују у заједничку гробницу, или неће да сахране заједно чланове својих породица. Је ли то прави пут за Црну Гору? Да ли је оно што се назире на крају тог тунела тако велико, тако добро, тако крупно да вреди проливати крв због тога?

Зар није било боље да руководство Црне Горе пронађе политичке странке у Србији са којима може да сарађује? Убеђен сам да би право руководство Црне Горе, које не би доводило у питање заједничку државу, али би њено функционисање и односе у њој претресло – увек имало подршку у Србији.

Уосталом, колики део Црне Горе живи у Србији? Можда још једна Црна Гора пресликана живи у Србији; везана до краја. Ја нисам везан – протекла су колена, али има их који су рођени у Црној Гори и прешли у Ср-

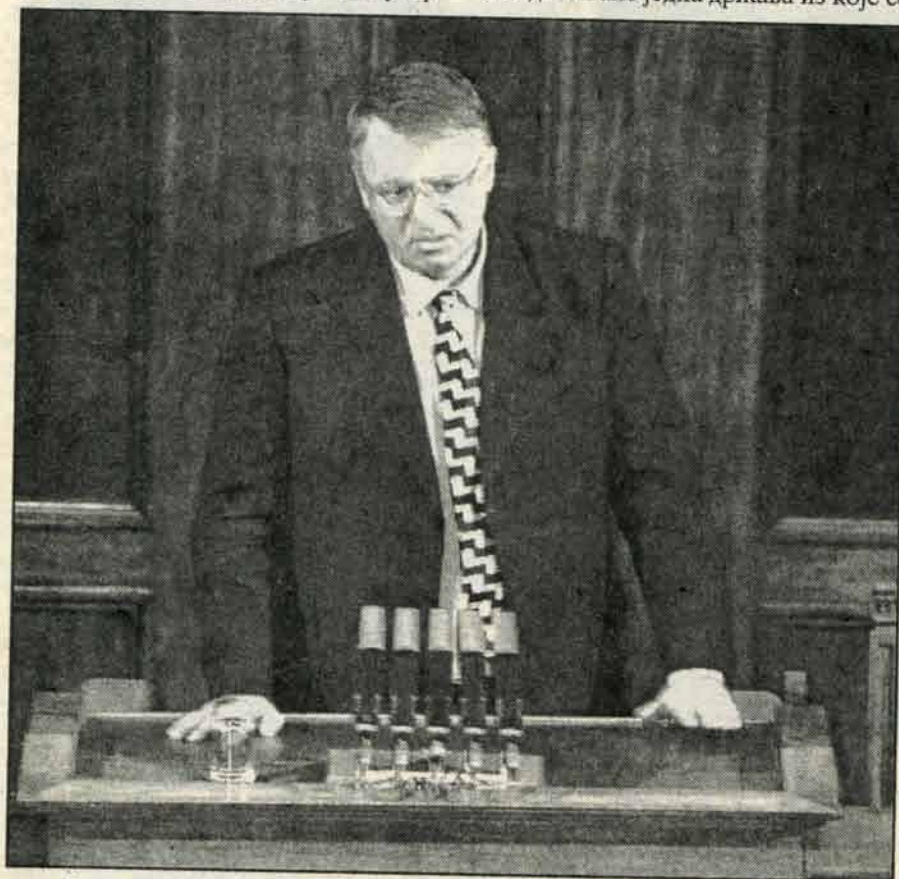
Југославију, и то руководство Црне Горе веома добро зна, сами су писали Устав. Тај Устав има доста конфедералних елемената, не знам шта им је то требало – у то време и грађани Србије и грађани Црне Горе, и Срби у Србији и Срби у Црној Гори жарко су желели јединствену државу. Словенија се отцепила ратом, Хрватска ратом, Босна и Херцеговина ратом, имале су подршку Запада, тобож, биле су републике-чланице па могу да имају државност. Нама је било доста тих ратова и тих отцепљења. Желели смо да остане једна држава из које се

двајање на републике чланице, али нисам ни за то да ми сада на силу спроводимо јединствену државу, када је очито да у Црној Гори за то немамо већину. Ко би то радио? Ми ниједно уставно решење не желимо да мењамо на силу. Хоћемо да то све буде оном већином коју Устав тражи, али Устав је сам себе обезбедио од неких промена. Он тражи да се испуне многи услови да би дошло до неких промена, па тако и промена статуса републике чланице. Може она да се отцепи, али мора да се спроведе референдум и у Србији и у Црној Гори, па онда Скупштина Црне Горе мора двотрећинском већином такву одлуку да донесе. Ниједан од тих услова није испуњен – како може да се прича о самосталности?

И да само још завршимо о неправној републици чланица. Много о томе слуша чак и од опозиције у Србији, ево и вечерас од Вука Драшковића, а једном сам прочитао његову изјаву да је, тобож, Црна Гора сведена на месну заједницу. Не могу да верујем да они који су потписали оно писмо, а све су то угледни грађани Црне Горе, баш ништа не знају ни из области политичких наука, ни из уставног права.

Како је то Црна Гора дискриминисана у односу на Србију када у Већу република и Црна Гора и Србија имају по 20 чланова? По старом уставном решењу било је довољно да неко победи у једној републици чланице као што је то био ДПС и да постави услов – или ће бити 20 наших посланика у Већу република, или неће бити делегације у Већу република.

Ми смо користили прилику да је делегација у Већу република већ била изабрана и да посланику престаје мандат када се верификује мандат новог посланика, али је то све истцало сада када су заказани избори за 24. септембар. Да је остало старо уставно решење, Скупштина Црне Горе могла би да не организује изборе за Веће република, или да поново организује изборе и да каже: 20 посланика из коалиције „Да живимо боље“ су посланици у Већу република; ми да не верификујемо те мандате јер не може Србија да дозволи да једна политичка странка влада целом Савезном Републиком Југославијом. То би било владање Савезном Републиком Југославијом. Значи, да не верификујемо мандате и да нема Већа република. Онда нема Савезне скупштине. Када нема Савезне скупштине, онда нема Савезне Републике Југославије. То је био план ДПС-а. Ми смо тај план осујетили веома успешно.

Долазак др Војислава Шешеља на инаугурацију Мила Ђукановића доказ је да српски радикали признају оне које је изабрао народ

бију да живе, много је таквих. Шта ћемо сада да радимо са њима? Шта ћемо са њиховом фамилијом? Шта ћемо са њиховим имањима? Можемо ли баш све да погазимо као да никада није постојало?

Не прихватам идеју да Црна Гора буде самостална држава, зато што остварење те идеје доноси много зла. А мислим да нам је зла било преко главе.

**Један човек
– један глас**

Водитељ: Али, да ли заједничку државу, како сте је ви сами назвали, сматрате заједницом двеју држава сада, у овом тренутку?

Николић: Ми нисмо били самосталне државе када смо формирали

нико никада више не би отцепљивао, јер је то повод за рат.

Водитељ: Када кажете јединствена, мислите ли на унитарну или државу било ког облика, може бити сложена?

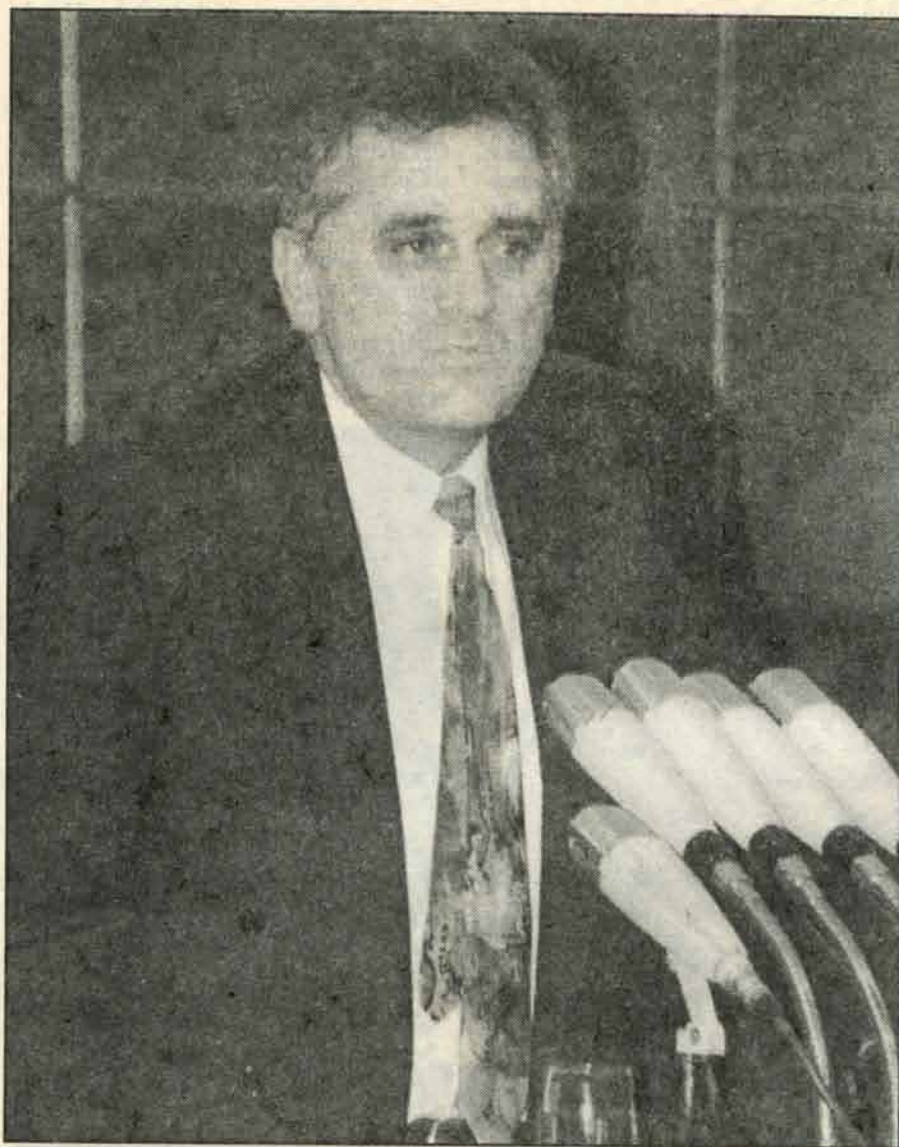
Николић: Када смо формирали Југославију нисмо били самостална држава. Самосталне државе више и не праве такву федерацију. Самосталне државе склапају савезе као што ја као члан Српске радикалне странке предлажем савез са Русијом и Белорусијом. Њихов савез треба да проучи Црна Гора, да види како су две самосталне државе направиле заједницу. Ја сам за унитарну државу, за једног председника, једну владу, један парламент, за принцип да један човек има један глас. Нисам за раз-

Нема услова за сарадњу са ДПС-ом

Ново уставно решење може да се напада као неприхватљиво за неке политичке странке, али у основи је то добро уставно решење. Ако неће Скупштина Црне Горе да обезбеди да оних 40 процената грађана Црне Горе који другачије мисле имају представнике у Савезној скупштини, обезбедиће то грађани сами. Ево, сада имају директне изборе за Веће република. Црна Гора ће изабрати 20 посланика. Мени није свеједно што ДПС неће ићи на изборе, па неће имати ниједног свог представника. Ја знам да то није права делегација из Црне Горе.

Са друге стране, Србија чини 95 одсто, а Црна Гора 5 одсто становништва, али не бира се 95 посланика из Србије и 5 из Црне Горе, него се бира 108 из Србије 30 из Црне Горе, значи само око три пута је већи број посланика из Србије него из Црне Горе. Зар то није потпуна равноправност? Не може федерација да обезбеди потпуну равноправност, ипак се свуда води рачуна о величини федералних јединица и то изражава Веће грађана. Веће грађана изражава број грађана у држави, али Веће република поштује равноправност и из сваке републике тражи по 20 чланова. Али не могу ја да се сложим са тиме да једног дана СПС каже – 20 посланика из Србије ће бити из СПС-а. Исто тако браним став СНП-а да њихов број гласова мора процентуално да буде заступљен у Већу република. То је оно што нас је, изгледа, много сукобило, оно што представља камен спотицања. То је могло да буде решено сада.

ДПС зна да је најјача политичка странка у Црној Гори и зна колика му је снага у Савезној скупштини, али та снага не може да буде већа. Та снага је баш толика и зато ДПС треба да нађе странке са којима ће да сарађује у Србији и да ствара већину. Некада је то био СПС, можда би то у некој другој ситуацији са другачијим програмом ДПС-а била и Српска радикална странка. Можда смо ми у погледу економских питања, социјалних питања много ближи са ДПС-ом. Али, нас раздваја национално питање. Све док руководство Црне Горе не буде желело да Црна Гора буде заиста равноправна, али не да руководством Црне Горе влада Савезном Републиком Југославијом, не постоје основи за добру сарадњу. У оваквој ситуацији, када се не поштује ништа од онога што је написано уз потпуну сагласност и ауторство ДПС-а, пратећи ће још много воде док пронађемо заједничко решење.

И кад каже својим политичким противницима све што заслужују, у њему нема мржње: Томислав Николић за говорницом Народне скупштине Србије

Зрно кукуруза између два воденична камена

Водитељ: Не могу да вас не питам, будући да сте веома јака странка у Србији, у Црној Гори, макар судећи по резултатима избора; то није случајно. Уствари, у последњих десет година је ту било доста промена. Једно време Српска радикална странка је била парламентарна странка у Црној Гори, а после је дошло до сукоба и више не стојите тако добро у Црној Гори као у Србији. А са друге стране, колико сте по мом мишљењу јако компактна странка и позната по томе да није имала јачих унутрашњих потреса у Србији, у Црној Гори их је имала сијасет. Зашто мислите да је тако?

Николић: Постоје објективни разлози за то. Најпре, у Црној Гори је ДПС окупио готово комплетно бирачко тело, нешто Народна странка и Српска радикална странка. ДПС је тада учествовао у одбрани земље и

било је природно и нормално да, као странка која је на власти, а добро врши власт, добије огроман проценат гласова, али је Српска радикална странка имала више од 20.000 гласова и то је резултирало са 7 посланика у Скупштини Црне Горе, чак и посланицима у Већу грађана, и посланицима у Већу република Савезне скупштине.

А онда је ДПС избацио посланике Српске радикалне странке из Скупштине Црне Горе и увео неке своје за које је тврдио да су српски радикали. И сада дабе што ми кажемо ко су српски радикали – ДПС зна ко су српски радикали. То је озбиљно утицало на ентузијазам чланова странке. Као парламентарна странка имали смо и потпредседника Скупштине Црне Горе, а сутрадан нас није било у посланичким клупама.

А онда су се сукобили ДПС и СНП, односно од ДПС-а су постале две политичке странке, дошло је до поларизације. У тој поларизацији

Српска радикална странка је увек остајала као зрно кукуруза између два воденична камена. Међу се две јаке политичке странке и народ каже – немојте ви радикали да кварите посао Момиру Булатовићу, ако ви одвучете неки број гласова, Мило ће лакше да га победи. Можда су чак и неки наши чланови том логиком водили политику. Ми их нисмо много спутавали, помагали смо колико можемо.

Тешко је организовати странку у Црној Гори. Наши људи немају ни страначких просторија, ни аутомобила, ни комуникацију са чланством. Онда су почели велики прогони. Знате, када су Војислава Шешеља и још 40 нас протерали из Пераста за ноћ, то мора да се одрази на наше чланство, на наше активисте који онда мисле шта ће тек са њима бити. Аћим Вишњић је одробијао зато што се сукобио са влашћу, а никакву кривицу није имао. А после тога је, ја не знам из којих разлога, погазио све оно што је представљао у Српској радикалној странци. И стално смо имали тих сукоба. У последње време их немамо, странка полако, стрпљиво, систематски, уз велику помоћ наших активиста из Србије, заузима позиције које је некада имала. И ови избори ће то доказати – ми ћемо спремније него икада, чини ми се, сачекати ове изборе који се одржавају 24. септембра.

Обишао сам доста одбора, исутра завршававам обилазак Црне Горе, идем мало на север и прелазим у Златиборски округ – одавном нисам видео овакав ентузијазам, вољу и храброст. Рекао бих, ипак је потребна доза храбрости – готово онолика колика је мени у Србији у време када смо били прогањани, готово толика је сада потребна у Црној Гори. То је очигито.

Људи који се озбиљно баве политиком

Водитељ: Не бих сада желео да ово питање схватимо као, како народ обично воли да каже, филозофирање, мудровање, питање само по себи има безброј социолошких, психолошких и филозофских – каквих год хоћете аспеката, али ме је подсетило ово што сте мало пре казали – врло често се дешава да су веома велики политички противници, када кажем – веома велики, мислим крајње супротстављени са најтежим могућим речима, чак и са грубим поступцима са људима који су затварани – да су касније улазили међусобно у блиске односе, у коалиције. Како ви то тумачите? Нисам мислио на радикале, него уопште, то се дешава у читавој нашој земљи.

Николић: То се десило и радикалима, можете слободно да кажете.

Водитељ: Кажем, не мислим само на њих. Реците ми, је ли то неки политички прагматизам који је у стању да избрише све, или је то наша политичка незрелост? Можда немамо довољно традиције, шта је у питању? Са једне стране имамо толико поноса, када причамо рекао би човек да смо страшно спремни да бранимо част, ријеч, а онда људи тако лако пређу преко јако тешких речи. Ево, да узмемо никога другог него радикале. Ја се сећам, у живој ми је успомени, како сте се једно време жестоко качили са СПС-ом и са ЈУЛ-ом, а сада сте у коалицији. Имамо и доста других примера, шта је то?

Николић: То је баш право питање за односе међу политичким странкама, политичарима. Прво, ми српски радикали смо људи који се овим послом озбиљно баве, то знају и посланици ДПС-а. Док смо били заједно у Савезној скупштини, брзо смо ушли у политичке сукобе са ДПС-ом. То је почело око Милана Панића, па око Добрице Ђосића, па Животе Панића – ми смо стално инсистирали на њиховим сменама јер су лоше обављали своје послове. ДПС је стално затезао, као, није време. Чак смо се и за говорницом сукобљавали, али у скупштинском бифеу, у ходницима, на улици ми смо били изванредни пријатељи. То су односи који су обележје политичара у свету. И ја желим да то буде тако.

Понављам да не мрзим никога. Могу за говорницом да изговорим нешто што му не би рекао ни онај који га много мрзи, али ја тог часа имам на уму само ефекте онога што ћу да постигнем. Посебно сам то радио свим срцем док сам био у опозицији, ништа ми лепше није било него да некога ко је на власти жестоко нападнем. Прво – покажем да се уопште не бојим шта ће бити када изађем из те сале, а друго, срзавам му углед. Хоћу ја да победим на изборима, а не народ да каже: ови су најбољи, они треба стално да владају. Е, па чујте мало и нешто друго о њима. То је говорница и то нема везе са људским односима.

Ми смо доста сукобљени са ДПС-ом, нема никаквих контаката међу нама, али када су позвали да дођемо у Црну Гору, прво су телефонски контакти били потпуно нормални, иако смо знали да можда ништа од тога неће бити. А и онда када смо се нашли на Светом Стефану, разговарали смо као стари пријатељи. Нико од нас није глумио осмех када смо се средили и када смо се поздрављали. Ми се одлично знамо, радили смо у Савезној скупштини заједно, имамо ваљда исту жељу – да народу буде боље.

Само да народ живи мирно!

Не ваља када политички сукоби прерасту прво у мржњу међу самим политичарима, и онда када политичари то преносе на народ. То је оно што је најгоре и оно што страшно цепа државу, народ, национално биће, све живо. Ја не мрзим, понављам, политичаре, чак ни оне који чине највеће зло. Пристао бих да уђем у ринг са сваким политичарем, да се тучемо до крви – само да народ живи мирно.

Идеал Српске радикалне странке је да се грађани између себе никада не сукобљавају о политичким питањима, никада. Тада када је СПО био страшно јак, знало се да им само ми сметамо јер смо показали да постоји нека трећа Србија – нисмо комунисти, нисмо СПО, не тучемо се када се они туку. Спроводимо свој програм, па ако је овај у праву ми кажемо у праву си, ако је онај у праву кажемо и њему: у праву си, али ако не ваља ни један ни други, ми обојици кажемо да не ваљају. Ја сам тада ишао улицом потпуно слободно, никада нисам имао проблема са било којим припадником Српског покрета обнове а били су страшно милитантни.

То што сам овде доживео на улицама од појединаца, доживео сам и у Србији. Оуглао сам на то. То може само да ме насмеје. Значи, идеал је да гласају за различите политичке странке и да одмах после избора комисије које знају да гласају за различите људе, различите странке седну и заједно попију кафу и ракију. Грчка је идеал – пре месец и по дана имали су изборе, све прогнозе су говориле да ће пола процента гласова одлучити, тако је и било и чим су објављени званични резултати и проглашена нова власт, изашли су грађани Атине три дана и три ноћи на улицу да се веселе и једни и други јер су изабрали нову демократску власт, и та књига је затворена.

Ми смо имали страшне сукобе са социјалистима, били смо странка која у таквим сукобима може да победи код народа, али увек извлачи дебљи крај, нас хапсе, туку, прогањају, малтретирају, прате, уцењују. Ја сам тада осећао дужност да одговорим најжешћим речима, да покажем прво да се лично уопште не бојим, а онда да охрабрим све оне који ме прате. Сада ме нико не туче, сада ме нико не прогања у Србији, нико не прети мојој породици, нико не прети отказом с посла неком од мојих ближњих – ја сада немам разлога да вичем. С друге стране, који би то мој морал био да сада вичем на социјалисте, а заједно смо у Влади?

Али ја само једну ствар кажем – све оно што сам изговорио су моје речи и иза њих стојим. Било је време

када се то говорило, сада је књига за-творена. Али ни о једном прошлом догађају нисам променио мишљење. Све што сам тада сматрао да није исправно, сматрам и сада. Сада говорим другачијим речима, а тада ми је заиста била угрожена егзистенција, па сам морао да одговарам жешће него што је можда и мој манир. А онда, атаковали су на странку, отимали нам посланике, давао сам пример за говорницом и прозивао сам и остале посланике да кажу одређене речи упућене једном човеку, једној жени. Тако сам проверавао да ли су можда већ врбовани, уцењени или нису. И одмах сам много пажљивије гледао онога ко би одбио да изађе за говор-ницу и да то каже.

Американци су геноцидан народ

Водитељ: Предлажем да емисију приведемо крају са два питања. Једно је: ваши политички супарници вам поред осталог приговарају да је ваша политика у односу на међународну заједницу изолационистичка. Да ли се ви слажете са оценом да је она ригидна у смислу односа према неким земљама и да ли уопште мислите да је данас могуће опстати, имати неки развој, неку перспективу а бити у склобу са најјачим земљама света?

Николић: Питање је веома занимљиво, на њега ће различити људи давати различите одговоре. Ја упућујем на ситуацију, на оно што нам се дешава, на оно у чему живимо осам година. Не могу да кажем да желим да сарађујем са Америком, да желим да сарађујем са Немачком, Француском, Италијом, Енглеском после свега овога што учинише нашем народу. После Српске Крајине, Републике Српске, Косова и Метохије, после директног мешања у односе Србије и Црне Горе и потпуног помагања само једне стране и непрекидног помагања свих политичких супарника Слободана Милошевића, па макар по цену да српски народ уопште нестане са земљине кугле, само да би се Милошевић скинуо са власти, не могу да кажем да они ишта добро желе мом народу.

Политичари који са њима сарађују имају неку корист. Народи које ти политичари представљају немају. То је пример целе Јужне Америке, то је пример Африке. Има ли иједне државе у свету у којој је Америка бира-ла власт, државно уређење, економски програм, а да народ живи лепо? Има ли иједне државе која је хтела да остане самостална, а да Америка није била спремна да јој удари шамар?

Пре неки дан обележили смо 55 година трагедије Хиросхиме и Нагасакија – то је Америка. Да је постоја-

ла само трунка сумње да бомбардовање неће бити успешно, били би у стању и атомску бомбу на нас да баце. Уосталом, испалили су 30.000 пројектила који су мале атомске бомбе, озрачиле су и територију и људе. Испалили су касетне бомбе које и дан данас убијају сељаке на њивама. Гранатирани су возове, аутобусе, школе, цркве, болнице, шта нису гађали. Откуда мени право да имам поверење у такве људе? Али зато постоје државе које нас никада нису бомбардовале и никада неће. То је оних више од 100 држава које су у Уједињеним нацијама удариле шамар Америци и рекле: не, нећете избацити Југославију, иако то желите и ви и Хрватска.

Водитељ: Да ли мислите на државе или на владе?

Николић: Мислим на државе, владе представљају државу.

Водитељ: Мислите ли да је са Америком врло тешко бити пријатељ без обзира ко је на власти?

Николић: То је геноцидан народ. Ја не видех да се неко у Америци побунио против 78 дана бомбардовања, изузев неколико часних интелектуалаца – појединаца, и појединих медија. Је ли ико у Америци устао у нашу одбрану? Није. Је ли ико у Енглеској устао у нашу одбрану? Није. Где су наши пријатељи? Наши пријатељи су на истоку. Наша глава треба да буде окренута на исток. Можда наши руководиоци неће возити нове аудије или мерцедесе, али ће народ живети много боље. Уосталом, ми преживе-смо већ више година под санкцијама захваљујући енергији и сировинама које стижу са истока. А оно што ми произведемо може само тамо да се прода.

Да ли се више ишта производи у Црној Гори

Лако је руководству Црне Горе, оно је запоставило производњу. Ја не знам да ли се ишта више производи у Црној Гори. А шта ће бити једног дана када то тектонско померање Милошевића и Београда полугама Додик – Влада Црне Горе – опозиција у Србији и успе и када више не буде потребе да се улаже у противнике Слободана Милошевића? Хоће ли можда Италија да дође по своје у Црној Гори? Хоће ли можда Запад да каже: ово како сте до сада живели, то нико ме у свету не дозвољавам, па нећемо ни вама. Где ће онда, шта ће онда производити Црна Гора? Шта ће трошити? Како ће да заради? Ова милостиња која сада стиже је строго наменска и временски ограничена. Онај ко запостави производњу, нека не мисли да ће бити добро.

Црна Гора потпуно игнорише савезну државу, нема платног промета.

Ја сам скоро разговарао са Филипом Вујановићем на Светом Стефану и видео код њих жељу да имамо добре односе, а нико ми од њих не рече да ће сутрадан немачка марка бити валута у Црној Гори. Чак су могли да ми кажу: ево, причамо ти, немој до сутра да кажеш, док ми то не објавимо, и ја то не бих рекао никоме. То је доза неповерења и неискренности која код њих постоји. А тако се односи у држави не граде.

Дакле, док је Српска радикална странка на власти – обнављања односа са Западом без претходно испуњених великих услова неће бити. И гарантујем вам, ако победимо на овим савезним изборима – одмах ћемо прекинути дипломатске односе са Хрватском. Неморално је да Хрватска окупира целу Републику Српску Крајину а да ми са њом имамо дипломатске односе.

Водитељ: Реците ми, ако будете победили на изборима...

Николић: Говорим ако победимо на изборима, ако не победимо – чекаћемо да победимо.

Водитељ: Ако будете победили на изборима, реците ми како ћете се поставити према руководству Републике Црне Горе. Хоћете ли контактирати са њима, хоћете ли уважавати органе?

Николић: Да, како да не. Знате, и долазак Војислава Шешеља на инаугурацију Мила Ђукановића је доказ да ми кад добијемо доказе да су избори легални признајемо легитимне органе. Наравно, можемо после тога да се препиремо око политике коју власт води, можемо да указујемо на то шта је добро, шта није добро, али не постоји тај однос супарничтва између Мила Ђукановића и мене као представника Српске радикалне странке, који је створен као овај који је створен између Мила Ђукановића и Слободана Милошевића.

Подигли су између себе баријеру коју ни један ни други не желе да сруше. А корени и једног и другог су из Црне Горе. Да ли је у питању нека тврдоглавост својствена само нама, да ли је у питању спровођење своје политике по сваку цену, па баш да се ништа туђе не прихвати, ја не знам. Али ја нисам човек који мисли да је богом дан и да све зна.

Разговора може и мора да буде

Разговора на сваку тему може и треба да буде. То смо ми доказали. Дошли смо у Црну Гору на разговоре када многи можда нису смели да дођу, па су рекли – нека дођу они у Београд. Ми смо рекли – нама је свеједно Београд, Подгорица – ми смо чак и са Албанцима разговарали у При-

штину. Кажу, идете им на ноге, не – идемо у Србију. Када дођем у Црну Гору, ја још увек долазим у Југославију. Искрено се и моја породица и ја и српски радикали надамо да ћемо када долазимо у Црну Гору увек долазити у Југославију.

Ако једног дана будемо имали двотрећинску већину, мењаћемо и назив државе. Али то нећемо да радимо за ноћ, народ ће знати за кога гласа, па ако нам да двотрећинску већину, имаћемо право да мењам и назив државе. Све дотле ми функционисамо у држави у којој неко други

се овако настави, очито је да мирног решења неће бити. То ваљда не одговара ниједном детету, а због мене никада није заплакала ни туђа мајка ни туђе дете.

Водитељ: Поменули сте полицију, војску, критику на рачун полиције, односно њене могуће намене. Ваш лидер или председник господин Војислав Шешељ је недавно имао једну доста конкретну опаску на процес деполитизације Војске Југославије. Он је то, поред осталог, адресирао и на господина генерала Павковића, начелника Генералштаба.

преврће дип у коме су старешине. Имали смо сада одбрану од агресије у којој је Војска Југославије функционисала како треба. Народ је сарађивао са војском; регрути, мобилисана лица, резервисти изванредно су сарађивали са официрима који су били као прави родитељи. Војска нема права да то сада, после рата, поквари. Нема права да огорчи ниједног грађанина Савезне Републике Југославије због неких политичких уверења.

Наша војска не сме да се везује ни за партизане ни за четнике. Када смо

Биће много посла да се односи Србије и Црне Горе врате на ниво из 1990. године: српски радикали ће учинити све што је у њиховој моћи да заједничка држава опстане

има већину и ми немамо већину која може да је мења. И то је оно што препоручујем и руководству Црне Горе. Победили сте у Црној Гори, нисте победили у Југославији – у држави коју сте сами створили. Тражите начина да победите на нивоу Југославије, да budete на власти и у Савезној Републици Југославији. А овако, када почне раздвајање и када видим много полиције у Црној Гори, знам да немају довољно посла и бојим се да се спремају за неке окршаје са грађанима или са војском – онда мислим да ту нешто не ваља и упућујем прекор руководству Црне Горе јер сматрам да нису у праву. Они мене могу да убеђују да јесу, а ја им кажем – ако

Николић: На замерке које је Павковић изнео Милу Ђукановићу.

Водитељ: Идеолошке изјаве у том смислу. Да ли мислите да је војска...

Николић: То питање је знак доследности Српске радикалне странке. Ми радикали смо се борили у саставу две војске, у саставу Југословенске народне армије и у саставу Војске Југославије и те две армије су вам пример. Југословенска народна армија је била политичка војска. Генерали су били комунисти, сви официри су били комунисти, никада нису остварили у рату везу са народом и никада официри са војском нису остварили везу. У Вуковару сам присуствовао сценама када војска

ушли у Скупштину Србије, инсистирали смо на националном помирењу. Ми смо у Скупштини Србије изгласали национално помирење и стојимо иза те одлуке, није нам била сврха да она формално постоји. Ја имам 48 година, немам никаквих веза са сукобима четника и партизана. Скоро сви ти људи су скоро помрли, да их бар смиримо доле, да се уопште више не свађамо. То тражимо и од Војске Југославије. Нека свако обавља свој посао. Војска мора да брине о војсци, мора да слуша команде у рату све до највише, до врховне команде. А онај у војсци ко се бави политиком, нека рачуна да ће после наше победе убрзо бити пензионисан.

У Црној Гори нема везе између полиције и народа

Водитељ: Смисао мог питања је био у томе што сте ви одговорили, значи да се српски радикали залажу за деполитизовану војску.

Николић: За потпуну деполитизацију и војске и полиције. Пазите, Српска радикална странка има позорнике чланове, али немамо официре, немамо помоћнике, заменике министара, министра у МУП-у Србије, баш никога. У савезном МУП-у имамо помоћника савезног министра

за које не знам да ли су тачне – да се запошљавају људи који нису држављани. Не ваља та ситуација. А и погледи мржње појединих полицајаца које сам приметио још на аеродрому у Тивту, које ничим нисам изазвао, говоре ми о томе да тој полицији неко можда свашта говори о нама.

Ми смо данас имали контакт са полицијом, у четири-пет речи смо се разумели и договорили, зато што је то увек могуће међу људима уколико полиција нема неко друго наређење. Полиција у Ђиљану имала је наређење да нас премлати, похапси. Ја сам могао

раме, обављале најтеже задатке и примале на себе најтежу одговорност. Нама је потребна таква сарадња. Није полиција Србије српска полиција, није полиција Црне Горе црногорска полиција, да би између себе ратовали. А Војска Југославије није Војска Југославије да би ратовала са једном или са другом полицијом. То треба под хитно да се санира и регулише. Ја сам спреман, Српска радикална странка је спремна да својим ауторитетом на себе преузме тако тежак посао.

Водитељ: Господине Николићу,

На предстојећим изборима народ ће се одредити за будућност СР Југославије: избор Томислава Николића за председника гаранција је уласка земље у савез са Русијом и Белорусијом

унутрашњих послова. Нисмо задовољни како функционише МУП и мислимо да министра унутрашњих послова у Србији треба одмах променити. То је наш став. Немамо снагу да то урадимо, али ће избори дати снагу Српској радикалној странци.

Нема политизације. Не може нама полиција да скида плакате које лепимо, а да са смешком гледа како неке друге политичке странке лепе своје плакате. Када обезбедите у држави да народ има поверење у полицију и војску, да се народ не боји ни полиције ни војске, онда сте више од пола посла обавили.

Убеђен сам да у Црној Гори није остварена веза између полиције и народа. Чујем многе приче о полицији

њима да причам бајке, приче, да их убеђујем да смо из истог села, дабе – они имају наређење. Али онај ко издаје таква наређења мора добро да размисли. Таква наређења су издавали многи светски диктатори па су им једног дана сви отказивали наређења.

Ја морам да кажем руководству Црне Горе оно што ми лежи на срцу – у Црној Гори не сме да се понови ни Сплит ни Словенија. Ни Црна Гора ни Србија не шаљу децу у војску да би их неко малтретирао. Војска Југославије није непријатељ никоме у Југославији. Наша голобрада деца никоме нису непријатељи и не сме нико да им прети, и не треба нико да им прети.

Сећам се добрих времена када су војска и полиција барабар, раме уз

надам се да вам ова врућина није одвише сметала.

Николић: Навикао сам и на горе.

Водитељ: Ја вам се захваљујем на разговору.

Николић: Хвала вама на позиву.

Водитељ: Надам се да ћемо имати још прилике да разговарамо.

Николић: То зависи од вас.

Водитељ: Хвала. Поштовани гледаоци, био је то господин Томислав Николић, председнички кандидат Српске радикалне странке. Надамо се да сте имали прилику да боље упознате господина Николића и да формирате своје ставове и мишљење боље него што сте то могли прије ове емисије. Хвала вам на пажњи и желим вам лаку ноћ.

Заменик председника Српске радикалне странке и кандидат за председника
СР Југославије Томислав Николић у емисији „Разговор с поводом”
на Радију Пљевља, 23. августа 2000. године

СРБИЈУ И ЦРНУ ГОРУ НИКО НЕЋЕ РАЗДВОЛИТИ

Ја поштујем идеју Демократске партије социјалиста да жели да живи у самосталној Црној Гори – само ако је остварљива. Ако није остварљива, треба да престану да размишљају о њој и почну да мисле о нечем другом. Онај ко мисли да разбија земљу у којој живи, нека никада не очекује ништа добро

Водитељ: У студију нашег радија данас је драг и поштован гост Томислав Николић, заменик председника Српске радикалне странке и кандидат за председника Савезне Републике Југославије на предстојећим изборима, који ће бити, да вас подсетимо, одржани 24. септембра. И ова најаву довољно говори о томе да наш данашњи саговорник има шта да каже, као што и стоји у називу ове емисије.

Прије свега, господине Николићу, добар вам дан и добро дошли у нашу студију.

Николић: Добар дан, боље вас нашао.

Водитељ: Ево, ових дана, како се то могло сазнати из средстава јавног информисања, боравили сте на простору Црне Горе, па овај наш разговор, господине Николићу, управо и

да почнемо о вашим утисцима са пута по Црној Гори.

Николић: Ја сам се још више уверио у то да се све оно што мислим о Црној Гори и о српству Црне Горе не мења ни за длаку. Последњи пут сам био у октобру прошле године, када сам на позив Владе Црне Горе предводио делегацију Српске радикалне странке која је са делегацијом Владе Црне Горе, односно ДПС-а, разговарала о томе како да пронађемо излаз из кризе у коју је запала федерација, што је очигледно.

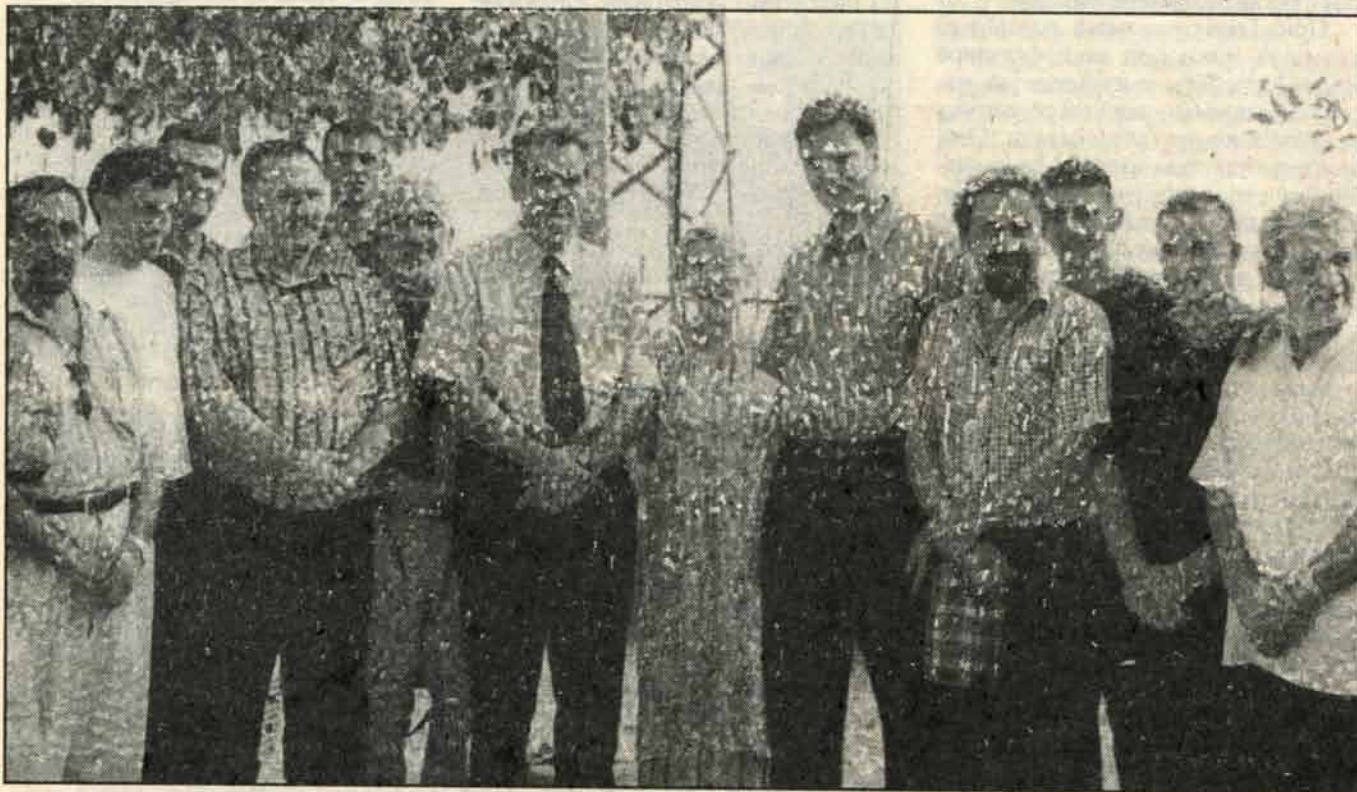
Сматрам да сваки председнички кандидат мора да уложи много труда у кампању, мора много дана да проведе у кампањи и мора да стигне у сваки део наше земље. Због тога сам одвојно неколико дана за обилазак Црне Горе, и покушао да наступим

на оним медијима који су отворени и који дозвољавају да се на њима представи кандидат Српске радикалне странке.

Српски радикали очекују победу на изборима

Водитељ: Било би занимљиво да чујемо који су то медији били.

Николић: Гостовао сам на Радију Херцег Нови, на Телевизији „Елмаг” и данас на Радију Пљевља. То је, отприлике, све што у Црној Гори функционише по демократским принципима. Све остало чека налог власти – хоће ли власт дозволити да ја тамо учествујем или не. Драге воље бих наступио на државној телевизији Црне Горе, тим пре што та телевизија не даје довољно информација својим грађанима, или им даје превише, али

Успешан обилазак Црне Горе: Томислав Николић и Александар Вучић са народом

само једностраних информација. Волео бих да ми је пружена прилика да сам, или у сучељавању са представником власти, пружим прилику грађанима Црне Горе да чују и нешто друго, нешто што ја мислим да је истина, а да онда они сами процењују ко је у праву и ко жели добро овој држави, а ко жели зло.

Успут, шетали смо готово свим градовима Црне Горе, поздрављали народ. Поздрављали су нас на различите начине, неке пријатељски, неко чак и псовкама. Десио се, ето, у Никшићу да ми Србин опсује мајку српску – па шта, сада идемо даље. Неко га је убедио да он Србин, или да је тако рођен, а да се променио у међувремену.

Стигли смо и до манастира под Строгом, слава му и хвала, видели смо мошти Светог Василија, умили се, освежили, прочитали једну кратку молитву за спас српског народа и за наш успех на изборима – јер ја та два задатка везујем; мислим да српски народ може да очекује спас победом Српске радикалне странке. У то сам убеђен и то нам је циљ. Као што нас мошти Светог Василија спајају, тако и Српска радикална странка, изгледа, има задатак да поново споји Републику Српску Крајину, Републику Српску, Србију и Црну Гору, уколико 24. септембра грађани ураде оно што ми очекујемо. Нису то неке наше не-реалне прогнозе; засноване су на утицају, снази, ауторитету, храбрости, поштењу, истрајности, упорности Српске радикалне странке.

Црна Гора се не мења, одвајају се два пола. Овај пол који формира Влада Црне Горе је изузетно јак, наоружан, спреман, чини ми се, за тучу са сваким ко другачије мисли. Овај други можда сада изгледа да је слабији, али то је онај јачи део Црне Горе. То је прави део Црне Горе. То је оно што улива наду да никакав сепаратизам никада неће успети, зато што нема тврде корене. Постоје стабла која никако не можете да извалите јер је корен отишао предубоко у земљу. А постоје, посебно неке америчке и канадске биљке, које сваки ветар може да извали. Ове наше, српске биљке, наш српски народ, наше српство из Црне Горе нико не може да ишчупа, па чак ни то што је власт покушала да формира посебну цркву, па ће онда кроз 10 година убеђивати своје следбенике да је то њихова црква – да су у њој крштени када су рођени.

Нисмо доживели много непријатности – то морам да кажем. Очекивао сам много више. Наравно, знао сам да неће поштовати то што сам ја потпредседник Савезне владе, да тај имунитет за њих ништа не значи, али

сам намерно увек говорио да сам потпредседник Савезне владе. И дошло је до тога да сам рекао једном полицајцу да знам зашто он претреса ауто – зато што сам потпредседник Савезне владе, а да сам потпредседник Владе Хрватске, он би стајао мирно пред нашим колима. Међутим, скривеним потезима, осмехом на расстанку, поздравом, многи полицајци покажу да они само примају плату и да у Црној Гори или ћеш да шверцујеш и будеш криминалац, или ћеш да будеш у полицији – неког другог посла нарочитог и нема; и да је то начин да прехране своју породицу, а њихово срце, душа, разум говоре савим друго.

Све у свему, ја сам задовољан обиласком Црне Горе, тим пре што је државна телевизија, Радио телевизија Србије, јуче одбила да о томе извести. Мени је то знак да је обилазак Црне Горе прави потез Српске радикалне странке. Значи, као што никада нећемо оставити ни Српску Крајину, ни Републику Српску, ни Косово и Метохију, а неки се труде да то што пре забораве, тако ћемо вечито имати у срцу Црну Гору и то доказујемо и овим обиласком Црне Горе у време избора; у време када се много тога српског дешава у Црној Гори.

Издајници окупљени око Ђукановића

Водитељ: Свакако, господине Николићу, о свим тим стварима ћемо разговарати у наставку ове емисије. Да подсетимо поштоване слушаоце да ће овај разговор, тако је бар планирано, трајати до 17 часова. У другом делу емисије слушаоци ће имати могућност да директно поставе питања нашем данашњем госту, господину Томиславу Николићу. А сада ми госта питамо оно што је најактуелније.

За тачно месец дана одржаће се избори у Србији на локалном и на савезном нивоу, и избори за председника Савезне Републике Југославије. Ти избори су засновани на изменама Устава које су се десиле, ако се не варам, негде крајем јуна. И та измена Устава Савезне Републике Југославије, сигуран сам, дигла је највише праћине у целом свету. Откако постоји савремена цивилизација, да тако кажем, нема тог листа, нема те агенције која се подробно није бавила свим тим. Господине Николићу, ви сте, као потпредседник Савезне владе, апсолутно упућени у те ствари. Дали је измена Савезног устава извршена на легалан начин?

Николић: Измена Савезног устава је била неопходна, објаснићу и зашто, а извршена је легално. Шта одржава легалитет Савезне скупштине,

савезни посланици које је изабрао народ или које су изабрале републичке скупштине, а њихови мандати верификовани у Савезној скупштини?

Они који упућују на то да уставне промене нису извршене у складу са Уставом говоре да није било довољно посланика у Већу република, тобож зато што би требало да буде 20 посланика коалиције „Да живимо боље“ и да је то састав делегације Црне Горе. Око тога, је у ствари, све и почело.

Ми имамо лоше републичке законе за избор посланика у Веће република. Устав је оставио слободу да скупштине република чланица одржавају изборе између посланика и да се тако саставља делегација, и то је добро функционисало док су они који су на власти поштовали чињеницу да постоје и они други. Тако су, рецимо, социјалисти имали 7 посланика, радикали 5, Српски покрет обнове 4, ЈУЛ 2, Мађари 1 из Скупштине Србије, а ДПС је, када је дошао у сукоб најпре са Социјалистичком партијом Србије, подељен већ на ДПС и СНП, решио да не поштује уставне захтеве да све буде пропорционално, сразмерно снази, него да једноставно преузме Савезну Републику Југославију у своје руке.

Слушаоци вероватно знају, али није згорег да их подсетимо – све одлуке у Већу република Савезне скупштине доносе са са минимумом 21 гласом. Не постоји, рецимо, могућност да седници присуствује 25 посланика, па да 13 гласа за и да одлука прође – мора увек 21 глас. Ако би Мило Ђукановић послао 20 посланика у Веће република, то значи да ниједна одлука не би могла да буде донета док се он са њом не сложи. С обзиром на то да из Србије има и представника власти и представника опозиције у Скупштини, он је рачунао да са својих 20 и бар једним из опозиције из Србије увек држи под контролом Савезну скупштину. Ми смо га упозорили да Савезни устав не дозвољава такво понашање, да СНП, ако је имала 40 процената гласова на републичким изборима, мора да има 40 одсто посланика у Већу република. Ко то хоће да одбаци 40 одсто грађана Црне Горе да они уопште не учествују у раду Савезне скупштине?

Мило Ђукановић је имао подршку српске опозиције, свих ових странака које сада форсирају Војислава Контицицу, тобож као патриоту, националисту, човека који Србији и заједничкој држави Србије и Црне Горе жели добро, а све сами издајници око њега – сви окупљени око Мила Ђукановића, пошто преко њега стиже новац за финансирање издајничке опозиције у Србији.

Устав промењен – по Уставу

Савезни устав јасно каже: савезном посланику престаје мандат онда када буде верификован мандат новом посланику. Узалудно је Милу Букановићу што је у својој скупштини донео одлуку да има неких својих 20 посланика у Већу република, то није хтела да прихвати Савезна скупштина и била је овлашћена да то не прихвати, јер то није било у складу са Уставом.

Ми смо му рекли да Скупштина Црне Горе има право да изабере делегацију, али да делегација мора да буде сразмерна снази посланичких група. Он то није хтео да поштује. Све док се не изабере нови посланици, стари обављају своје дужности. То би престало 24. септембра, када се обављају нови избори за Веће грађана.

План Мила Букановића је био или да уопште не одржи у Скупштини Црне Горе изборе за Веће република, или да поново одржи изборе на којима ће имати 20 својих посланика. Тиме би био блокиран рад Већа република – онда не би било Савезне скупштине, онда не би било Савезне Републике Југославије. То је био прост план.

Ми смо морали на време да реагујемо. Сазвали смо седницу Савезне скупштине, предложили уставне промене и позвали све посланике који имају верификоване мандате да дођу на седницу. Ту се појавио Гајевић из ДПС-а који има верификован мандат и који је још увек савезни по-

сланик, јер на његово место још нико није изабран. Тако је већина која је потребна, а то је 27 посланика у Већу република, обезбеђена – 1 из ДПС-а, 6 из СНП-а, 20 из Србије – то је 27. У Већу грађана је неспорна двотрећинска већина, тако да су уставне промене потпуно легалне.

Сву ову халабуку о којој причате, која се подигла у светској јавности, подигло је руководство Црне Горе. Међутим, и тамо има правника који читају и престала је та прича. Наравно, они ће увек то да потенцирају – тобоже недемократска држава Савезна Република Југославија, и рећи ће да је недемократски извршена промена Устава, али у научним круговима, у стручној литератури нема ниједне примедбе на начин на који је промењен Устав и на уставна решења.

Сада долазимо до онога што је можда још важније. Видите, када је писан Устав Савезне Републике Југославије, писали су га баш ови који га сада нападају. А нападали смо га ми српски радикали, па смо рекли: нећемо име Југославија, нећемо федерацију – хоћемо јединствену државу; нећемо ову заставу, нећемо химну, нећемо ни тадашњи грб – после је промењен у Савезној скупштини, али ево – да бисмо имали заједничку државу Србије и Црне Горе пристајемо да она почне да живи, а ми ћемо, када обезбедимо довољну већину, да мењамо све што нам се не свиђа.

Тада су ДПС и СПС написали Устав и рачунали да се никада неће посвађати. Чим су се те две политич-

ке странке посвађале, почело је да шкрипи у федерацији. Па не могу односити у федерацији, не може једна држава да зависи од тога како се једна према другој односе две политичке странке.

Измене су за Веће република овакве какве јесу и ту је постигнута потпуна равноправност Србије и Црне Горе. Сви који су говорили да је Црна Гора бачена у запећак – чак се Вук Драшковић усуђивао да каже да је претворена у месну заједницу – нису у праву. Србија, која је скоро 20 пута већа од Црне Горе бира 20 посланика у Веће република, и цела Србија је једна изборна јединица. Црна Гора бира 20 посланика у Веће република. Па то је потпуна равноправност. Неће бити равноправан ДПС са неком другом политичком странком, али колика му је снага у Црној Гори, толико ће имати посланика у Савезној скупштини, ако изађе на изборе, а очито је да већ и прети онима који хоће да изађу на изборе.

Нисмо продавали веру за вечеру

Друга промена тиче се председника Републике. Чим је почело да се говори о томе да би председника Републике могао да бира народ, појавиле су се приче да ми то радимо да би Слободан Милошевић био вечити председник, па смо морали да кажемо: шта то значи вечити председник – значи, увек ће га хтети народ! Па ако га народ вечито хоће, нека вечито и буде председник, али ми ћемо увек имати противкандидата.

Своју снагу имамо, свој програм имамо, нисмо се никада обрुकали, нисмо стајали пред препрекама када је он застајао. Ми смо их рушили, обарали, нисмо попуштали када је он попуштао. Кад год смо се са њим разилазили, то је било око српског националног питања, не око социјалних питања, чак ни око економских питања, иако се страшно размимоилазимо око приватизације. Они приватизацију неће дозволити изгледа никада, а ми бисмо желели да се она изврши што пре.

Кад год смо улазили у сукоб и кад год нас је полиција прогањала и малтретирала, било је то зато што нисмо дали да неко дира српски народ, што смо остајали патриоте, нисмо продавали веру за вечеру. Из душе смо били патриоте, а не из стомака. Није нам била важна вечера уколико за њу морамо да молимо, да клечимо, да се понижавамо. Тај адут смо им избили из руке. Ко нема јаког кандидата за председника, нека се уопште у то и не меша.

Онда је неко из Црне Горе рекао да при оваквом начину избора из Цр-

Сваки председнички кандидат мора да стигне у сваки део земље: Томислав Николић на путу

не Горе никада не може да буде председник. То би вам било као када би неко из Тексаса рекао: при оваквом начину избора председника у Сједињеним Америчким Државама нико из Тексаса никада неће бити председник, јер Тексас није највећи. Зато се људи удружују у политичке странке широм државе. Не могу да се затварају у своје бастионе и феуде, јер то води разбијању државе.

То што су у Црној Гори формиране две јаке политичке странке и више нема прилаза за друге, ствара утисак да су то два воденична камена – један одозго, један одоздо и ко упадне у средину биће самлевен. Тако Српска радикална странка не може да оствари онај утицај који би требало да има, јер народ увек каже да сметамо Социјалистичкој народној партији да има што више гласова, да она победи. То не ваља. Као што је Социјалистичка народна партија пронашла са киме у Србији може да сарађује, тако и Демократска партија социјалиста мора да пронађе с киме у Србији може да сарађује. Не може да се затвара у свој феуд и да каже да Црна Гора остаје само њој. Неће моћи тако да буде.

Шта сада бива на изборима за председника Савезне Републике Југославије? Бира га цела држава и ми који нисмо били за то да председник Савезне Републике Југославије буде тако јака политичка личност, да буде изабран директно од народа, прихватили смо ту измену Устава зато што је први пут Југославија једна изборна јединица. Од Бара до Суботнице сви грађани излазе на изборе 24. септембра и на гласачком листићу имају иста имена. То је идеал Српске радикалне странке, то је, чини ми се, корак ка јединственој држави, а ми желимо да видимо јединствену државу Србије и Црне Горе, Републике Српске и Републике Српске Крајине. Све остало је пропаст српског народа, нестајање са ове земље. То је суштина уставне промене која се тиче председника.

Српска радикална странка је једногласно одлучила да мене кандидује за председника. Никада у животу нисам био поноснији, никада нисам доживео већу част. Знам да странку не могу и нећу да изневерим. Кампања у којој сам већ неких 15 дана је доказ тога, учиниће оно што неће сви остали председнички кандидати заједно. Већ сада гарантујем да сам у кампањи обишао више села, градова, говорио на више телевизија, радија, прешао више километара него што ће сви они заједно до краја кампање. Они мисле да се меџдан задобија лежећи на меком душеку. Не може, ја се из дана у дан крећем и слободно

уђем у кућу која жели да ме прими, чак и ако нису политички добро расположени према нама, зато што знам проблеме које ће да износе. Знам да странка има одговоре на те проблеме.

Уз то, убеђен сам да уз овакав однос снага у Црну Гору неће долазити председнички кандидати из Србије. Рачунају да им је довољна подршка коју им неко буде дао вербално, као политичка странка са ове стране, или подршка коју им буде дала власт Црне Горе. Међутим, подршке су једно, а указати част једној општини да председнички кандидат обиђе ту општину, то је нешто друго и то радикали знају зато што потичу из народа. И увек се више цени онај ко дође и покаже се, него онај ко шаље поруке са највишег места. Наша кампања је тако замисљена.

Милове бајке о демократији

Водитељ: Господине Николићу, ево вријеме протиче, да подсетимо још једанпут наше слушаоце да могу вама директно постављати питања негде након 16 часова.

Господине Николићу, говоримо о изборима на целој територији Савезне Републике Југославије. Из власти Црне Горе, дакле, из кругова власти Црне Горе, из кругова коалиције „Да живимо боље“ – Мило Ђукановић, стижу назнаке, стижу информације да неће бити дозвољено да се организују избори на оним бирачким местима на којима су до сада ти избори одржавани, на оним бирачким местима која се налазе у зградама у државној својини. Како мислите ви, као кандидат Српске радикалне странке, – како ће бити организовани избори и колико има снаге Савезна изборна комисија да организује све то?

Николић: Рекао бих да лоше вести о поступцима власти Црне Горе сустижу једна другу. Заиста је несхватљиво шта то чини Демократска партија социјалиста. Одговорићу вам на то питање, али желим пре тога нешто да кажем. Зна се да су они сепаратисти. Зна се да желе да раздвоје Србију и Црну Гору. Они то не морају уопште да доказују више ниједним својим гестом. Они су могли и да иду на ове изборе, а да остану и даље сепаратисти. Они су могли да позову бираче да изађу и да кажу – ево, сада се решава хоћемо ли бити у Југославији или ћемо бити самостални. Ево, нека изађе наших 70 посто – то нам је референдум, то је припрема за наш референдум.

Не, они су прво говорили да ће бојкотовати изборе, онда су рекли да их неће спречавати, али да у њима неће учествовати, а сада су кренули не само у бојкот избора – кренули су у

онемогућавање и у претње свима који на изборима желе да учествују. Страшно одјекују речи Мила Ђукановића изговорене баши на дан када сам ја стигао у Црну Гору – да он саветује породицама да треба да имају паметнијег посла тог дана, него што је излазак на изборе! То је отворена претња. То је претња егзистенцији, безбедности, само зато што партија Мила Ђукановића не жели да иде на изборе. И сада већ иду и даље, али осим тога што је Мило Ђукановић изговорио тако нешто, све остало ће у том смислу да говоре његови коалициони партнери.

То је манир ДПС-а – да се крију иза ових гњида, ових малих издајничких странака које, уствари, на неки начин и владају ДПС-ом. ДПС је свестан да нема упориште у српском бирачком телу у српској Црној Гори, а хоће да буде на власти. Шиптари и муслимани одустају од тога да имају своје кандидате и ДПС преузима њихове гласове.

Сада је тај Бурзан дао изјаву „Гласу Америке“, ја сам чуо ту изјаву. Каже – нећемо дозволити на бирачким местима која су, најалост и Владе Црне Горе, да се одрже избори. Савезна комисија је дужна да обезбеди сама бирачка места на којима ће да се гласа. Све је то тачно, али у нормалним државама се уопште не поставља питање хоће ли локална власт да сарађује са савезном када се одржавају избори. И то је оно на чему пада прича Мила Ђукановића о демократији. Не на пребијању нашег кандидата за посланика – професорке из Бијелог Поља, не на овом огромном броју полицајаца – то му нико не замера – они када уводе негде режим, они том режиму прво обезбеде страшну полицију и подршку америчке војске – а онда га потпуно преузму у своје руке. Не – на овоме пада. Нико ме у свету не можете да докажете да после четири године не треба да се одрже редовни избори. Посебно не некоме ко је на власти, и посебно не некоме ко тврди да је најјачи.

Подмукли планови прногорских власти

Ми имамо једну чудну причу од агресије наовамо – причу српске опозиције и Мила Ђукановића. Српска опозиција каже да је најјача у Србији, да је јача од владајуће коалиције, а Мило Ђукановић каже да је најјачи у Црној Гори. Исти су им циљеви, па што се не ујединише, што се не удружише да изађу на изборе да победе и у Србији и у Црној Гори и у Савезној Републици Југославији и да онда кроје државу по својој мери? Биће да то није тачно. Биће да су обманљиви, причали приче због света, због својих

спонзора, због пара које добијају из света. Јасно им је да у ствари ту снагу немају. Сада је Мило Ђукановић свестан да је питање какав би имао одзив на савезним изборима зато што је говорио да се залаже за савезну државу, а учинио све што је могао да је нема. Његов излазак на савезне изборе представљао би знак грађанима да му кажу да ли му верују да је и даље за савезну државу или није.

Ово је отворенији сепаратистички потез – не идем на савезне изборе, значи нема савезне државе, организуваћу само републичке и локалне изборе у Црној Гори и то је даље чињак Савезне владе шта ће да уради.

Одавно је руководство Црне Горе прешло границу коју би било која друга власт у свету трпела. Међутим, ми смо свесни тога да је ситуација у Југославији под лупом, под микроскопском пажњом целог света и да се тражи било који потез који би био дозвољен свакој другој држави на свету, али који би, ако би га повукла Савезна влада могао да послужи можда чак као повод за још једно бомбардовање. Мило Ђукановић, рекао бих, перверзно рачуна на то да би Србија могла поново да буде бомбардована и чини све што може да доведе до сукоба у Црној Гори да би Србија била поново бомбардована, па да он победи у сукобима у Црној

Гори. То је јако лош план. Не морам уопште да га назовем зликовачким и злочиначким, али то је такав план, веома подмукао и не доноси ништа добро Црној Гори; огорчује и у Србији и у Црној Гори оне који су за заједничку државу.

Ја врло добро знам – да је опозиција у Србији нешто јача, да је, рецимо, у стању да побеђује на изборима, њена прича о томе да Србија и Црна Гора не морају да живе заједно можда би прошла и у Србији. Знате, уз сва ова малтретирања која грађани доживљавају, уз све ово понижавање савезне државе од стране режима у Црној Гори многи грађани у Србији кажу: шта ме више брига за Црну Гору.

Да није Српске радикалне странке, да није патриотизма српских радикала и, морам да признам, и за сада чврсте жеље левице у Србији да имамо заједничку државу, да није снаге Социјалистичке народне партије, Српске радикалне странке и Српске народне странке у Црној Гори, ко зна како би те приче у народу завршавале. Овако, ми потурамо своја леђа за заједничку државу, не дамо да је било ко растура, али чини ми се да пролази време када све може мирно да се посматра. Ја препоручујем властима Црне Горе да не претварају Црну Гору ни у Сплит, ни у Словенију, ни у Хрватску, ни у Босну и Херцеговину.

Водитељ: Господине Николићу, да се вратимо мало претпоставкама. Ако се не варам, данас би Демократска опозиција Србије требало да одлучи да ли ће да има своје листе у Црној Гори, чини ми се управо данас је заказан састанак. Шта мислите, ако се те листе појаве, да ли ће се однос власти у нашој Републици променити бар мало?

Николић: Неће, зато што власт у Црној Гори не цени ниједну политичку странку из Србије, не треба јој, зато што, ма колики да су издајници и Ђинђић и сви остали, па и Вук Драшковић, никада нико од њих неће рећи да Србија и Црна Гора треба да се раздвоје, и онда они само сметају властима у Црној Гори. Власти су отписале све политичке странке из Србије. Покушавају код грађана Црне Горе да створе осећај издвојености.

Савезна држава мора да преузме своје ингеренције

То се страшно примећује. То страшно делује. На пример, током шетње кроз Никшић приметно сам да нас многи грађани стидљиво поздрављају, а они који су против заједничке државе, спремни су истог часа да се потуку, они вичу и деру се. То је зато што знају да имају подршку власти. Улетела је полиција у нашу групу која је шетала мирно, најављено, улицама Никшића, и не питају ништа оне што нам добацују, него нас. Тобоже, брину о нашој безбедности. Ја кажем: „Па, нама неће да се деси ништа што ви не желите“.

Хоћу да вам кажем да се ситуација заоштрава и да било која листа из Србије, било чија, па чак ни шпигарска листа из Србије, неће имати подршку Демократске партије социјалиста Црне Горе. Они су једноставно затворили очи, уши, душу, ум, разум – све су затворили пред Савезном Републиком Југославијом, пред заједничком државом коју су сами стварали како су они хтели. Да смо је ми радикали стварали, сада бисмо имали само једну државу.

Водитељ: Господине Николићу, с обзиром на то да сте кандидат за председника Савезне Републике Југославије у изборним програмима Српске радикалне странке и вашем лично стоји, претпостављам, и пут за решење ове кризе између двије чланице федерације. Шта у том вашем предизборном програму за председника Савезне Републике Југославије стоји под том тачком?

Николић: Савезна Република Југославија мора да буде снажна држава. И као што желимо да буде снажна на спољном, тако мора да буде снажна и на унутрашњем плану и да

Једини српски политичар који је својим рукама градио отаџбину: Томислав Николић 1971. године, на прузи Београд–Бар

преузме све ингеренције које јој по Уставу припадају.

Савезна држава је у одступници, у повлачењу. Не убира приходе од царина, акциза, пореза на промет, доприносе са територије Црне Горе. Нема платног промета на територији целе Савезне Републике Југославије. Савезна Република Југославија нема савезну полицију. У Америци ФБИ чим се појави, потпуно преузима контролу над локалном полицијом и одлучује које ће случајеве он да води, које ће да препусти. Тога код нас нема.

Савезна Република Југославија је дозволила да Црна Гора сама отвара граничне прелазе, да на тим прелазима већ сама врши промет робе, путника, царинску контролу. Ја сам, чини ми се, видео више камиона са загребачком регистрацијом у Подгорици него када бих сада отишао у Загреб. Очито је да се зна шта ти камиони превозе и да многи завршавају на Косову и Метохији – то је сасвим јасно. Све време Савезна Република Југославија има стрпљење – то је очито. Питање је само докле ће стрпљење да буде третирано као мудрост, а када ће почети да се третира као слабост.

Нисам за то да ти уступци предуго трају. Нема више шта да се попусти. Немогућ је сваки уступак после увођења немачке марке као валуте. То значи потпуну дискриминацију свега што карактерише државу, па и новца, и после тога не можете да очекујете више ниједан потез осим отцепљења.

Демократска партија социјалиста, уколико је легалистичка странка, не може да се отцепи. Не може док не заврши неке послове. Један посао је референдум у Црној Гори. Други је референдум у Србији, зато што је питање: отцепљење или не од заједничке државе, питање које Устав тражи да се реши у обе републике чланице. Па чак и да цела Србија буде за то да се Црна Гора отцепи, да се раздвојимо, Црна Гора то мора да спроведе двотрећинском већином у Скупштини Црне Горе. Ту трећину она сада, чини ми се, за 4 посланика – нема. Да покупи све ове непријатеље српског народа који су посланици у Скупштини Црне Горе и цела странка ДПС – њима то фали.

Како они то мисле да изведу? Једино ако не спремају рат против свог народа, а то би било заиста безумно – ако се власт припрема да ратује против свог народа. Они тврде да желе да ратују против Војске Југославије. То није тачно. Они против Војске не могу да ратују. Нико од нас не шаље сина у војску да би га малтретирао било ко. Гледали смо снимке из

свих других бивших југословенских република – како је народ мрзео војску зато што су је називали српском војском.

Војска Југославије није Милошевићева војска

Мило Ђукановић покушава да лансира тезу да је Војска Југославије Милошевићева војска. То на Западу оберучке прихватају, а неће да каже да су у тој војсци и деца Црне Горе. Како могу деца из Црне Горе да буду у Милошевићевој војсци? Или је то можда позив свима који нису за заједничку државу да уопште не шаљу децу у војску, као што је био позив да нико не брани ову државу у време агресије. Тај потез је прошао некажњено. Ја мислим да је требало одмах реаговати. Мило Ђукановић замишља да је превише јак. Он може у Црној Гори свакога да ухапси, може свакоме да спречи кретање, може ноћу да се деси да неко погине, може да ради било шта.

Али, у чему би била снага отцепљене Црне Горе? Ко би бранио отцепљену Црну Гору? Срби из Црне Горе не би прстом мрднули за њу, можда би се само раселили и отишли у Србију. А онда би Црна Гора добила нових 400.000-500.000 становника – Шиптара и муслимана, па би врло брзо постала најисламскија држава на Балкану. А онда би кренуло и њено цепање. Јер, ако Мило Ђукановић тврди да има право да растури заједничку државу са Србијом, што не би Шиптари отцепили свој део Црне Горе, што не би муслимани добили свој део у Црној Гори, што се не би поново поставило питање чије је Приморје? Многи кажу да би Хрватска оберучке уз помоћ међународне заједнице прихватила Приморје, а како се Црна Гора према Хрватској понаша, Хрватска га већ својата. Ја сам то видео и у Котору и у Тивту. Певају песме, скупили се поново на истом задатку на коме су били пре осам година.

То је оно што треба разумно објашњавати народу. Најлакше је рећи: пушку у руке. Пушка у руке не доноси добро – доноси само ако се њом одбране кућни праг и живот. Али ако се њоме насрће на комшију, то није ни право оружје. Тиме се не треба бавити.

Оптужују нас да Србија подстрекава нереди у Црној Гори. То није тачно. Али ја не могу да ћутим, иако живим у Србији, не живим у Црној Гори, не може ми нико наредити да ћутим и да не причам шта се то дешава и шта бих ја урадио. Ова заједничка држава не само да не сме да се распадне, него мора да буде ембрион за српску државу. Како да докажемо и Србима у Републици Српској и у

Српској Крајини да ћемо једног дана живети сви заједно, ако нам пропадне и ово што смо једва успели да сачувамо?

У овом случају ради се о три полуге, четврта је помоћна. Три полуге дрмају Савезну Републику Југославију, све из мржње према Слободану Милошевићу. И то је несхватљива, ирационална мржња. Са једне стране Додик – Република Српска, са друге стране Мило Ђукановић и власт у Црној Гори, са треће стране опозиција у Србији и четврти додатак је Кушнер који отворено пљачка и отима Косово и Метохију.

У таква начин борбе против власти у Београду укључио се и део Српске православне цркве. Неке владике тако је захватила мржња према Милошевићу, осећај који они не само да не би смели да имају, него не би смели да дозволе да га иједан верник има, да су спремни да издају цео народ и државу, само да падне Милошевић, па онда да покрену свој нови народ и своју нову државу. Ја нисам на то спреман. Макар да сам од 10 година бављења политиком 8 година био политички супарник Слободана Милошевића, нисам спреман да рушим државу да би он отишао са власти.

Сви причају о предизборној кампањи. Радикали никада не прекидају предизборну кампању. Ја сам од прошлих избора до данас бар једном недељно гостовао на некој телевизији у Србији и то је оно што странку одржава. Чак и када наша странка у неком граду није на власти, непрекидно се одвијају њене активности и ми о свему имамо своје мишљење.

Спреман сам да разговарам са властима у Црној Гори, ако будем изабран, наравно.

Они не знају шта ће после бити

Водитељ: То сте и урадили, на Светом Стефану.

Николић: Управо на њихов позив путовао сам у Црну Гору као шеф делегације, са друге стране је био председник Владе Филип Вујановић. На Светом Стефану смо о свему отворено говорили, изнели аргументацију. Њихова аргументација не само да није уставно-правно ваљана, она ни српски није ваљана. Они не знају шта ће после бити.

Они су себи сада увртели у главу идеју да се отцепе и уопште их не интересује шта ће после бити. Тобож, биће за њих довољно пара, па их баш брига шта ће бити. Јесте, има и за Горбачова сада довољно пара, али у Русији се не појављује. Дошао на изборе, није освојио ни 0,1 одсто гласова човек кога је цео свет славио, а Руси га проклињали молећи се увече

пред спавање „Дај Боже да се нешто деси Горбачову, зато што је разбио једну огромну земљу“.

Онај ко мисли да разбија земљу у којој живи, нека не очекује никада ништа добро. Ја сам човек који не шири мржњу, мене ниједан политички супарник не мрзи.

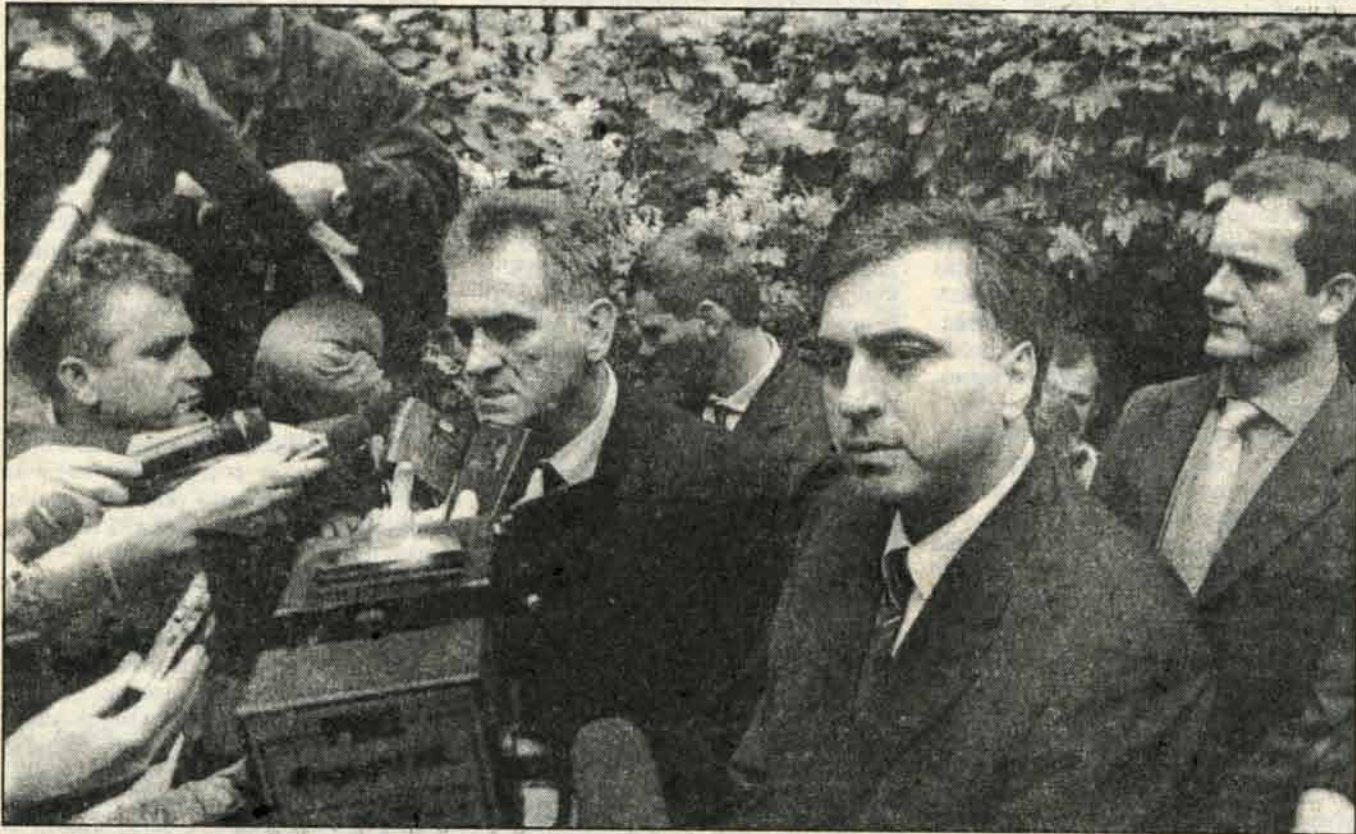
Синоћ сам гостовао на телевизији „Елмаг“, а један наш возач је у хотелу срео Миодрага Вуковића. Пошто се познају, питао га је Миодраг Вуковић с киме је дошао. Он је рекао са Томиславом Николићем. Каже – по-

целом свету постоје власт и опозиција и не слажу се и туку се, боре се за пола процента гласова – али када је држава угрожена, престају сукоби. Тада нема власти и опозиције. Ја сам то видео на фронту са Гачанима. Док седимо у логору скидаше се шта су им ђедови радили, шта су прађедови, ко је коме украо девојку, ко је коме козе отерао, чини ти се – побиле се. Чим се крене у акцију – као један, као браћа. И само ли су сели, они поново крену од кулина бана – е, то је прави идеал за државу.

Лажне наде кандидата опозиције

Мени су смешни они председнички кандидати који иза себе немају странку. Скупило се сада 14 странака у Србији да да једног кандидата који са њима везе нема. И сада он каже – када победим, све ћу да преокренем. Са којом снагом? Он неће имати већину у парламенту. Неће ваљда да буде диктатор?

Па, ми од '45. године наовамо желимо једног председника-домаћина

Њихова аргументација не само да није уставно правно ваљана, она није ни српски ваљана: Томислав Николић после разговора делегација Српске радикалне странке и Демократске партије социјалиста, 26. октобра 1999. године

здрави Тому. Ја знам да он то заиста мисли, зато што ме не мрзи. Шта сам ја њему нажао учинио да ме мрзи? То што имам другачије политичке идеје, то није разлог за мржњу.

Ми политичари смо један другом за ових 10 година свашта рекли. Нема тог политичара који се на другом није осуо дрвљем и камењем ако није у његовој политичкој странци. То уопште не представља сметњу да седнемо и да се договоримо, посебно када је интерес државе у питању. То морају да схвате и опозиција у Србији и власт у Црној Гори.

У целом свету се политичари свађају, имају разних идеја. Ја поштујем њихову идеју да желе да живе у самосталној Црној Гори, само ако је остварљива. Ако је неостварљива, треба да прекину да размишљају о њој, па да мисле о нечему другом. У

Мислим да је идеална држава да 24. септембра комшије изађу на изборе, врате се – свако зна ко је за кога гласао, посебно у Црној Гори већ се све зна ја мислим, и да седну да заједно попију кафу и ракију. Да онај чији су изгубили, честита ономе чији су победили и да наставе да деле заједнички живот.

Српска радикална странка од настанка води такву политику и томе тежи, никада ни у Србији нисмо били умешани у сукобе. Стално смо били они трећи који су позивали на разум. Када су у Подгорици избили немири, Војислав Шешел је на државној телевизији смиривао ситуацију и можда чак и одлучно допринео томе да те ноћи не дође до крвопролића. То је оно што одликује Српску радикалну странку. То је оно што ће одликовати мене као председника државе, јер ја не идем изван програма странке.

који ће да поштује Скупштину, да поштује Владу, да поштује вољу народа, да даје сугестије, да похвали, да покуди, да одржава контакте са председницима других држава, да даје одликовања – ето то је председник, а не да питају председника када ће да пођу ујутру да се умију, када ће да до ручкују. Нама је таквих преко главе.

Водитељ: Господине Николићу, када сте већ почели да говорите о вашим конкурентима на предстојећим председничким изборима, какве су ваше процене, односно процене вашег изборног штаба – како се ви као кандидат Српске радикалне странке тренутно котирате у бирачком телу?

Николић: Да не иду ови представници опозиције на изборе, ја бих вам већ сада рекао да ћу нестати са лица земље ако не победим у првом кругу. Они се кандидују да не би победио

српски радикал. То је било и 1997. године: анкете су говориле да побеђује Драшковић, да је други представник СПС-а, да је Шешељ четврти, пети, а ми смо знали да је Војислав Шешељ први, само нисмо знали може ли да победи у првом кругу или у другом.

И онда смо поручивали представницима опозиције: немојте да се кандидујете, овде се води политичка борба између кандидата СПС-а и кандидата Српске радикалне странке. Ви само кварите, мутите воду у којој су велике рибе, праћакате се као мале рибе и само стварате муљ. Нису хтели да слушају, па је Вук Драшковић у првом кругу против Лилића – само је дотле и доспео – однео 820.000 гласова. Толико је то био лош потез, да је у идућем турнусу у првом кругу против Милутиновића однео само 580.000 гласова. Сам је изгубио 240.000 гласова јер су људи рекли – зашто ми да гласамо за њега када је очито да не може да прође у други круг? Гласаћемо за оног следећег кога бисмо волели да победи. Ја сам тај следећи за све друге политичке странке у Србији.

Разумем да неко ко гласа за Демократску странку, Српски покрет обнове и за друге странке има свог фаворита. Ако је тај кандидат слаб, они само још за мене могу да гласају. За кога би, за Милошевића? Па све их је и сакупило то што желе да Милошевић нестане са политичке сцене.

Постоје два кандидата опозиције који тврде да су најјачи. Ко наручи анкету, он тврди да је најјачи. Ако наручи изборни штаб Зорана Ђинђића, пошто Зоран Ђинђић спроводи изборе Кошгуници, онда је Кошгуница, убедљиво најјачи, па је други Милошевић. Ако наручује Српски покрет обнове, онда је Воја Михаиловић убедљиво најбољи, а други је Милошевић. По њима је Кошгуница нула, а по Кошгуници је Војислав Михаиловић нула. И они се тако прегањају, њихов сукоб је очит.

Водитељ: Опростите, господине Николићу, где сте у тим свим комбинацијама ви?

Николић: Нема ту мене. Сви се труде да ме уопште нема. Сви се труде да докажу грађанима Србије да не постоји представник Српске радикалне странке, јер он је оно чега се највише боје. Они би хтели да произведу политички сукоб Милошевић – њихов кандидат, и кажу; ово је референдум – или си за Милошевића или си за Кошгуницу; или си за Милошевића или за Воју Михаиловића. Како ће да кажу да је референдум када сам ја сигурно јачи од ове двојице, зато што је моја политичка странка јача, моја политичка странка носи преко милион гласова. А ја нисам најслаби-

ји у странци, па да освојим мање од странке. Убеђен сам да ћу освојити више и да кандидатура за председника вуче и странку. Код нас је у странци трајало ишчекивање да ли ћемо имати кандидата. Када смо објавили одлуку Централне отаџбинске управе, настало је одушевљење, велики ентузијазам.

Политички окршај левице и деснице

Шта ће бити? Ово је, после три године поново политички окршај представника левице и представника Српске радикалне странке. Левица сада истиче симбол – Слободан Милошевић је симбол СПС-а. Дошло је време да буде биран директно – због њега су и предлагали директне изборе. Рачунали су: чак и ако немају већину у парламенту, Милошевић је утицајан, победиће на изборима код народа, па им то опет омогућује да учествују у власти, или да он расписује нове изборе. Значи, сви се везују за тај симбол и рачунају, с обзиром на то колико је то јака политичка фигура, на победу у првом кругу. Сабирајући гласове оних који ће изаћи на изборе ја тврдим да победе у првом кругу тешко да ће бити, и да то никако не може да буде представник левице. Уосталом, и Милутиновић је, да би победио Војислава Шешеља морао да допише око 300.000 шиптарских гласова на Косову и Метохији. То је оно што сада не може да се деси.

Ми смо политичка странка која се никада није обраћала међународним организацијама. Јуче су звали нашу кандидаткињу из Бијелог Поља неки из неке међународне организације, да им да изјаву зато што је претучена као посланички кандидат, а она је, као права радикалка, рекла да не долази у обзир са њима ни да разговара. Ми смо крадени на изборима, али се никада нисмо обратили никоме осим нашим судовима. Нема: 'ајде народе на улици да нам обезбедиш власт. Нека, ићи ћемо на нове изборе, а онога ко влада захваљујући гласовима Шиптара сада пече савест, у то сам убеђен. Када је избила терористичка побуна, ми смо јавно позивали Милана Милутиновића да смири своје гласаче, јер очито је да његови гласачи праве проблеме.

Слободан Милошевић ће имати све гласове социјалиста и ЈУЛ-а. То је снага која је за респектовање – од 1945. године наовамо увек су били на власти. Схватају пораз на изборима као нешто много кобно, као нешто много опасно и грчевито се боре на све могуће начине, морам да кажем, да на власти остану. Следећа је Српска радикална странка. Доказали смо

да смо и у опозицији и на власти Срби; да смо и у опозицији и на власти поштени људи, честити, храбри, неустрашиви; да народ може да нам повери државу у руке.

Све до 1997. године ми смо били опозициона странка и увек је постојала прича: радикали су добри само када су у опозицији, и само када је рат: немају кадрова, немају људе, не би умели да се снају, не знају шта је буџет, не знају да воде финансије, спољну политику.

Ми смо већ две и по године у Влади Републике Србије и све послове смо научили. Не Војислав и ја, него 50 радикала. Водимо веома одговорне ресоре у министарствима и у Влади Републике Србије, а сада и у Савезној влади. Је ли неко од наших људи постао криминалац? Да ли се бави митом, корупцијом, да ли негде обавља сумњиве послове, је ли обезбедио неком пријатељу, рођаку сумњив посао? Да је тога било – када смо изашли из Владе због прихватања споразума Черномирдин-Ахтисари, могли су социјалисти да на сва звона објаве да смо непоштени. Нису имали шта.

И сада, ево, почиње кампања против мене, коју социјалисти воде на специфичан начин – тако да ме нема. Немају шта да слажу. Када сам прихватио кандидатуру знао сам да ће цео мој живот да изваде, да преврну као рукавицу и да кажу – ево, то је Томислав Николић. Ево, нека преврну. Ја знам врло добро шта сам у животу радио, све сам спреман да буде на тапету, али тако исто нека буде и код других. Трпећу још неко време, а онда ћу да почнем да причам о другима. Ја сада причам о другима као политичарима, али ћу једном почети да причам и о њима као људима.

Политичар који је градио отаџбину

Водитељ: Опростите, господине Николићу, управо је једним занимљивим насловом пропраћена ваша пријава за кандидата за председника Савезне Републике Југославије.

Николић: У „Вијестима“?

Водитељ: Да.

Николић: Шта кажу – гробар кандидат?

Водитељ: Да. То је та прича око односа личног и политичког.

Николић: Јесте, добро, ко нема националне свијести чита „Вијести“, тако да ја то уопште не замерам.

Почео сам да радим 1971. године на прузи Београд–Бар. Одавде идемо прво код Преосвећеног Филарета по благослов, а онда идемо да покажем деоницу пруге на којој сам радио. Иза мене стоје велике грађевине у чијој градњи сам учествовао заједно

са хиљадама других људи. А годину дана сам радио у комуналном предузећу у Крагујевцу које је у свом саставу имало гробља, па шта то има везе? Као да нико никада није имао посла на гробљу и као да је то нешто чега људи треба да се стиде. Као да нико нема свог најближег на гробљу. Само људи који мисле да ће вечито живети могу око тога да праве алузије и шале. Гробље је свето место на коме треба много разума, много мира. Ту долазе људи у тешкој жалости. И такве људе треба дочекати. Уосталом, код нас у Србији је највећа част када неки старији човек који већ види да му је време да умре, наручи ко ће да му ископа раку. Код нас су гробнице новијег датума, у земљу смо се увек сахрањивали, тако да се од тога не зазире. Али, добро. Ја кажем – има о мени шта да се каже, странка има шта да каже, грађани имају шта да кажу, али има и о другима. Ако то постане таква врста политичке борбе, спреман сам да говорим о мени све што знају. Ја друге још увек опомињем на то да својом снагом треба да се боре за победу зато што то што ја могу о њима тројици да испричам они никада не могу да говоре о мени.

Ја живим у држави којом командује Слободан Милошевић. Нисам задовољан како је води – да сам задовољан не бих се кандидовао и ту више не треба никакве приче. Али, није ово референдум Михаиловић или Милошевић, Кошћуница или Мило-

шевић, није ни Томислав Николић – Милошевић. Овде учествују четири озбиљна политичка кандидата, иза сваког ће стати стотине хиљада гласача. Колико и како, то ћемо видети, али ако се ситуација не реши у првом кругу, ако уђемо у други круг, ја ћу сигурно победити на овим изборима.

Водитељ: Управо сам то хтео да вас питам, господине Николићу: уколико будете ушли у други круг избора за председника Савезне Републике Југославије, на чије додатне гласове можете рачунати у том финишу?

Николић: На гласове свих оних који су испали у првом кругу. Ако би се десило да кандидат опозиције уђе у други круг са мном, сви социјалисти ће гласати за мене. Ако се деси да уђе кандидат социјалиста, велики број оних који су гласали за некога из опозиције гласаће за мене.

О томе смо разговарали Војислав Шешељ и ја пре кандидовања и закључили смо да ће много више њих гласати за мене него што би их гласало за Шешеља – зато што Воја њима одбруси. Има он живаца, има и стрпљења, зна и начин, али он једноставно не разговара оволико дуго са издајницима као ја. Он са њима нема шта да се убеђује. Када сви поступци показују какав је неко, ту се само губи време и троше се речи, а ја увек оставим још понеку шансу, покушавам да још са неким проговорим. И друга ствар је да је Војислав Шешељ изузетно јака политичка личност ко-

је се неки боје и онда се они који нису за њега боје се да му дају глас. Ми веома сигурни идемо у ове изборе, иако су избори увек непознаница, иако свашта може да се деси.

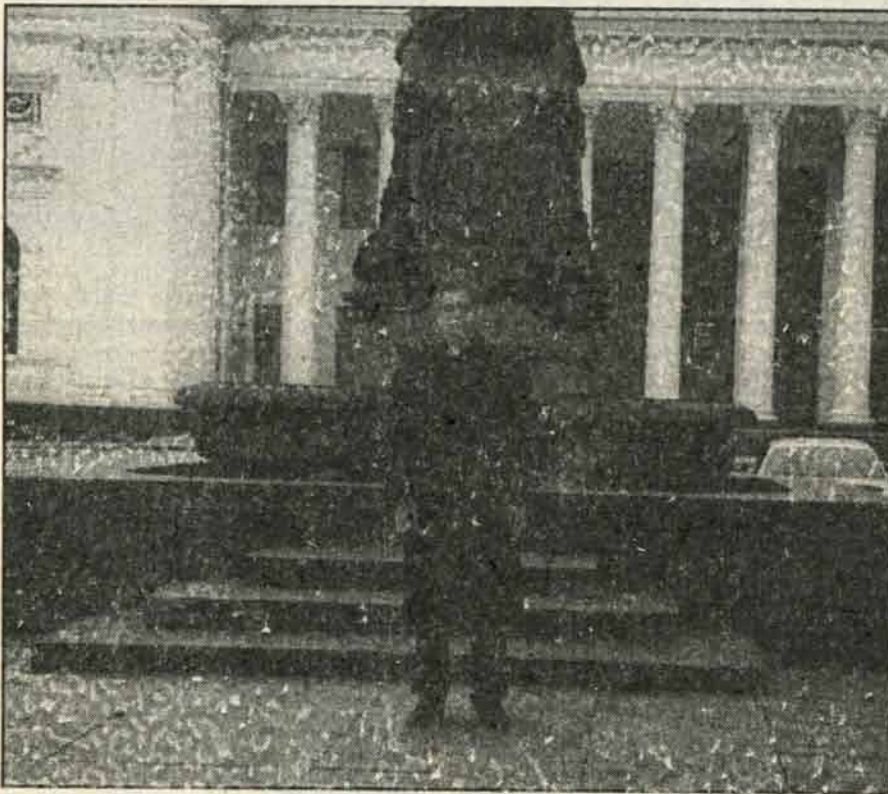
Сви ће други имати неке подршке осим нас. Државна телевизија ће ускоро увести ћутање, па ево већ из Црне Горе не извештавају о томе шта ради председнички кандидат Српске радикалне странке. Такозвани независни опозициони медији, медији локалне самоуправе, било да припадају социјалистима или коалицији „Заједно“ уопште не извештавају о Српској радикалној странци. Свако има своје медије и они ће досадити на тим медијима.

Два минута за српског радикала

Ми не тражимо много – два минута нам треба на државном дневнику. Нека они троше двадесет два сата дневно, нама треба два минута. У та два минута ми Србији покажемо како треба да изгледа кандидат за председника Савезне Републике Југославије. Пред нас је у Мионици на пут изашао домаћин, позвао нас да свратимо да попијемо чашу воде и поклонимо ми је шајкачу. Тога увече није било у извештају државне телевизије. А зашто, можда би тај домаћин и њиховом кандидату поклатио шајкачу да је наишао туда? Али је тамо велика прашина, пут није асфалтиран, и претпостављам да другим кандидатима не пада на памет да крену таквим путем. Мени ништа није тешко. Ја ћу, не само до 21. када почиње изборна ћутња, него и у другом кругу десет дана, колико ће трајати кампања, поново покушати да обавим велики посао.

Ја имам још нешто што нема ниједан други кандидат: беспрекорну и потпуну подршку Војислава Шешеља. Војислав Шешељ је почео кампању истог дана када и ја. Некада се ноћу сретнемо на путу када идемо из различитих градова са телевизијских емисија па идемо заједно до Београда. Ми практично вршимо две кампање. Ми нисмо странка једног човека. Од 1. септембра у кампању се укључују и Вучић, Драган Тодоровић, Маја Гојковић – сви ће имати емисије посвећене Српској радикалној странци и Томиславу Николићу. И сви ће срцем и одушевљено ући у ту кампању зато што то заиста осећају. Тога нема код других политичких странака. Нико нема заменика председника странке. А тек да кандидује заменика председника, то би већ код њих изазвало хаос.

Сада се на пример, Вук Драшковић се не кандидује на изборима, али то је зато што зна да је он ниво своје странке спустио на испод 500.000 гла-

Ако падне Украјина, паше и Русија:
Томислав Николић током посете Одеси, јануара 1999. године

сова и сада га је срамота да се појави, зато што је пре три године имао 800.000 гласова. Он баца у ватру кандидата испод чије слике ће морати да напише и како се зове и из које је политичке странке, јер га нико не зна. Ђинђић гура у ватру Коштуницу да изгори на овим изборима да би се Ђинђић идуће године кандидовао за председника Србије, зато што је Ђинђић објективно јача политичка фигура, више је радио, можда и десет пута више од Коштунице и има боље организовану странку. Коштуница је салонски политичар, човек који мисли да не вреди обилазити државу, за разлику од мене, који мислим да вреди. Ето, то би отприлике било оно што сам ја овог часа спреман да кажем о осталим кандидатима.

Несхватљиво је то да неки рачунају да у Србији може да прође као патриота човек иза чије ће кандидатуре стати све издајничке странке. Он уопште није никада ништа учинио у животу, нема ни странку, па мора од издајника да тражи подршку да би био кандидат. Али, онај ко рачуна на гласове Расима Љајића, Јожефа Касе, можда и Сулејмана Угљанина, и да му то буде одлучујућа предност над српским радикалом, не би требало уопште да излази на изборе.

Благослов владике Филарета

Водитељ: Господине Николићу, очигледно је према вашој причи да се ваша изборна стратегија апсолутно дијаметрално разликује од изборних стратегија ваших противника, односно противкандидата.

Оно што је једна од најзанимљивијих тема у Црној Гори свакако је формирање такозване Црногорске православне цркве. Овде на нашем подручју је јурисдикција, дакле управа Милешевске епархије пошто, наравно, територијална подељеност у Српској православној цркви не одговара територијалној подељености између Србије и Црне Горе.

Реците, господине Николићу, ваше мишљење о Црногорској православној цркви. Представници ове цркве се јавно експонирају на неким мјестима где су и угледне личности из власти Црне Горе. Дакле, шта је то по вама Црногорска православна црква?

Николић: Да направимо неки ред. Најпре, заиста се налазимо на територији Милешевске епархије и сигуран сам да верници из Милешевске епархије нису могли да пожелу бољи дар од онога који је преосвећени отац Филарет. Познајући га одавно и познајући његову енергију, његово српство и његову оданост Српској православној цркви, убеђен сам да ће многи који до сада нису били верни-

ци, који по крштењу припадају Српској православној цркви, али нису знали шта то значи бити верник, прићи Цркви за преосвећеним Филаретом и убеђен сам да он никада неће правити сукобе са другим конфесијама. То тврдим зато што га заиста познајем као човека коме је мир међу људима основна преокупација.

Када смо путовали у Црну Гору на разговоре са представницима Владе Црне Горе свратили смо у манастир Милешево и примили благослов од преосвећеног Филарета за тај пут, и тада нам је поручио – само чувајте српство. Тада смо чули да има проблема са митрополитом Амфилохијем Радовићем у вези дела епархије који се налази на територији Црне Горе – он нема потпуну заштиту црногорске државе кад врши обреде на делу те епархије.

То је било време у коме се, најалост, није сналазио митрополит Амфилохије Радовић кога исто тако добро знам и кога сам изузетно ценио. Знао га као човека који је заједно са нама певао уз гусле и пуцао из пиштоља када смо у Кривошијама 1995. године били код обновљене Цркве Светог Јована. Тада је само о српству говорио. А онда се нешто десило, па је Митрополија цетињска мало заостала, чини ми се да је отишла – не толико далеко колико неке владике као што су Атанасије, Артемије, онда Атанасија Ракића – не толико, али се дешавало нешто чудно у чему ја нисам могао да познам преосвећеног митрополита. Знао сам да ће то изаћи на зло. Нисам имао комуникацију са митрополитом, а указао бих му на то зато што не ћутим када нешто приметим.

Онда се појавила расколничка црква, прво спорадично на Цетињу, па бадњаца на два места. Почело је чак и преотимање неких храмова, имовине Српске православне цркве, а ја сам знао да један прави српски свештеник не може да ћути црногорској власти о ономе што се ради, зато што још није угрожена Црква, а народ је већ био страшно угрожен. Е, сада је већ угрожена и Српска православна црква. Сада очекујем конкретне потезе од митрополита Амфилохија Радовића. Очекујем да он конкретно каже црногорским властима да не ваља то што се ради и да позове Србе да им више не верују.

Шта значи Мираш Дедејић и читава та игра око њега? Па чак и ово сада, када је један расколнички свештеник умро, па се Мило Ђукановић тим поводом огласио. То је стварање нове нације и нове цркве.

Комунистичке власти су од рата наопако стварале црногорску нацију, оно што никада није било. И сада ка-

да говорим о томе некад се јави слушалац или гледалац, па каже: шта ти нас убеђујеш у наше српство, ми ваљда знамо да смо ми Црногорци, да нисмо Срби. Ја кажем – не убеђујем вас ја, убеђује вас краљ Никола, убеђује вас Његош, убеђује вас проф. Лазо Костић. Ево, сада је Српска радикална странка објавила његова сабрана дела у 10 томова. Најплоднији српски интелектуалац скоро све је написао у емиграцији без динара, али је оби-грао све европске архиве, није му било тешко да пронађе сваки податак, да пише и о српству Боке и о томе како су Хрвати украли српски језик, све у танчине.

Ђукановић је изгубио компас

Покушаји да се створи црногорска нација никако нису уродили плодом све до вишестраначког система и до појаве Мила Ђукановића. Чак је једно време и Мило Ђукановић жестоко прогањао либерале са Цетиња као сепаратисте. Свашта је о њима говорио, а онда одједном постао гори од њих. Прво је добио изборе захваљујући томе што је тврдио да он не доводи у питање Југославију, а онда, чим је засео на власт, почео је да вуче страшне сепаратистичке потезе који су га одвели дотле да практично логистички подржава агресију на Савезну Републику Југославију; да његови министарчићи осуђују Војску Југославије што се брани са територије Црне Горе, па тобож тиме угрожава безбедност Црне Горе.

Дошли смо дотле да Мило Ђукановић тражи извињење од Хрвата за усташке злочине које су они чинили над Србима и да то обећа и муслиманима. Дошли смо дотле да прими Карлу дел Понте. Дошли смо дотле да он пошаље свог министра спољних послова у саставу словеначке делегације, да у Чилипима разговара са Хавелом који после тога одмах напише захтев да се Југославија поново бомбардује, па га чак и цела чешка јавност осуди због тога.

Дошли смо до тога да је изгубио компас. И сада би да направи нову, црногорску православну цркву. Али та црква уопште не би била примљена у породицу православних цркава. Можда ће је назвати Црногорска црква, па да обреди лице на православне, а да временом то постане нека нова црква. То су Срби доживели у Хрватској када је вршено унијаћење, када је Католичка црква...

Водитељ: Управо сам то хтео да вас питам – колико је, према вашем мишљењу, сав тај посао са Црногорском православном црквом инициран са стране?

Николић: Убеђен сам да га иницира Католичка црква, јер је то начин

на који су до сада преузimalи све Србе католике – све су то били Срби православци. Читајте Симу Матавуља, „Пилипенду“, тамо лепо пише да је био само један избор – или да деца помру од глади, или да отац од католичког свештеника прими цак кукуруза, али да сутра ујутру дође на мису. Па, тобож, не мора да спроводи обреде које спровode католици, може да задржи српске православне обреде, али у католичкој цркви. Онда, наравно, временом, када се деца рађају и крсте у Католичкој цркви, наравно да прелазе у католике, а онда,

блика Српска Крајина, али Ватиканов знак је био погубан и довео до тога да Хрватска окупира целу Републику Српску Крајину. То је оно што се спрема и Србима у Црној Гори. То је оно што ме нарочито плаши.

Сада Српска православна црква себи дозвољава да се уплете у политичке сукобе, а не гледа шта јој је превасходни циљ. Ја сам верник, моја кућа је увек била кућа у којој се Српска православна црква стављала изнад овоземаљских задовољстава; кућа у којој је увек сечен славски колач, славила се слава, деца су крште-

све што имамо до последње паре као да никада нисмо били један народ, као да никада нисмо били једна Црква? Ово неће да изађе на добро, и то треба спречити. Мислим да је време да Српска православна црква каже шта мисли о томе шта се Цркви дешава на територији Црне Горе.

Владику Артемија КФОР чува од Срба

Водитељ: Ако се не варам, имамо некога на вези. Дobar дан, у програму сте, изволите.

Слушалац: Опростите, да ли могу једно питање да поставим господину из Српске радикалне странке?

Водитељ: Како да не, изволите.

Слушалац: Господине, да ли можете рећи коју православну цркву ви подржавате као Српска радикална странка, ако знамо да нападате – господин Шешељ је нападао највише црквене великодостојнике – Владику Артемија и остале владике који се налазе на Косову.

Николић: Кога још, да бих знао тачно на кога мислите.

Слушалац: Владику Артемија, Атанасија и друге. И још једно: да ли знају да раде на разбијању Цркве нападајући људе који држе до црквеног предања? Да ли знају шта је црквено предање уопште?

Водитељ: Да ли би то било све?

Слушалац: Да.

Николић: Већ сам говорио на тему у току емисије – ја више и не рачунам да постоји владика Српске православне цркве Артемије. Можда се он тако зове, али онај српски свештеник који се љуби са Кушнером и који иде у Америку код Клинтона и Медлин Олбрајт да се са њима договара шта ће бити са шачицом Срба који му још верују, тај више не припада Српској православној цркви. Да је Српска православна црква јака, она би још одавно рашчистила са издајницима из својих редова.

Уосталом, владика Артемија од српског народа на Косову и Метохији чува КФОР – исти онај КФОР који уопште не дозвољава српској деци да буду безбедна. КФОР који се налазио на 10 метара од одбојкашког игралишта на које су Шиптари бацили бомбу и повредили осморо деце, а реаговао је тек после два сата. Драго ми је што сте поставили то питање. Поставите ви то питање прво себи.

Постоје многе величине у Српској православној цркви. Ја пред њима стојим нем и ћутим. Али пред онима који мисле да су величине а уплели су се у издају српског народа, не само да говорим – њима бих и физички могао свашта да урадим јер бих тиме учинио нешто за спас српског народа. Владика Артемије је бивши свештеник и бивши Србин.

Српски радикали су ушли у Владу да би Србија уопште имала Владу: полагање заклетве у Народној скупштини, 24. марта 1998. године

наравно, временом неће да кажу да су Срби-католици него постају Хрвати.

Када би човек, опет по Лази Костићу, истраживао где живе Хрвати, пронашао би их у Загорју и нико их не би разумео. Они говоре језиком који ниједан данашњи становник Хрватске не разуме, све остало су Срби католици које је неко убедио да су постали Хрвати.

Мислим да би то био пут којим би пошли и они грађани Црне Горе који би прихватили једну такву цркву. И убеђен сам да иза тога стоји Ватикан. Уосталом, Ватикан је натерао цео свет да призна Хрватску онда када је Ватикан призна – Хрватску која није имала никакву контролу над делом своје територије коју је држала Репу-

на. Мене страшно боли ово што се дешава са Српском православном црквом. Постала је толико слаба да свако може да јој откине по део, а бори се за власт. Бори се за то ко ће у Србији или у Југославији да буде на власти, као да је то много важно за Српску православну цркву. Ево, отворено се појављују свештеници на скуповима опозиционих странака и позивају да се гласа за одређене политичаре. Поставља се питање – како ће један Србин радикал да прими у кућу свештеника пароха који се декларише за Српски покрет обнове. Да ли треба и радикали да имају свог свештеника, социјалисти да имају свог свештеника? Да ли то значи да делимо народ, делимо Цркву, делимо

Водитељ: Ето, надамо се да је наш слушацац добио одговор.

Николић: Којим није задовољан, вероватно, али шта да радимо.

Водитељ: У сваком случају не можемо бити задовољни свим одговорима. Подсећамо наше слушаоце да могу постављати питања нашем данашњем госту господину Томиславу Николићу. Господине Николићу, чекајући наредни позив да вас питам једно питање које је свакако неизоставно у једном оваквом разговору, и да вас питам о једној теми која је свакако неизоставна за једног кандидата за председника Савезне Републике Југославије. Оно горуће, апсолутно једно од најзначајнијих – питање витално за будућност нашег народа и наше заједнице, то је питање Косова; питање будућности Косова и Метохије. Сада је на Косову и Метохији стање такво какво јесте. Како ви видите будућност јужне српске покрајине?

Николић: Видите, ми смо у Владу Републике Србије ушли 1998. године свесни тога да Србија мора да има владу и да та влада мора да српски решава судбину Косова и Метохије. Када смо ми ушли у Владу, 28 одсто територије Косова и Метохије више није било под контролом ни Србије ни Савезне Републике Југославије. Отимали су људе из аутобуса, киднаповали, малтретирали, убијали, проналажене су масовне гробнице са спаљеним Србима. Ми смо ушли у Владу и у два наврата – други пут до краја искоренили тероризам албанских дивљака и криминалаца; у међувремену имали референдум у Србији хоћемо ли сами да решавамо питање Косова и Метохије или не и добили одговор да хоћемо сами. Послали смо делегацију у Рамбује – ми радикали нисмо хтели да идемо, али смо рекли – ако већ идете, тамо вас чека затвор и тамница, уцене и ултиматуми, али не враћајте се ако било шта од тога прихватите. И нису прихватили и на крају смо доживели да будемо бомбардовани због Косова и Метохије. Ми српски радикали ни тада нисмо попустили, попустили су неки други.

Честитка будућем председнику

Водитељ: Господине Николићу, други део одговора на ово питање ће те рећи након што чујемо следећег слушаоца. Дobar дан, у програму сте.

Слушалац: Dobar дан, дозволите ми да поздравим господина Николића и да будем први који ће господину Николићу честитати место будућег председника свих српских земаља. Значи, то је идеја коју не смеју српски радикали напустити јер напушта-

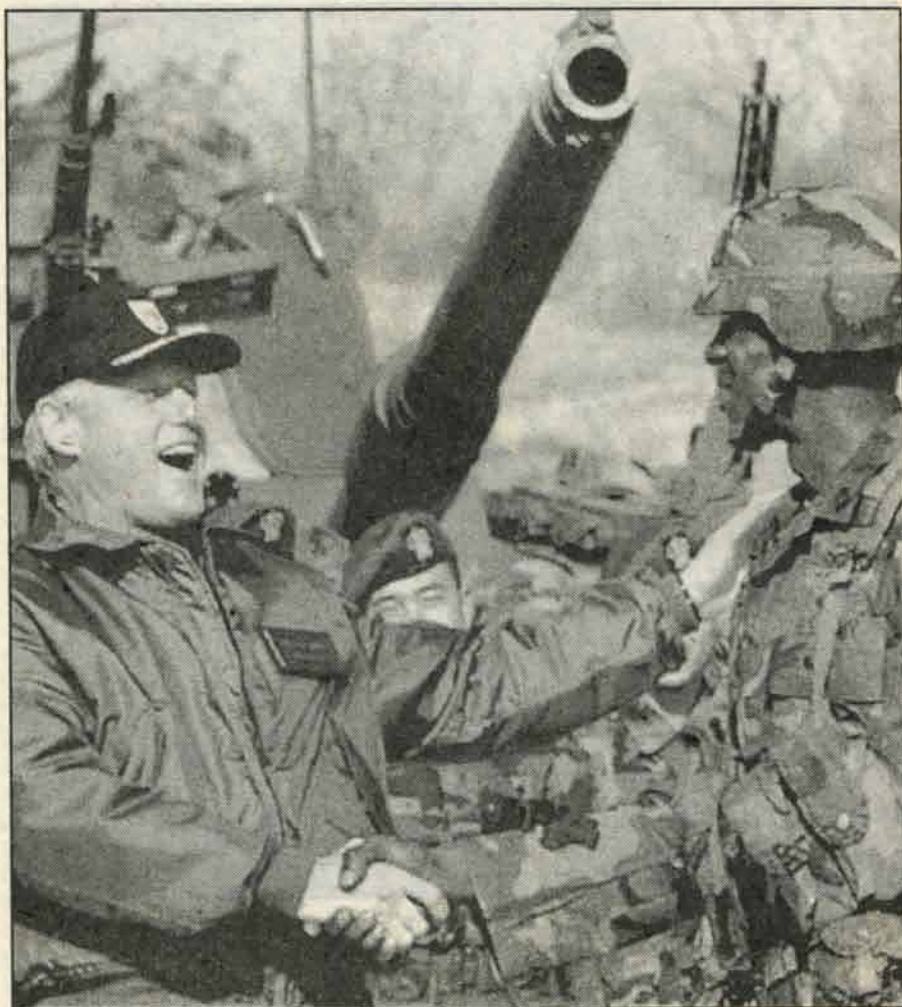
њем те идеје напустили би и све оне гласаче – поштене, праве патриоте.

Још бих нешто рекао: потичем из крајева где је хрватска црква односно Ватикан већ учинио оно што се спрема сада овим поносним и поштенним Црногорцима. Желео бих да им укажем на то и да подржим ту идеју и дискусију господина Николића – то је рецепт који је већ испитан у мом бившем крају, ја сам иначе Србин из проклетог Дувна где су пре 100 година сви становници били Срби, односно православци. Лагано су их преводили у Србе римокатоличке верои-

шта ће господин Николић и да ли Српска радикална странка има концепцију када дође на власт, а боже здравља доћи ће, како све те земље припојити и како направити уједињене српске земље, и да ли сачекати неки тренутак када ће историја српским радикалима и српском народу коначно поћи за руком? Хвала вам пуно и желим вам пуно среће и успеха.

Водитељ: Хвала и вама што сте се јавили.

Николић: Да одмах одговорим, то је тема коју нисмо начињали – како. Очито је да нам Запад не мисли ни-

Ниједна окупација не траје вечно: нема цене коју српски радикали неће платити да би повратили Косово и Метохију

сповести, па су их онда превели у Хрвате. Значи, то што господин Николић каже да чека Црну Гору апсолутно је тачно. Ја водим корене из тог краја где је Ватикан то већ учинио и где сада, у том проклетом Дувну, нема ни један посто Срба. Према томе, то је први и основни проблем са којим се он као будући председник мора суочити – што мора да спречи стварање неке нове нације у Црној Гори од оне која је одувек била.

Желим му пуно среће.

Водитељ: Да ли имате питање?

Слушалац: Питање је следеће:

шта добро и да одуда долазе ракете и бомбе, гранате, уцене, притисци, малтретирања, понижавања и дуго-рочне, дугогодишње санкције које су осиромашиле народ.

Кажу да су санкције уведене да би сменили Милошевића са власти. Ни Милошевић, ни ја, нити било ко од нас који смо у врху политике не живимо лошије откако су уведене санкције. Ја не живим боље – неки други живе боље, имају своја предузећа, монополске послове, сумњиве послове и стичу богатство, али ја не могу да се пожалим на статус у ком жи-

вим, а многи људи пропадају зато што су санкције позатварале фабрике, спречиле нас да извеземо оно што роди на њиви, да јефтино увеземо оно што нам треба, посебно енергију, сировине.

То је оно што од Запада можете да очекујете. Нема државе у свету којој се Америка умешала у унутрашње послове, а да је тој држави после тога било боље, да је народ живео боље. Наше непосредно окружење је довољан доказ, ево Македонија. Македонија је референдумским питањем преварила грађане, отцепила се, постала самостална држава. То је био знак да уђе америчка војска, америчка полиција, да Шиптари крену са запада Македоније на исток. Стигли су већ негде на пола Македоније. Македонија је све, само није више држава. И све, само више није богата држава. Ни у њој нема посла као ни у Бугарској, Румунији, Мађарској. Ове четири земље још су се додатно обрукале дајући своју територију за напад на Савезну Републику Југославију. То је оно што дају Запад и Америка.

Ниједна окупација не траје вечно

Са друге стране имамо више од 100 светских држава које су пре месец и по дана реаговале на захтев Америке и Хрватске да Југославија буде избачена из Уједињених нација тако што су гласале против. Све те државе које су се усудиле да се у центру Уједињених нација, у срцу Америке успротиве Америци и њеним захтевима заслужују да буду наши пријатељи, наши сарадници. У све те државе би требало да оде председник наше државе и да председници њихових држава дођу код нас, јер очито је да нам желе добро. Из тих држава никада на нашу главу неће пасти ракете.

Наш природни савезник је Савез Русије и Белорусије; то је оно на чему Српска радикална странка инсистира већ две године. То је оно што су прихватили сви у време агресије, па је заседала Савезна скупштина у време агресије и власт и опозиција су гласали да тражимо пријем у Савез. Наравно, тадашњи председник Русије је тада о томе није размишљао. И није ни било у реду да нас усред рата приме у савез који је уједно и одбрамбени савез, али се у међувремену одиграло много тога – ми парламентарци смо завршили скоро све.

Савезна скупштина је тражила пријем у Савез, Савезна влада је подржала тај захтев, оба дома Белорусије и оба дома Русије донела су одговарајуће одлуке, председник Лукашенко је донео одлуку, остао је још председник Путин. Остаје да пред-

седник Савезне Републике Југославије затражи пријем код Путина и да се договори хоћемо ли или нећемо. То су те историјске околности на које указује ваш слушалац, које морају да се десе да бисмо ми спасили заједничку државу, вратили Републику Српску Крајину и целу Републику Српску са оном западном трећином која је сада окупирана под наше окриље.

Али не заборавите – никада ниједан окупатор није вечито остао. Колико смо само мука имали почев од Турака, па онда Аустроугара, Немаца два пута, па на крају крајева и од комунизма који је владао целом државом па је нестало. Тако ће нестати и окупатори са Косова и Метохије, шта они имају ту да траже? Нигде нису остали вечито. Тако ће отићи и Хрвати из Републике Српске Крајине јер то није њихова територија, није њихово природно боравиште и као што се наши људи у избеглиштву лоше осећају и многи од њих се разбојевају од тешке болести, иако живе у српској земљи али нису на своме, тако и Хрвати који се населе на српску земљу, у српске станове, у српске куће никада немају осећај да су свој на своме, и не могу ту да се привикну на живот. И неће се никада ни привићи. Ово питање чека да се поново реши онако како је требало да буде решено, и то је оно што мене држи у нади, у шта сам убеђен да ће се десити.

Што се тиче Косова и Метохије, на седници Народне скупштине Србије донета је одлука да се прихвати мировни споразум. Тај предлог одлуке никада није био на седници Владе Републике Србије јер се знало да ћемо ми бити против. Онда су ангажовали Српски покрет обнове да гласа за прихватање споразума, изгласали споразум, напали нас увече како ми нисмо за мир, како смо ратни хушкачи, како бисмо да се и даље гине, а, тобож, стиже мир, безбедност на Косову и Метохији, стиже застава Уједињених нација, а и наш део је у тој застави. Свашта су говорили.

Ми смо рекли да ми уствари предајемо под окупацију Косово и Метохију и да ће за нашом војском и полицијом отићи и српски народ, чак и многи Албанци који су били верни држави у којој живе и да ћемо направити проблем који ћемо после тога морати дуго да решавамо; да покушавамо да задржимо Србе на Косову и Метохији, а да не можемо да им помогнемо. И тада смо имали не само одмагање, него, рекао бих, и непријатељство Владе Црне Горе према свему што смо радили на Косову и Метохији.

На Косову и Метохији завладао је КФОР без сагласности и без кривице Српске радикалне странке. То је оно

што нас издваја од свих политичких странака на територији Србије и целе Савезне Републике Југославије. Ми тај дуг морамо да вратимо.

Боље би било да владика Артемије брине шта му се десило са 85 храмова који су већ уништени и запаљени и да не каже да је власт у Београду провоцирала бомбардовање Савезне Републике Југославије, него да осуди НАТО и да каже да су ратни злочинци. Ако ни због чега, а оно због мале Милице Ракић која је убијена у Батајници у својој кући. То би учинио један прави свештеник. То би личило на свештенике који су заједно са својим народом клани, спаљивани, набијани на колац, подносили све његове муке. Ми сада дођосмо чак и до једног владике који зарад благоутробија издаде и веру и народ. То се у Српској православној цркви никада до сада није дешавало.

„За мном!“, а не „Напред!“

Водитељ: Поново је на вези неко од наших слушалаца. Хало, у програму сте.

Слушалац: Добар дан. Ја бих желела да господину Николићу пожелим добродошлицу у наша Пљевља и да га замолим да буду сложни као што су били на Косову, па да буде први онај ко је највише заслужан, који овај народ штити и брани, а они одмах иза њега. Он је добро то разумео и неће се ни наљутити. А ми имамо хиљаду наших јада, да једном испливамо из овога.

Водитељ: Је то ли то све?

Слушалац: Имала бих још много, али нисам могла да одолим да бар толико не кажем, да му буде срећан долазак и одлазак и да буду сложни како смо живели у њиховој слози када су нападали, давили нашу децу и наш народ на Косову и како се спремају и даље ако им се пружи прилика на нас да ударе.

Водитељ: У сваком случају хвала вам пуно.

Николић: Само да покажем госпођи да сам је разумео – нема цене коју нећемо платити да вратимо Косово и Метохију. А када се будемо на Косову и Метохију враћали, ми радикали викаћемо „за мном!“, а не „напред!“.

Водитељ: Надамо се да је наша слушатељка задовољна одговором господина Николића. Чини ми се да поново звони телефон, хало.

Слушалац: Добар дан. Питање за господина Николића: господине Николићу, свима је јасно да су комунисти разбили СРЈ, односно СФРЈ. Не жалим много за тим, али данас хоће да разбију српство. Има ли снага уз радикале да мимо коалиције са комунистима спасу српство?

Николић: Први део констатације је потпуно тачан. Свађа међу комунистима бившу Југославију је довела до распада на нове државе настале из бивших федералних јединица. Ја увек имам малу задршку када о српству морам да се договорам са неким људима који су комунисти – бивши комунисти, данашњи, тако да никада до краја не верујем у искреност њихове жеље да српство буде оно што доминира. Шта ћете, када немамо с ким другим у Савезној Републици Југославији. Зна се врло добро ко су патриоте, ко су издајници.

Странке левице се показују патриотским, истина, имају неке кочнице, имају проблеме пред којима су у стању да стану, не слушају нас када кажемо да договора са Американцима нема, да су то уствари понижавања, клечања и уцене, а не договори и да чак и договори које смо постигли са њима никада са њихове стране нису били испуњени. Није им била довољна превара у Дејтонском споразуму када је председник Републике Српске Никола Поплашен једном Карлосу Вестерндорпу приговорио за једну одлуку – тицала се регистарских ознака на аутомобилима. Рекао је да то не пише у Дејтону, а Вестендорп је онако лаконски одговорио: Да, али ми тумачимо Дејтон. Е, то је знак свима онима који са њаволом тикве саде, са Американцима разговарају – да ће бити преварени.

Грчка има острва до саме турске обале, хиљадама километара далеко од Атине, па кад год Турска каже да жели да прошири свој приобални појас, да захвати још неко пусто, ненасељено грчко острво, у Атини људи излазе на улице и траже оружје да га бране. То је прави однос према држави. То је однос који сви ми треба да имамо према држави.

У кампањи 1997. године сви су се представљали као људи који ће бранити Косово и Метохију. Међутим, дође време да се Косово и Метохија бране и многи одусташе од тога. Отпадоше чак и по цену да их сопствени народ осуди. Чак се десило да се дан после агресије у Србији појаве политичари који су били против одбране Косова и Метохије и кажу: ми смо ти које подржава Америка. Само један дан пошто је последња америчка ракета пала на српске куће, они су се појавили: Нас подржава Америка! Па како да им народ повери у руке власт?!

Једна српска држава не може да се зове Југославија

То је оно што раздваја политичке странке у Србији и ја се много и не трудим да причам о национализму и патриотизму, све се већ зна. Сви до последњег вашег слушаоца знају на

кога могу да се ослоне када је тешко. Ми смо сада, када је међан Устав Савезне Републике Југославије хтели да мењам заставу и химну, али, нажалост, нисмо имали подршку Социјалистичке народне партије. Ми смо предложили да химна Савезне Републике Југославије буде песма „Онамо 'намо'“. Тиме бисмо потпуно показали Црној Гори шта нам је циљ, да нам је интерес да живимо заједно и да нас ништа не раздваја. Тиме бисмо увели песму коју би народ певао, а не би јој звиждао као што звижди химни „Хеј Словени“, и тиме бисмо прогласили за химну песму која говори о Косову и Метохији, песму о разрушеним домовима, о царском збору на Косову и Метохији, о томе да морамо да се вратимо у Призрен – царски град. Штета што нисмо имали сарадњу, мислим да би то одлучило и ове изборе и да би сви изашли на изборе. Онда не би могао ДПС да каже „баш нас брига за ове изборе“.

А друга промена је била да застава буде црвено-плаво-бела као што су заставе обе републике чланице, чак да буде светлија варијанта која је у Црној Гори, јер је лепша. Чини ми се да те јарке боје лепше делују на застави. Штета што то није прошло.

Ми нисмо рекли – нећемо прихватити никакве промене ако то не прође. И сви који су са нама имали било какав посао знају да никада не уцењујемо. Али ћемо на томе инсистирати после новог сазива. Знаш да ће нам Социјалистичка народна партија у томе помоћи и да ћемо коначно доказати да не желимо да доминирамо, да не желимо да владамо, да не желимо да угњетавамо, да не желимо да било коме донесемо зло, али да је судбина Србије и Црне Горе заједничка држава.

Ми чак и не инсистирамо на томе да се та држава зове Србија. То пише у нашем програму. Једног дана, када будемо имали двотрећинску већину, ми српски радикали заједно са онима који имају ту идеју у срцу, променићемо назив државе, али на силу ништа не иде. Чекаћемо времена када ћемо моћи да убедимо већину грађана Србије и Црне Горе да једна српска држава не може да се зове Југославија. Најгоре име је Југославија.

Водитељ: Неко од наших слушалаца дуго је чекао, ми му се извињавамо и ево, има прилику да постави питање.

Слушалац: Поздравио бих господин Николића и само бих поновио питање да ли зна да нападом на Цркву Христову која се налази на Косову и Метохији и њеног поглавара који се налази на Косову и Метохији, владика Артемија, свесно разбија

Цркву Христову и ради на разбијању Цркве Христове? И да ли зна да је оно што ради владика Артемије у ствари ношење крста а не пљување на крст, да је то црквено предање због кога он и јесте владика? И напоменуо бих га још на једне Христове речи – ко год стане на тај камен разбиће се, на кога он падне састреће га. Јуда је стао на тај камен и знамо како је завршио. И Јудеји су стали на тај камен и знате како су завршили. И комунисти су стали на тај камен, и знате како су завршили. Ако ви станете на тај камен, ако покушате разбити Христову цркву, знате како ће те завршити.

Молим вас, када већ спомињете ону химну „Онамо 'намо'“, да ли имате образа да је сада запевате? Зашто не одете на Косово код владике Артемија? Зашто не одете па не запева-те?

Николић: Код кога да одем?

Слушалац: Зашто не одете на Косово?

Николић: Код безбожника?

Слушалац: Којег безбожника?

Николић: Тог Артемија.

Слушалац: Он је за вас владика Артемије. Он је поглавар Цркве.

Николић: Па и за вас није...

Слушалац: Да ли знате шта је црквено предање?

Водитељ: У сваком случају мислим да је...

Николић: Пустите да одговорим господину.

Погрешно тумачење правих ствари

Водитељ: Суштина проблема је позната.

Николић: Да одговорим господину – и ја ћу да осудим свакога ко разбија Цркву. Али онда се ви окрените мало актуелној власти у Црној Гори. Разбијање Српске православне цркве потиче од актуелне власти у Црној Гори.

Не причате ништа о форсирању нове цркве у Црној Гори, не причате ништа о расколницима, а хоћете да ме убедите да ја баш морам да прихватим све што ради владика Артемије зато што је он владика и зато што носи мантију. Е па не могу, бога ми.

Када га видим да се љуби са Кушнером, када га видим да се љуби са Медлин Олбрајт и са Клинтеном, а они су убијали нашу децу, може да буде и мој рођени покојни отац – ја више са њим не бих могао да проговорим ни реч. То је оно што је за мене битно, а не догме и не канони.

Ја вама признајем да сте ви начитани, само изгледа да сте цабе читали. Кад год нешто прочитам, мени остане неки наук у глави и не деси ми

се више никада да погрешим ако сам прочитао праву ствар. Ви сте, изгледа, читали праве ствари, али их погрешно тумачите.

Владика Артемије не носи крст на Косову и Метохији самим тим што са агресорима и са окупаторима разговара о нечему о чему не сме да се разговара.

Зашто их не пита што је срушено 87 цркава? Зашто их не пита што су отели сву имовину Срба и српске државе и државе Савезне Републике Југославије са Косова и Метохије? Зашто их не пита што дозвољавају да нам свакодневно убијају људе? Питајте владика Артемија колико

А српски радикали који на Косову и Метохији живе, који су тамо били посланици – ено их сви у Косовској Митровици, помажу народу да се брани.

То су моја схватања живота, моја схватања Цркве. Васпитан сам да свакоме кажем оно што му приличи; да похвалим свакога ко ради добро и покудим свакога ко ради лоше, па макар да је у питању и владика Артемије – што би то мене спречавало да му кажем да ми се не свиђа оно што ради? А нема Србина, ево, осим вас (али вас то не тангира много – ви живите у Црној Гори па вам се чини да сте много далеко од

Земља без производње брзо пропада

Слушалац: Пошто сам избеглица са Косова, потпуно сте у праву за господина Артемија. Није он поп него, боже ми опрости, распоп и ко зна који је ђаво. Када је већ ишао у Америку, зашто није онда заштитио српски народ, што се није договорито са Кушнером?

А господину Николићу бих поставио једно питање: када ће заживети тај савез између Русије, Белорусије и Југославије?

Водитељ: Хвала.

Николић: Видите, ово што се сада

Ово није „Милошевићева војска”, како тврди Ђукановић: ово је Војска Југославије

опела свакодневно држе његови свештеници Србима које су убили Шиптари. Зашто владика Артемије не сме да оде ни у једно српско село? Зашто га не воле Срби са Косова и Метохије ако је тако добар пастир?

Ја на Косово и Метохију нећу да идем – нисам био за то да тамо дође окупатор и уопште нећу да се понижавам да ми окупатор издаје потврду да ли смем да идем на Косово и Метохију ли не, да ли ме они пуштају или не. На Косово и Метохију ћу поћи када будем први, на челу колоне Срба који се на Косово и Метохију враћају.

тих збивања), нема Србина у Србији који мисли добро владици Артемију изузев ове шачице издајника која је једва дочекала да неко нападне Савезну Републику Југославију да би се они вратили на политичку сцену.

Водитељ: Да ли имамо поново неког на вези? Да чујемо још једно питање, то би, отприлике, било и последње, јер термин резервисан за овај наш разговор управо истиче.

Слушалац: Добар дан. Желим да поздравим све вас у студију и да поздравим господина Николића.

Николић: Хвала.

дешава са овим последњим слушаоцем који се јавио, то сам ја већ доживео када су нас социјалисти нападали за судбину Републике Српске Крајине, Републике Српске, па су медији за нас били затворени, али су наши људи који су отуда стигали донели истину. Пред истином коју нам сада износи ваш слушалац свако мора да занемари. Ако неко долази са Косова и Метохије, тај зна све шта се тамо дешавало.

Савез између Белорусије, Русије и Савезне Републике Југославије сада зависи само од председника Русије. То је савез који је економски и савез

који је одбрамбени. Ја сам читао државни уговор, значи нацрт Устава Савезне државе Русије и Белорусије. То је савез који би Савезна Република Југославија могла са било којом државом у свету да потпише ако би се тако како пише и спроводило. Свако има своју државу, свој народ, своје законе, а онда му савез омогућује, ако жели, да ради нешто више. Ако жели заједничко држављанство, ако жели заједничку одбрану, ако жели да буде беспаринска зона као што ми жарко желимо. Нама требају руске сировине и енергенти, њима треба наша роба.

За разлику од руководства Црне Горе, ја се залажем да се у земљи нешто производи. Јер, земља без производње брзо пропада. Србија има производњу која може да се прода на Истоку. Не може на Западу. Ја знам да ни радио апарати, ни телевизори, ни фриџидери, ни замрзивачи, ни веш машине, ни аутомобили које ми производимо у Србији и Црној Гори не могу да се продају на Западу – не одговарају ни по квалитету, ни по цени, али зато могу на Истоку. Ми ћемо им то продавати за оно што нама треба без царине. Ми ћемо отворити мале погоне страних фирми које ће бити регистроване код нас и као такве моћи без царине да продају Русији, па ће производи бити јефтинији него са других тржишта.

Имаћемо и одбрамбени савез. Ја знам за две врсте ракета – једне које су дошле са Запада и убијале људе, жене, децу, и другу врсту ракета које ће бити инсталиране на нашој територији и спречавати оне са Запада да нас убијају – то су руске ракете. Ми морамо да направимо тај одбрамбени савез који је један од елемената савеза Русије, Белорусије и Савезне Републике Југославије, а колика ће то снага бити, видите и по самој Русији.

Највеће срце на свету

Ми смо у обрачун са терористима на Косову и Метохији ишли тако што је и нога наших полицајаца и наших војника морала да згази на сваки педаљ територије Косова и Метохије. Руси су употребили огромну технику, најсавременије авионе, бомбардују најсавременијим ракетама, и још нису сломили отпор чеченских терориста, али Америка се не усуђује да их бомбардује или да им постави ултиматум – или ћете престати, или ћемо ми ово, ми ћемо оно. Шта ће „ово или оно“ када ниједан авион не би могли да подигну, а не да га упуте да изручи смртоносни товар на Русију. Е, то нама треба у Савезној Републици Југославији. Никога

нећемо напасти никада. Границе Савезне Републике Југославије са суседима су дефинисане и уопште нам не пада на памет да их прелазимо, али као што никога нећемо да нападамо, тако никоме нећемо дозволити да нас нападне.

Наш народ има срце највеће на свету и никада они не би ступили копном на Косово и Метохију. Њихови генерали су били пренеражени, то зна и руководство Црне Горе, имају ваљда људе који читају њихове извештаје на Интернету – били су пренеражени, запањени снагом Војске Југославије која се извлачила са Косова и Метохије. После онаквог бомбардовања укупно је уништено 12 тенкова, али зато је уништено на стотине макета. То је оно што ме уверава да ће Савезна Република Југославија не само очувати свој суверенитет и независност, него ће и тренутно окупиране, привремено окупиране српске земље имати прилику да се изјасне да ли желе да живе са нама или желе да буду самосталне. Одмах после победе учинићемо све да ту машинску захуктамо, тренутно она стоји због највишег руководства и Југославије и Русије. Али, судећи по потезима које вуче председник Русије Владимир Путин, очито је да се ради о човеку који много мисли на Русе, а онај ко мисли на Русе – он мора да мисли и на Србе.

Нестане ли Србија из интереса и утицаја Русије и дадне ли под НАТО блокаду, онда ће пасти и Украјина. Питање је и са Белорусијом шта ће бити. А онда ће Руси остати потпуно сами у свету, да се на својим границама бране од будућег агресора. Много је боље када се брани далеко изван и када ти системи који би бранили Русију уједно бране и Србију и Црну Гору.

Водитељ: Ево, на самом крају нашег разговора да вас упитам и нешто што се може подвести под лично питање. Ако се не вaram, ви сте на црној листи Европске уније.

Николић: Да.

Водитељ: Како се осећате као човек, а у овом светлу и као кандидат за председника Савезне Републике Југославије, када знате да сте међу првим људима који су на тој црној листи?

Николић: Драги мој господине, ја сам међу првих 12 који су доспели на ту листу и тада сам, када су ме питали новинари на конференцији за штампу рекао једну веома грубу реч коју не бих пред поноситим Пљевалцима изговарао. Дакле, поносан сам што сам на тој листи.

Уверавам вас, све док Српска радикална странка буде на власти неће-

мо обнављати дипломатске односе са агресорима. И уверавам вас чим победимо – прекидамо дипломатске односе са Хрватском, зато што је цинизам, зато што је бедно да имамо дипломатске односе са државом која је окупирала једну српску државу. А ми никаквих послова са Западом – такозваним демократским Западом немамо, немамо ништа заједничко са њима. А драге воље ћу путовати у све земље које су спречиле Америку и Хрватску да нас избаце из Уједињених нација.

Запад ништа не даје на поклон

То су приче за малу децу – тобож – ми не можемо без Америке да преживимо; ми не можемо без Енглеске. Као да смо нешто икада од њих добили бесплатно и на поклон. Ми треба да сарађујемо са Вијетнамом. Неки на то злурато реагују, али када ме питају: боже, каква је то прича, одговарам им да Вијетнам има 70 милиона становника, и да све што произведемо можемо да им продамо. Пре месец и по дана био је министар спољних послова Миан Мара, државе за коју многи грађани нису ни чули јер се раније другачије звала, али је донео сав дуг који они имају према нама и рекао – ово вам је сада најпотребније, и откупио целу производњу фабрике вагона „Гоша“ из Смедеревске Паланке. Е, то су наши пријатељи.

Нама не требају пријатељи који ће нам делити новац бесплатно; зато што постоји америчка мишоловка, и америчка пословица којом је можда и најбоље да завршимо. Ја је упућујем руководству Црне Горе и свима онима који мисле да је оно у праву, а та пословица гласи: „Бесплатан сир налази се само у мишоловци“.

Водитељ: Ето, поштовани слушаоци, претходних два сата гост у студију Радио Пљеваља био је господин Томислав Николић, заменик председника Српске радикалне странке и кандидат за председника Савезне Републике Југославије на предстојећим изборима. Господине Николићу, остаје нам само да вам се захваљујемо што сте били наш гост и да вам пожелимо много среће и успеха.

Николић: Била ми је част да будем ваш гост. Ја Пљеваља памтим по изванредном митингу који сам овде одржао 1995. године, по многим дивним људима који су у Српској радикалној странци. А кад год ме будете позвали, ја ћу доћи у ваш радио, зато што знам да вас други због тога прозивају.

Водитељ: Поштовани слушаоци, била је ово емисија „Разговор с поводом“. Ово су таласи Радио Пљеваља.

Интервју председника Српске радикалне странке др Војислава Шешеља
Радију „Монтена“ из Подгорице, 24. јула 2000. године

БУКАНОВИЋ РАДИ ПРОТИВ СВОГ НАРОДА

Мило Букановић је починио много кривичних дела и требало би да одговара пред судом. Нарушио је уставно-правни поредак земље, нарушио је јединствено тржиште, онемогућио функционисање финансијског система, спречио наплату царине у корист Савезног буџета, омогућио развој шверца и криминала у Црној Гори уместо развоја производње. Најзад, ко је овластио Мила Букановића да преговара с агресором за време бомбардовања?

Водитељ: Поштовани слушаоци „Монтена“ радија, добар вам дан. Ја сам Тања Кнежевић, ваш и наш гост је др Војислав Шешељ, председник Српске радикалне странке и потпредседник Владе Републике Србије. Господине Шешељ, добар дан.

Др Шешељ: Добар дан.

Водитељ: Хвала вам што сте пристали на овај разговор. Овај интервју радимо на дан када ћете у Савезној скупштини извршити промену Устава. Зашто се то сад ради?

Др Шешељ: Па, Устав је имао неке недостатке још у време доношења. Ми, српски радикали, увек смо били критични према његовој садржини и сматрали смо да треба да се мења, износили смо много различитих аргумената.

Ово није прва промена Устава из 1992. године. Прву промену смо већ имали пред крај 1992. године, ако се сећате, први уставни амандман.

Зашто уставне промене?

Сада се не ради о некој потпуној промени уставног текста, него у суштини о промени три важне одредбе. Прва, најважнија одредба која се мења подразумева да ће се сада избори за Веће република Савезне скупштине вршити непосредно, да ће грађани бирати, а не скупштине федералних јединица.

Што се нас, српских радикала, тиче, ми смо већ неколико година заступали такав став. Пре две године сам и у „Великој Србији“ објавио јед-

ну расправу о Уставу и уставним променама где сам такође пропагирао да се иде на директне изборе.

Зашто на директне изборе? Зато да би се провео у пракси демократски принцип непосредности. Наша скупштина је дводомна, као у свакој другој модерној, правно уређеној федерацији. У доњем дому заступљен је елементарни демократски принцип један човек – један глас, уз извесну корекцију. За федералне јединице које имају мањи број становника, предвиђено је да се бира максимум 30 посланика. Горњи дом гарантује равноправност федералних јединица. У њему обе федералне јединице имају исти број посланика. Исти толики број имаће, евентуално, нека трећа или четврта, уколико би се придружила федерацији, што Устав за сада оставља отвореним.

Оба дома су равноправна, и ниједан закон се не може изгласати без изгласавања и у горњем и у доњем дому, што је карактеристика такође југословенског федерализма. Друге савремене федерације имају извесне разлике у надлежностима горњег и доњег дома.

Шта је убрзало ову нашу иницијативу да се иде на измене одредбе о избору посланика за Веће Република? То је чињеница да је до сада било много разних неправилности и чак кршења Устава у процесу бирања.

Ако се сећате, прво је проблема било у Србији, где није поштован принцип пропорционалности у избору. У Народној скупштини Републике Србије, Српска радикална странка је у мандату била ускраћена за своја три места, иако је у међустраничким договорима било постигнуто решење. Једноставно су нас остале странке изиграле на гласању нисмо имали ниједног представника у горњем дому. Уставни суд је прогласио Закон Републике Србије о избору посланика у горњи дом неуставним, без обзира што смо у овом мандату стриктно водили рачуна да се

Демократски принцип непосредности коначно је спроведен у пракси:
др Војислав Шешељ, Томислав Николић и Маја Гојковић
приликом усвајања уставних амандмана

тај принцип пропорционалности примени. Али тај принцип био је ствар парламентарног договора, а не општеобавезујуће правне норме.

Уставни суд је прогласио да ни црногорски Закон није сагласан са Уставом. У Црној Гори је владајућа партија или владајућа коалиција приграбила себи сва места у Већу Републике Савезне Скупштине.

Водитељ: Односно, требало је да приграби.

Др Шешел: Не, она је приграбила себи.

Водитељ: Да.

Водитељ: Ко ће их заступати у Вијећу република.

Др Шешел: Да, Црна Гора, али Црна Гора, то није власт у Црној Гори. И овога пута ће Црна Гора да одлучи ко ће да је заступа у Већу република.

Водитељ: На пример, њена Скупштина.

Др Шешел: Овога пута ће грађани Црне Горе да одлуче ко ће их заступати у Већу република, а Скупштина када је то одлучивала није се држала неких основних принципа демократије, правичности, пропорционалности итд.

Водитељ: Тада је на власти био ваш садашњи коалициони партнер.

Др Шешел: На власти су били заједно и Букановић и Булатовић.

Водитељ: Па кажем, између осталих и Момир Булатовић.

Др Шешел: И одговорност је подједнака. Тешко бих могао да проценим чија је била већа.

Што се тиче извршне власти, тада је Букановићева била већа, јер је он био председник Владе.

Водитељ: А овај председник Републике.

У федерацији каква је наша, усклађују се два принципа: демократски принцип „један човек – један глас” и принцип равноправности федералних јединица: Веће грађана у заседању

Др Шешел: Она је приграбила себи тако што је променила постојећи закон, увела нови и спречила избор опозиције. Устав не каже да Црну Гору и Србију у Већу република представљају владајуће већине или режими у федералним јединицама. Морају Црна Гора и Србија бити у целости представљене; дакле, и влашћу и опозицијом.

Црногорска власт се оглушила до сада о одлуку Уставног суда и није поступила као србијанска Скупштина. То је појачало неопходност, фактор неопходности уставних промена.

Црна Гора – то није власт у Црној Гори

Водитељ: Зар не мислите да је то Црна Гора требало сама да одлучи?

Др Шешел: Шта да одлучи?

Скупштина Црне Горе је одлучила да само црногорска власт буде заступљена у Већу република.

Водитељ: Да, то је одлучила, али није...

Др Шешел: То је одлучила, али то није у сагласности са Уставом СР Југославије. И Уставни суд је оценио да то није у сагласности са Уставом.

Водитељ: Да ли је иједна одлука Уставног суда, везана за Црну Гору, сагласна са Уставом?

Др Шешел: Па, ја знам једно: није баш експлицитно речено да је сагласна са Уставом, али се Уставни суд, у корист власти у Црној Гори, прогласио ненадлежним. Онда када је власт Црне Горе мене и мојих 28 сарадника и чланова најуже породице противустановно и противзаконито прогнала из Црне Горе и када ми је две године забрањивала улазак у Црну Гору...

Др Шешел: Председник Републике нема неке конкретне правне моћи.

Водитељ: А код нас у Југославији има.

Др Шешел: Нема. Његова моћ извире из чињенице да је председник највеће партије и у Србији и на савезном нивоу, а не из самог уставног текста. Реч је о моћи, а не о надлежности. Надлежности су му веома мале.

Функције и надлежности председника

Новинар: Хоћете рећи да председник Савезне Републике Југославије није истовремено, против Устава, и председник Србије, и врховни командант, и председник Црне Горе, једноставно – председник свега?

Др Шешел: Он није председник Србије.

Водитељ: Индиректно.

Др Шешел: Шта значи то „индиректно“? Ви бркате две ствари – функцију и надлежности које доноси функција, и реалну политичку моћ, с друге стране.

Знате, ја нисам никакав савезни функционер, ја сам само савезни посланик. А моја реална политичка моћ је већа него моћ било ког министра. Сложићете се, надам се, са мном.

Водитељ: Сложићу се.

Др Шешел: Е, значи, политичка моћ је нешто друго. Она није институционализована на правни начин. Она је фактичка чињеница.

Водитељ: А је ли фактичка чињеница ово што вас питам?

Др Шешел: Да је он тренутно најмоћнији човек у земљи?

Водитељ: Да.

Др Шешел: То је фактичка чињеница. То није нешто што је противустановно. Он само мора бити под контролом Устава и закона.

Што се тиче функције врховног команданта, она није експлицитно у Уставу, али је подразумевајућа. Устав каже да оружаним снагама командује председник Савезне Републике Југославије, на основу одлука Врховног савета одбране. Значи Врховни савет одлучује, а председник командује.

Водитељ: Врховни савет, који се није састао двије године!

Др Шешел: То што се није састао, то је већ друго питање. Је ли било иницијативе да се састане? Ја знам да се састао крајем 1998. године, не знам да је после тога било седница. Крајем 1998. године је била седница, је ли тако? Тад је донесена одлука да се држава брани свим средствима, ако нас нападне НАТО, је ли тако?

Водитељ: Да.

Др Шешел: Једногласно.

И на основу те одлуке је председник СР Југославије командовао оружаним снагама и био је врховни командант у том смислу да изнад њега није било вишег команданта.

Водитељ: Добро, да повежем, извињавам се. Ви кажете да Уставом није експлицитно наведено да је председник СР Југославије врховни командант, али да се то подразумева, а с друге стране, у Уставу такође не пише да владајућа коалиција или партија у републикама чланицама бира своје посланике у Вијећу република, али се и то подразумева. Бар се подразумева.

Др Шешел: То се не подразумева.

Водитељ: Бар се подразумева.

Др Шешел: То се не подразумева. То су две потпуно различите ствари.

Прво, Устав је јасно дефинисао улогу председника Савезне Републике Југославије. Његова званична функција није функција врховног команданта. Његова званична функција јесте председник Савезне Републике Југославије. Али је она суштински функција врховног команданта, јер изнад њега нема вишег команданта.

Врховни командант је највиши командант, је ли тако?

Водитељ: Највиши.

Др Шешел: Дакле, овде може бити реч о пукој терминологији. Што се тиче избора за Веће република они до сада нису били у сагласности са Уставом ни у Србији ни у Црној Гори. То је Уставни суд констатовао. То што је раније Уставни суд решио у многим случајевима, па и поводом нашег протеривања из Црне Горе, није аргумент за обарање једне његове сасвим умесне одлуке. Ова одлука је сасвим умесна.

Да се вратимо осталим променама Устава.

Уставом није предвиђена јавна расправа

Новинар: Код ових измена у Вијећу република, зар не мислите да отварате друго Вијеће грађана?

Др Шешел: Не, то није друго Веће грађана. Два различита принципа се примењују.

У Већу грађана се примењује принцип један човек – један глас уз извесну корекцију, о којој сам већ говорио. А у Већу република се примењује принцип равноправности федералних јединица, тако што обе, без обзира на број становника, територијалну величину, имају исти број посланика.

У федерацији каква је наша, усклађују се два принципа: демократски принцип један човек – један глас, и принцип равноправности федералних јединица.

Водитељ: Зашто сте то радили мимо Црне Горе?

Др Шешел: То није рађено мимо Црне Горе. То једноставно није тачно. Прво, то је рађено у складу са Уставом.

Водитељ: Скупштина Црне Горе ће се о уставним променама изјавом огласити.

Др Шешел: А шта мене то брига? То није њена надлежност. Она може да да своје мишљење, а и не мора, ништа нас то не обавезује.

У Уставу Савезне Републике Југославије, који је усвојен 1992. године, у чијем усвајању ја нисам учествовао непосредно, али јесам као посланик Републичке скупштине, Републичка скупштина се само изјашњавала за или против – није имала могућност давања амандмана.

У Уставу је јасно прописано како се мења сам Устав. Постоје одредбе Устава које се не могу мењати без сагласности скупштина федералних јединица. Има бар четири-пет таквих одредби, не знам напамет. Ми у те одредбе нисмо дирали. Све остале одредбе се мењају постизањем дво-трећинске већине у Већу грађана и Већу Република. Ако постоји та дво-трећинска већина, Устав се мења, ако не постоји – не мења се.

Ово што причају ове будале из Београда и добијају огроман публицитет у црногорским медијима, попут Слободана Вучетића и овога Готија, Хрвата из Метковића, нема благе везе са правним чињеницама.

Они кажу – требала је јавна расправа. Устав не познаје термин јавне расправе, појам јавне расправе. Шта значи јавна расправа? Све што ми, политичари, радимо, предмет је јавне расправе, али нас је народ изабрао да одлучујемо у његово име. Уопште није предвиђено Уставом да се иде на јавну расправу.

Водитељ: Добро, да ли сте ви пожурили са уставним изменама, с обзиром да постоји могућност да Црна Гора изађе на изборе са опозицијом и може тако да победи?

Др Шешел: Црна Гора ће сигурно изаћи на савезне изборе, питање је само да ли ће изаћи све партије. Ја бих волео да изађу све партије.

Водитељ: Добро, изаћи ће Социјалистичка народна партија, сигурно.

Др Шешел: Јесте. Црна Гора ће изаћи. Колико ће грађана изаћи на бирачка места, то је већ друго питање.

У интересу заједничке државе

Водитељ: Зар не мислите да ће Социјалистичка народна партија да преиспита своју политику, јер ово што ће данас да направе је ипак нешто против Црне Горе, њихове матичне републике?

Др Шешел: То није направљено против Црне Горе. То је направљено у интересу заједничке државе, у интересу СР Југославије, а у том смислу у интересу и Србије и Црне Горе, свих грађана СР Југославије. Јер није наш интерес као грађана да постоји блокада институција савезне власти коју може произвести власт једне републике. То је у Америци немогуће, таква блокада савезне власти. Америка је федерација.

Водитељ: У Америци нема полицијских пунктова између две републике, као што има овде.

Др Шешел: Нема, јесте. А шта је произвело те полицијске пунктове, то ћемо посебно разговарати, надам се, кад ово питање експлицирамо.

У Немачкој, која је федерација такође, нема овакве врсте проблема,

нема ни у Руској федерацији, има само код нас. Да би се тај проблем решио, ако већ не постоји добра воља код владајуће већине у Црној Гори, код актуелне власти у Црној Гори, онда је нужна промена Устава.

Та промена Устава поново отвара питање ко ће представљати и Србију и Црну Гору у Већу република, је ли тако?

Водитељ: Да.

Др Шешел: Је ли то најправедније?

Водитељ: Није.

Др Шешел: Зашто није?

Водитељ: О томе ко ће представљати Црну Гору мора да одлучи Црна Гора.

Др Шешел: Па одлучује Црна Гора. Нећу ја из Београда гласати ко ће...

Водитељ: Али и ви одлучујете.

Др Шешел: Нећу ја из Београда одлучивати ко ће представљати Црну Гору, него грађани Црне Горе.

Водитељ: Партија Момира Булатовића је нешто мање од половине Црне Горе. Значи ону другу половину...

Др Шешел: Чекајте. Добро сте рекли, она је нешто мања од половине Црне Горе и никако не може да не буде заступљена у Већу република, јер је сулудо да нешто мање од половине Црне Горе уопште не буде заступљено у Већу република, а нешто мало више од половине да буде у целисти заступљено.

Водитељ: Само да вам кажем да ова већа половина мора нешто да се пита при доношењу одлука, је ли тако?

Др Шешел: Већа половина се пита, требало је данас да дођу да гласају, да говоре. Питају се, али на седници Савезне скупштине. Добили су позив за седницу, а они неће да дођу на седницу и кажу – нису питани. Ево, питани су. Данас је седница Уставне комисије. Мислим да је Стојановић у Уставној комисији. Хоће ли доћи?

Водитељ: Неће.

Др Шешел: Неће. Па онда како да га питамо, кад неће да дође?

Водитељ: Кад су подељени ти материјали?

Др Шешел: Не знам тачно. Прво је послат телеграм, па су онда ти материјали стигли. Мени је јуче поштом стигао материјал, али телеграм је стигао раније. То је пракса у Савезној скупштини.

Водитељ: Мислите ли да је један дан довољан за промену Устава?

Др Шешел: И прошли пут је један дан био довољан за промену Устава, када се мењао Устав крајем 1992. године, да би се отворила могућност расписивања превремених избора, ако се сећате, на чему су инсистирали и Добрица Ђосић и Милан Па-

нић. Ми смо за јада... али ту промену. Онда смо имали један амандман, сад имамо три, не знам тачно колико је требало усагласити неке друге делове текста Устава, али суштинске су три промене.

Резултат се не може знати пре избора

Водитељ: Ова друга ме интересује, везана је за директан избор председника СР Југославије. Значи ли то да ће Милошевић бити председник још четири године?

Др Шешел: Не, не значи. То значи да ће се следећи председник бирати директно. Што сте толики оптимиста па мислите да је сигуран Милошевићев избор? Можда ће неко други бити изабран, можда ја.

Водитељ: Ви?

Др Шешел: Што вам то невероватно изгледа?

Водитељ: Не изгледа невероватно, али ипак он има више присталица.

Др Шешел: То се не зна пре избора. Где сте се ви то распитивали? По Београду? Јесте ли се распитивали по Београду? Јесте ли интервјуисали грађане?

Водитељ: Мени је увек интересно са вама разговарати. Увек сте ви помало новинар.

Др Шешел: Па нисам, него откуд знате да има више? Кад би се то знало пре избора, онда не би требало уопште ићи на изборе. Шта ће нам избори ако унапред знамо ко ће победити?

Водитељ: Оно што мене интересује је – да ли по овоме значи да из Црне Горе нема теорије да неко победи?

Др Шешел: Можда ће Мило Ђукановић да победи! Ево, кандидује се Мило Ђукановић. Он тврди да има већинску подршку у Црној Гори. Проамеричка опозиција у Србији тврди да је Ђукановић најпопуларнији у Србији. Нека се кандидује. Баш лепа идеја!

Водитељ: С таквом опозицијом какву имате добар је Ђукановић.

Др Шешел: А не ваља вам наша опозиција? Да ли ви мислите да бисмо ми волели да имамо добру опозицију? Да имамо успешну опозицију?

Водитељ: Па, боље би било.

Др Шешел: Наш је циљ да имамо неуспешну опозицију. За кога би било боље? За наше политичке противнике?

Водитељ: Уопште би било боље.

Др Шешел: Није тачно. За државу би било боље да је Српска радикална странка што јача.

Водитељ: Она 100 посто није.

Др Шешел: Шта 100 посто није?

Водитељ: 100 посто радикали.

Др Шешел: Па не баш, 100 посто, то је немогуће. То је у демократији немогуће, али што јачи радикали.

Водитељ: Добро, ја вас питам везано за могућег председника из Црне Горе. Говорим, са овим изменама нема теорије да неко из Црне Горе буде председник.

Др Шешел: Није тачно.

Водитељ: Како није тачно?

Др Шешел: Ја мислим, ако се и Ђукановић кандидује на тим изборима да ће више гласова добити у Србији него у Црној Гори. Гарантујем вам.

И Црна Гора је Србија!

Водитељ: Има још људи у Црној Гори, али немају могућности...

Др Шешел: Прво, нађите личност која ће бити прихватљива свима. У Србији никаквих предрасуда нема према црногорском становништву, апсолутно. Овде црногорски Срби најлакше успевају да се дочепују највиших функција. Уосталом, и сам Милошевић је Црногорац.

Па и Црна Гора је Србија, то ваљда знате?

Водитељ: Па, не знам.

Др Шешел: Па, нису вас учили у школи. У томе је проблем комунистичких школа. Уосталом, и сам Слободан Милошевић је Црногорац, је ли тако? Из Лијеве Реке.

Водитељ: Из лијеве, слободно.

Др Шешел: Па чекајте, што вређате Лијеву Реку? То је једно лепо место где живе поштени људи. Што кажете „из Лијеве Реке слободно“, мало пре сте то иронично рекли. То место Лијева Река носи назив из времена које је много раније од оног у коме је почело разликовање у политичком смислу на лево и десно, колико ја знам.

Водитељ: Хајде да се вратимо Уставу.

Др Шешел: Па да се вратимо Уставу, ја не избегавам ниједну тему.

Водитељ: Потписало је 120 посланика, један није – ако се не варам ваш радикал није.

Др Шешел: Један није, али он је већ годину дана одсутан, мислим да је напустио Српску радикалну странку, годину дана се не јавља. Он је живео у Приштини и отишао је негде у непознатом правцу, никоме се није јавио. Тако да то није никакав проблем унутар странке. Једноставно, он се годину дана уопште не појављује у Београду, он је напустио странку и то ће данас бити констатовано.

Да ли 120, ја не знам тачно, сви посланици Српске радикалне странке из Већа република и Већа грађана су потписали, осим тог једног који је напустио странку.

Водитељ: Да ли то иницира да ће промене бити усвојене?

Др Шешел: Ако буде двотрећинска већина у Већу република, ако буде двотрећинска већина у Већу грађана могу већ данас бити усвојене.

Водитељ: Онда је то унитаризација за коју се залаже ваша странка.

Др Шешел: Па ја не бих то назвао унитаризацијом. Камо среће да је реч о унитаризацији. Унитаризација подразумева много више од тога. Ово није унитаризација, ово је само сређивање у институционалном смислу стања у основним државним ор-

уставним амандманима. То је лудост. То не постоји.

Црна Гора не може изаћи из федерације

Водитељ: Знам, али зар не мислите да овим терате Црну Гору?

Др Шешел: Не, ми Црну Гору не терамо. По мом мишљењу, Црна Гора не може изаћи из федерације.

Водитељ: Како не?

Др Шешел: Како може? Савезни устав није предвидео могућност напуштања Савезне Републике Југославије.

да Црна Гора не треба да се изјашњава о промени Устава.

Др Шешел: Шта има да се изјашњава, то није њена уставна надлежност.

Водитељ: Добро, а путем референдума?

Др Шешел: Да ли ви мислите да је референдум изнад Устава?

Водитељ: Не, него, на пример, кад је референдум...

Др Шешел: Где то пише, да ли је Савезни устав предвидео тај референдум?

Водитељ: Није.

Др Шешел: Оно што Устав није предвидео не може бити фактор.

Водитељ: Па ни ове блокаде, господине Шешел, Устав није предвидео.

Др Шешел: Наравно, Устав није предвидео многе ствари које се у пракси дешавају.

Водитељ: Да ли би ове промене Устава биле донете када партија Момира Булатовића не би имала легитимитет?

Др Шешел: Како нема?

Водитељ: Тако каже званична Црна Гора.

Др Шешел: Значи, ако нешто каже званична Црна Гора, онда је то тако? Чекајте. На челу Црне Горе је круг сепаратиста, криминалаца, издајника, сад, ако они нешто кажу, онда је то тако?

Водитељ: Објасните ми тај појам „сепаратисти“.

Др Шешел: Власт у Црној Гори жели отцепљење Црне Горе. Они то сада отворено раде, и то је сепаратистичка власт.

Водитељ: Од кога да се Црна Гора отцепи?

Др Шешел: Од савезне државе.

Водитељ: Црна Гора је суверена.

Др Шешел: Савезна држава је суверена.

Водитељ: Нема она од кога да се одвоји.

Др Шешел: Савезна држава је суверена, а Црна Гора је суверена само у оној мери у којој то не дира у суверенитет савезне државе. То је врло јасно формулисано, на пример, у погледу вођења спољне политике. Црна Гора има право да води спољну политику уколико то није у колизији са интересима савезне државе, је ли тако?

Водитељ: Тако.

Др Шешел: Е, према томе, суверенитет Црне Горе је ограничен суверенитетом савезне државе. Црна Гора има онолико суверенитета колико није у колизији са савезним суверенитетом, јер ово није конфедерација, него федерација. Савезна држава је конструисана као федерација. Има неке конфедералне елементе, додуше, али је федерација.

„Побједа“ игнорише све активности српских радикала: са једне од конференција за штампу Српске радикалне странке

ганима. Ово је сузбијање блокаде функционисања Савезне државе.

Шта би сад значило да не прибегнемо овој првој промени Устава – још сто година би могли да остану они посланици који су изабрани још 1996. године, или кад су изабрани у Веће република. Кад би један по један поумирао, остали бисмо без институције. У принципу држава не сме да остане без институције. Док се не верификује избор нових, морају да функционишу стари. Тако вам је и код владе. Ево, Додикова Влада две године после избора и даље наставља да обавља дужност.

Водитељ: Реците ми, молим вас, неки кажу, када се помиње јавна расправа...

Др Шешел: Ова двојица су стварно будале. Помињу јавну расправу о

Водитељ: Референдумом?

Др Шешел: Нема референдума који то може да мења.

Водитељ: Како је било са бившим републикама? Да ли је у бившем Уставу било предвиђено одвајање?

Др Шешел: Није бивши Устав предвидео одвајање, али је грађански рат произвео одвајања. Значи, у овом случају – можда у неком грађанском рату где би сепаратисти победили, то је могуће. Теоријски постоји само једна правна могућност отцепљења Црне Горе, а то је да се промени Савезни устав и да се отвори могућност да нека федерална јединица изађе из састава савезне државе. Само та правна могућност постоји, све друго би било противправно и противустварно.

Водитељ: Мало пре сте ми рекли

Мило Ђукановић је издајник народа и државе

Водитељ: Како то?

Др Шешел: Власт у Црној Гори је сепаратистичка, она вреба прилику да се отцепи. Она би то хтела уз помоћ српских непријатеља, НАТО-а, ангажује све могуће стране спонзоре у том правцу и не иде јој, изгледа, у прилог садашњи став Запада.

Друго, та власт је издајничка. Мило Ђукановић је издајник српског народа и издајник Савезне Републике Југославије.

Водитељ: Како знате?

Др Шешел: У време рата он је ишао у агресорске земље. Тако знам. Он је, као члан Врховног савета одбране, путовао у агресорске земље, служио непријатељима свога народа. По мом мишљењу, морао је бити ухапшен. Кривица је власти у Београду што то није урадила.

Водитељ: Господин Јовановић и још неки чланови Владе за цијело време рата су били ван земље.

Др Шешел: Прво, они су били у дипломатској мисији. Ђукановић није био ни у каквој дипломатској мисији.

Водитељ: Али ми смо прекинули односе са тим државама.

Др Шешел: Прво, Владислав Јовановић је у Њујорку у Уједињеним нацијама, а не у Сједињеним Америчким Државама. Уједињене нације су у Њујорку екстериторијалне. Па и Куба има амбасадора у Њујорку, а нема амбасадора у Вашингтону. Имати дипломатске односе са Вашингтоном значи имати амбасадора у Вашингтону, а Уједињене нације у Њујорку су екстериторијалне. Непријатељи Америке и државе које ратују са Америком имају амбасадоре тамо.

Водитељ: Али су у Њујорку.

Вама је издајник председник Црне Горе који је ишао тамо где је ишао како би спречио веће разарање Црне Горе и Србије заједно.

Др Шешел: Он није ишао због тога.

Водитељ: А није вам издајник Слободан Милошевић који је потписао пуномоћ преговора који је дозволио улазак страних трупа.

Др Шешел: Морате бити мало прецизнији.

Водитељ: Извињавам се, ко је дозволио улазак страних трупа на територију једне суверене државе?

Др Шешел: Прво, није истина ни једно ни друго што кажете. Мило Ђукановић није ишао да спречи бомбардовање него је подстицао бомбардовање.

Слаби обично највише моле

Водитељ: Имате ли доказе?

Др Шешел: Имам доказе, је ли после тога бомбардовање било блаже или интензивније? После сваког

његовог одласка бомбардовање је било све интензивније.

Водитељ: Мислите ли ви да је председник једне тако минијатурне државе толико моћан?

Др Шешел: Није он моћан. Није он ишао да их тера или да им нареди; Него да их наговара и моли. Обично слаби највише моле.

Водитељ: Ви вероватно знате да цијели свијет полемиче око оправданости те интервенције, да је људи, новинари, публицисти у тим земљама осуђују.

Др Шешел: Ето видите, ви кажете: интервенција, то је агресија. Ма, не би црногорски званичници преко својих уста изговорили да је то агресија, па да их...

Водитељ: Ви спорите да је НАТО донео одлуку и да ту ништа није могло да се учини.

Др Шешел: Коју?

Водитељ: За бомбардовање.

Др Шешел: Могло је да се учини нешто на функционалан начин. Не може он против савезне државе, ту је он прекршио савезни Устав. Не може Црна Гора као федерална јединица да води спољну политику која је у колизији са политиком савезне државе.

Водитељ: Да се вратимо на Косово.

Др Шешел: Е даље, што се тиче друге ваше тезе, Слободан Милошевић није ништа потписао, Народна скупштина Републике Србије већином гласова је донела одлуку о прихватању плана Черномирдин-Ахтисари, само је Српска радикална странка гласала против. Је ли тако? Гласали су социјалисти за, ЈУЛ за и Српски покрет обнове за. Након одлуке Народне скупштине Савезна влада је прихватила план, је ли истина? По Савезном Уставу искључиво Савезна влада води спољну политику, а не савезни председник.

Водитељ: Па да, а то није тако. Политику води савезно председништво.

Др Шешел: Како је води? Где је води? По чему?

Водитељ: Што се није Момир Булатовић састајао са свим тим људима?

Др Шешел: А што није?

Водитељ: Са Ахтисаријем, да ли је могао, господине Шешел?

Др Шешел: То је сад питање с ким је Ахтисари хтео да се састане. Ја само кажем да је Народна скупштина донела ту одлуку и да је ту одлуку потврдила Савезна влада. Милошевић ту утицаја нема. Колико је он лично утицао преко своје партије да се тако одлучи, јер његова партија је моћна и у Савезној влади и у Републичкој скупштини – то је друго питање. Ути-

цао је много, јер да је његов став био другачији, не би ни њихова партија гласала за то је л' тако? У Савезној влади била је Милошевићева партија.

Водитељ: Али суштински је он то потписао, формално не.

Др Шешел: Ма није, чекајте, молим вас. То су прихватиле на савезном нивоу Социјалистичка партија, ЈУЛ, Социјалистичка народна партија Црне Горе, Српски покрет обнове, Српска народна странка, опет ове четири странке, три из Србије и Социјалистичка народна партија. Да је једна од тих странака била против, то би пало. Да је Српски покрет обнове тада изашао из Савезне владе, Савезна влада не би могла да изгласа ту одлуку.

Народ ће ценити доследност српских радикала

Водитељ: Да вас питам нешто. Да ли су онда они сви заједно у ствари издајници, и зато, дозволите, што је српски народ на референдуму рекао не странам посматрачима, 99 процената – колико је било – 99,8 одсто или тако нешто грађана Србије је рекло да не жели стране посматраче.

Др Шешел: Па није баш такав проценат.

Водитељ: То сте ви рекли.

Др Шешел: Није тачно.

Водитељ: Мора да је 90 процената.

Др Шешел: Колико се ја сећам, од око 70 одсто колико је изашло на референдум грађана – око 90 процената је било за, а они који нису изашли већ су изразили свој став против тога, и то се мора узети у обзир. Колико се ја сећам, на референдум је изашло мање од 70 одсто грађана.

Водитељ: Добро, можда је изашло и 70 одсто.

Др Шешел: Али тако вам је то код референдума, онај ко је против и не иде, разумете.

Водитељ: Добро, није битно ко је био...

Др Шешел: Али већина народа је била против страног мешања, и сад ће то народ да цени и на следећим изборима. Он ће да цени то што су радикали остали доследни, што ове партије нису биле доследне.

Водитељ: Да ли су ове партије издајници свога народа јер су деловале мимо одлуке свог народа, то вас ја питам?

Др Шешел: Пазите, то је сад друго питање да ли су издајници или нису, одлука је формално правно донесена на исправан начин, значи, донесена је у оквиру надлежности. Народна скупштина Републике Србије је могла о том питању да расправља. Њена одлука није дефинитивна. Дефинитивна је одлука Савезне владе, је ли тако? По Уставу, Савезна влада

води спољну политику. Ако нема кршења Устава и закона при доношењу одлуке, онда нема елемената да говоримо да ли је издаја или није. Одлука може бити добра или лоша. Народ ће на следећим изборима да цени да ли је добра или лоша. Милошевић је могао да преговара са страним силама, могао је и Булатовић са силама НАТО-а да преговара, а Мила Ђукановића нико није овластио да са њима преговара. Ту је суштинска разлика. У рату је могуће да и непријатељи међусобно контактирају и да воде преговоре и да није реч о издаји ако

Водитељ: Да ли је Скупштина Србије усагласила свој Закон са одлуком Савезног уставног суда?

Др Шешел: Постоји нешто што се подразумева. Оно што није сагласно, не примењује се, разумете. Није Уставни суд постављао рок да се усагласи, али постоји одредба по којој је оно што у Уставу федералне јединице није у сагласности са Савезним уставом правно ништавно и заиста се не примењује ниједна одредба из Устава Србије која је остала од раније, пре доношења Савезног устава која није у сагласности са Савезним уставом.

Др Шешел: Тај референдум би био противустава.

Водитељ: Ја се сећам да је господин Милошевић уочи Нове године, чак и Момир Булатовић, да су говорили – па, ето, није било референдума, нека раде шта хоће, ми се нећемо мијешати.

Др Шешел: То што су евентуално говорили Милошевић и Булатовић, мене уопште не интересује.

Водитељ: Што није тада...

Др Шешел: Договори странака око измена Устава се одвијају последњих десетак дана. Раније се само Српска радикална странка, ако се сећате, залагала за промену Устава поводом избора.

Водитељ: Мишо Вуковић за данашњи „Глас“ каже да је промена Устава разлог да Милошевић остане на власти.

Др Шешел: Пре три године је Српска радикална странка била у жестоком сукобу са Социјалистичком партијом Србије иако је тада било неких разговора између тадашње Демократске партије социјалиста и Социјалистичке партије Србије, ми у томе нисмо учествовали и нисмо верзиран. Али, колико сам ја информисан, разговори су тада вођени искључиво око директног избора председника Републике. Ова друга два питања нису ни помињана.

Можда нисам у праву, али опет наглашавам – нисам нарочито верзиран. Колико ме сећање служи, то је било негде у лето 1997. године, је ли тако, јер иницијатива Социјалистичке партије је била, овде је била саопштена, Српска радикална странка се тада изјаснила против, ако се сећате, је ли тако? Можете да погледате и нашу конференцију за штампу, да смо се тако изјаснили. У принципу, ми смо да парламент бира председника Републике, али кад правите иницијативе овог типа, морате ићи на извесне компромисе. Нама је било важно да се проведу избори за Веће република непосредно од стране грађана. Већ две године инсистирамо на тој чињеници.

Затим, нама је било важно да се укине канцеларски систем, да имамо регуларну парламентарну владу, где је председник владе први међу једнакима, а не апсолутни господар владе. У канцеларском систему нема потребе да влада гласа о нечему јер председник зачас може да разреши и постави, је ли тако? Тај канцеларски систем се свуда у свету напушта, то је једна паметна промена у Уставу. У овом случају, баш због овакве политичке ситуације у Савезној Републици Југославији, мислим да је добро да се иде на непосредне изборе за председника Републике. Такви избори би

Постоје бројни докази о криминалним активностима Мила Ђукановића: др Војислав Шешел са новинарком Радија „Моитена“

је ударила огромна сила. Тражи се излаз. Али, ко је овластио Ђукановића да преговара?

Водитељ: Кад смо причали прошли пут, ви сте ми сами рекли да Устав Савезне Републике Југославије нити поштује Црна Гора нити Србија. То и ја знам, то зна сваки грађанин.

Др Шешел: Нисам вам ја тако рекао, мало је другачије било.

Водитељ: Кад смо разговарали, рекли сте – не поштује се ни у Србији.

Др Шешел: Молим вас, о овом питању на пример, о питању Већа република, Устав је кршен и у Србији и у Црној Гори, је ли тако? Устав је чињеница, да ли се слажете?

Водитељ: Слажем се.

Др Шешел: Уставни суд је утврдио да је противустава и један и други закон о избору посланика у Веће република, с тим што се Народна скупштина Србије повиновала одлуци Уставног суда, а Скупштина Црне Горе се није повиновала, а морала је,

Ево погледајте, код оружаних снага, код војне политике, у читавом низу других питања, код економске политике, Народне банке, и тако даље.

Референдум у Црној Гори био би противустава

Водитељ: Ко иницира ове измене Устава?

Др Шешел: Ове измене Устава је иницирало пет партија заједно: Српска радикална странка, Социјалистичка партија Србије, Социјалистичка народна партија Црне Горе, ЈУЛ, Српска народна странка, то је наша заједничка иницијатива.

Водитељ: А реците ми шта мислите – шта ће сад Црна Гора да направи. Црна Гора у принципу сад нема избора.

Др Шешел: Како нема изборе?

Водитељ: Онако гледано.

Др Шешел: Црна Гора има изборе.

Водитељ: Значи, може једино да организује референдум.

могли да представљају извесни политички расцеп код нас. Иде се на одмеравање снага.

Водитељ: По вашој причи изгледа да су односи Социјалистичке партије Србије и Српске радикалне странке добри.

Др Шешел: Шта значи то добри односи? Ми смо коалициони партнери.

Српски радикали траже јединствен кривични закон

Водитељ: И та коалиција добро функционише.

Др Шешел: Релативно добро функционише, имамо доста успеха.

Водитељ: Одбили сте Предлог закона о тероризму.

Др Шешел: Ми нисмо изгласали тај закон.

Водитељ: Мислим да је то добро.

Др Шешел: Па сад, да ли је добро или није, али нешто са чиме се не слажемо ми нећемо да прихватимо. Не могу нас ни пушком натерати.

Водитељ: То је дефинитивно демократски, уколико, наравно, усвојите.

Др Шешел: Зависи да ли ће бити усаглашен, или неће.

Водитељ: А које су конкретно примедбе на тај закон, односно, шта вам то не ваља?

Др Шешел: Па слушајте, ја сам пре него што је то ишло на седницу Савезне владе, још док је иницијатива била да то ради Скупштина Србије, гостовао у емисији Телевизије „Палма“ у Београду и рекао сам: у принципу ми смо за ту варијанту закона, сматрамо да је то у основи регулисано постојећим кривичним законом. То кривично дело треба да санкционишемо, слажем се да је требало увести казну доживотне робије, чак сам размишљао лично и о смртној казни за најтежа терористичка дела, за убиства, киднаповање деце, подметање експлозива и сличне ствари. По савезном Уставу, немогуће је изрећи смртну казну за кривична дела прописана савезним законом и због тога на томе нисмо инсистирали, а лично као стари робијаш сматрам да је казна доживотне робије тежа од смртне казне, то ја лично мислим, и добро је што би се увела доживотна робија. Али што се тиче Српске радикалне странке, ми се поприлично концепцијски разликујемо. Не кажем ја унапред да ли ће тај закон бити усаглашен или не, али ми сматрамо да је требало ићи на квалификацију кривичног законодавства уопште. Годинама се за то залажемо.

Имамо три кривична закона – савезни и законе федералних јединица – а имамо око 60 што савезних, што црногорских, што србијанских закона који садрже кривични поредак, то

руши правни поредак, то спречава постизање правне сигурности грађана. Ми смо за то да се усвоји јединствени кривични закон, по узору још на чувени Наполеонов казни закон. То значи, да имамо јединствен кривични кодекс који ће обухватати сву материју кривичног закона, сву материју закона о извршењу кривичних санкција, и чак сва друга дела која нису кривична, можда прекршајна, за која се може изрећи казна затвора. То је став Српске радикалне странке. Ви знате да је текао неки процес усаглашавања јер је по савезном Уставу реч о подељеној надлежности савезне државе и федералних јединица.

За одређена кривична дела надлежна је савезна држава. Устав је отворио могућност да се уз сагласност федералних јединица то питање јединствено уреди. Скупштине федералних јединица дале су сагласност, и Скупштина Црна Горе, а онда је речено да Скупштина Црне Горе то опозива. Таква врста сагласности се не може опозвати, она се једном да или се никада не да. Али кад се да, више се не може опозвати. Могао је закон бити донесен, па каже – ми опозивамо, то не може. То је правно немогуће. И даље инсистирамо да се донесе јединствен кривични пропис ради правне сигурности грађана и стабилности правног поретка.

Водитељ: Ја сам мислила да ћете ми апострофирати тај Закон за вербални деликт, онда оно да сведок ако неће да сведочи иде у затвор док не проприча, то је страшно.

Др Шешел: Видите, то није ништа ново.

Водитељ: Нама је државни узор Мијан Мар.

Др Шешел: Прво, то постоји у модерним правним системима на Западу.

Водитељ: Али због виших ставова...

Др Шешел: Што се тиче вербалног деликта, ја никада нисам био осуђен за вербални деликт који се тицао залагања за тероризам. То код мене не можете да нађете.

Водитељ: Добро, али из ваших ставова се види...

Подстрекивање тероризма кажњиво је свуда у свету

Др Шешел: Свуда у свету је кажњиво подстрекивање тероризма. Подстрекивање може бити вербално. Кажњиво је подстрекивање на самоубиство. Хоћете ли да кажете да је и то вербални деликт? Рекао му да се убије и он се убио. То је подстрекивање. Он се можда не би убио да га нисте подстрекивали. И зато морате да одговарате. Значи, мора се сузити питање вербалног деликта. Вербални деликт из времена када сам ја био про-

гањан, значио је давање изјаве против режима, критику владајуће идеологије итд. То би било кажњиво чак и по овом закону. Али подстрекивање на најтежа кривична дела свуда је кажњиво. Друго, постоји дужност сведочења у модерним правним порецима. Ако сте очевитац убиства, морате да сведочите, а ако прикривате, онда сте саучесник. Ако видите да је неко некога убио па прећутите, не пријавите полицији, по садашњем закону одговарате – да ли знате за то?

Водитељ: Али ако је мој живот угрожен као сведоку?

Др Шешел: Онда је држава дужна да вас заштити.

Водитељ: Добро, али откуд ја као грађанин то да знам?

Др Шешел: То се подразумева.

Водитељ: Опет се подразумева.

Др Шешел: Подразумева се да је дужна. Држава има интерес да ви као сведок останете живи.

Водитељ: Да, али откуд ја као грађанин знам шта ће да буде?

Др Шешел: Заштита сведока је прецизирана.

Водитељ: Реците ми да ли ми говорите о новом Предлогу закона?

Др Шешел: Не, ја вам сада ништа не говорим о томе, пошто ми о томе и даље разговарамо темељно.

Водитељ: Што не значи да се ви противите, је ли тако?

Др Шешел: Разговарамо о неком питању док се не усагласимо, као што је било сада када смо најавили да нећемо гласати, чак ни наши коалициони партнери можда не би гласали.

Водитељ: Нијесу вјеровали. Да ли је тачно да сте у сукобу са ЈУЛ-ом?

Др Шешел: У принципу ми нисмо у сукобу са нашим коалиционим партнерима; ни са ова два на савезном нивоу, мада има много неслагања. Некада и јавно говоримо о тим неслагањима. Али, настојимо да усагласимо суштинске ствари. И, углавном успевамо да их усагласимо. Ево, усагласили смо, рецимо, у републичкој Влади три веома важна закона на којима смо месецима инсистирали: Закон о јавним предузећима, Закон о исплати заосталих дечјих додатака и Закон о продаји пословног простора за стару девизну штедњу. То су веома важни резултати.

Милу Ђукановићу мора да се суди

Водитељ: Надам се да имам још толико времена да вас питам. Да ли знате да је расписана потерница за Милом Ђукановићем?

Др Шешел: Ја мислим да то није никаква потерница за Милом Ђукановићем, али мислим да је Мило Ђукановић одавно починио много кривичних дела и да би морао да одгова-

ра. То је моје лично мишљење и мишљење Српске радикалне странке.

Водитељ: Која кривична дела?

Др Шешел: Он је кршио савезни Устав и савезне законе, и ту има много елемената кривичног дела.

Водитељ: Шта то сад иницира ако Војска у саопштењу каже да је човек угрозио безбедност?

Др Шешел: Ја не знам шта то иницира Војном саопштењу.

Водитељ: Како они кажу, повредио Устав, повредио безбедност земље.

Др Шешел: Ви причате о војном саопштењу. Ја нисам читао то војно саопштење. Ја лично мислим да је Мило Ђукановић починио већ много

Водитељ: Да ли би доживотно робијао по тим оптужбама?

Др Шешел: Па ја не знам зашто би суд доносио законе. Ја мислим да има довољно елемената за кривично гоњење.

Водитељ: Ово све што сте набројали, ја мислим да се тиче морала, након што је Београд увео блокаду Подгорици...

Др Шешел: Београд није увео никакве блокаде. Онога тренутка када је Црна Гора спречила функционисање царинских органа на граници СРЈ, на територији Црне Горе, на граничним прелазима СРЈ на територији Црне Горе, савезна држава је

Од самог почетка председничке кампање Томислав Николић је имао несесичну подршку свог председника др Војислава Шешеља

кривичних дела, и да му се мора судити. То је моје мишљење, а и такав је став Српске радикалне странке. Да ми имамо много већу моћ на савезном нивоу него што имамо, ми бисмо га већ одавно ухапсили.

Водитељ: На пример, које су то грешке?

Др Шешел: Прво нарушавање уставно-правног поретка СРЈ, нарушавање јединственог тржишта, онемогућавање функционисања правног система, онемогућавање функционисања финансијског система, спречавање наплате царине, омогућавање шверца, криминала итд; сарадња са агресорским земљама у време агресије НАТО-а на СРЈ. То је неколико важних тачака, што даље да вам набрајам? Да имам пред собом Кривични закон, сад бих га прелистао и тачно вам рекао која су то кривична дела из закона.

морала интервенисати свим средствима да елиминиса такво противправно деловање.

Водитељ: Да ли мислите на ресор који води Михаљ Кертег?

Др Шешел: То што постоје против њега кривичне пријаве, о томе треба суд да процени. То што није суд поступио по кривичним пријавама, не значи да се може укинути савезна царина у Црној Гори. Пошто је то укинуто, савезна држава је прибегла неком, по мом мишљењу противзаконитом методу. Уместо да похвата оне који спречавају функционисање царине у Црној Гори, она је те царине померила на подручје Србије.

Шта не ваља у Војсци Југославије?

Водитељ: Зар није требало ухапсити гувернера Народне банке СРЈ, који је штампао паре?

Др Шешел: Прво, гувернер сам одлучује када ће штампати паре. Гувернер није подређен Савезној влади. Гувернер је институција паралелна са Савезном владом. Мора да следи економску политику Савезне владе, а касније самостално одлучује о примарној емисији и о бесцелатној каматној стопи Народне банке. Тако је и у многим другим државама у свету. Можемо га критиковати, можемо га сменили, али не можемо га ухапсити када повуче потезе из своје надлежности.

Водитељ: Чак иако су ти потези неконтролисано штампање новца?

Др Шешел: Пазите, иако су ти потези у економском смислу погрешни, могу да изазову лоше резултате, постоји политичка одговорност; не можете ви хапсити политичаре зато што су лоши, зато што су неспособни, зато што су неуспешни, је ли тако? То се нигде у свету не ради. Или их смени онај који их је изабрао, или их смени народ, или њиховој партији више не даје поверење. Али кад се директно прекрше закони и почине кривична дела, онда треба и хапсити.

Водитељ: То што ви причате је став једног политичара. По вашем мишљењу, такве ствари Војска може да изјави односно Генералштаб.

Др Шешел: Војска Југославије. Ја имам примедбе на Војску Југославије, али друге врсте. Прво ћу да вам кажем које су ми примедбе.

Водитељ: Не, него ми прво реците да ли Војска Југославије има право да излази из оквира своје надлежности?

Др Шешел: Сада ћу вам рећи шта војска може, а шта не може. Војска се непримерено понаша када се начелник Генералштаба и министар одбране позивају на традиције НОБ-а која је идеолошка и на комунистичку револуцију; на оно што је заправо главни узрок наших данашњих зала. Када се деси да неке јединице војске парадирaju са црвеном заставом са српом и чекићем и петокраком. И тога је било. То је наш проблем – неке јединице које следе традицију партизанских јединица. И ту сам врло конкретан према Војсци. Не свиђа ми се када Војска објављује књигу говора и интервјуа начелника Војске или када се објављује књига начелника Војске. Не свиђа ми се када Војска организује јавне манифестације. Чак су и мене позивали. Никада нисам ишао. То су јавне манифестације где се певају партизанске песме.

Водитељ: Па онда сте и ви издајник.

Др Шешел: Чекајте, па како тако говорите? Ви нисте толико глуши.

Водитељ: У саопштењу се каже, ми смо га позивали на догађај – а он није хтео да дође.

Др Шешел: Е, полако. Рекао сам вам овај пример о Војсци, зашто не идем на те манифестације. А што се тиче Букановића и самог поштења Војске, постоје ствари са којима се слажем и са којима се не слажем.

Водитељ: Па, ни ја.

Др Шешел: Прво, Војска напада Букановића из неких сасвим оправданих разлога, ево можемо их потражити у саопштењу заједно. Ово је тај текст. Због понашања у рату и због вођења сепаратистичке политике која је очигледна, е а да ли ће он ићи на манифестације или неће, то је већ друга ствар. Он би као члан Савета одбране требало да иде. То је у оквиру његове надлежности, његове функције. Што се тиче права Генералштаба, Генералштаб има право да се јавно огласи о питањима која ометају његово регуларно испуњавање дужности. Очигледно је да црногорска актуелна власт и режим Мила Букановића угрожавају несметано обављање уставних дужности Генералштаба и Војске Југославије. Сетите се ометања комуникације, сетите се позивања у полицијску резерву људи који би требало да иду као војници на фронт, и низа других ствари. Чак је било блокаде војних јединица, претећих сукоба са полицијом, па су нашли компромисно решење, али је било и инцидента код Херцег Новог.

Водитељ: Што се тиче полиције, она се стварно труди да избјегава те сукобе.

Др Шешел: Молим вас, то су све елементи који указују да је Генералштаб суштински у праву. То што им је промакла и понека глупост у том саопштењу, то је сад друго питање. То је заиста глупост – позивали смо га на свечаности, он није хтео да дође. Ја не идем нигде на свечаности у Србији, да ли сте приметили не волим ово што раде, ја сам против тога. Не могу да их спречим, они хоће да прославе отварање сваког пута, сваког моста, сваке зграде. Ми радикали ту нигде не идемо.

Односи Букановића и Војске

Водитељ: Добро, то је нормално.

Др Шешел: Нормално је што не идемо, али ми не идемо зато што нећемо, а не зато што нисмо позвани.

Водитељ: Толико парадирење је више само брука, али ово што сте малопре рекли, сама Војска у том истом саопштењу каже да у Црној Гори они имају сарадњу са локалним органима. Па, како их онда то не угрожава?

Др Шешел: Па слушајте, што ви не тражите интервју са начелником Генералштаба? Ја да вам тумачим његов текст, то је бесмислено. Ја вам кажем шта је основно у том саопштењу.

Водитељ: Да ли ви видите опасност у овом саопштењу?

Др Шешел: Ја у том саопштењу не видим никакву опасност, ја видим опасност само у понашању Мила Букановића и режима у Црној Гори.

Водитељ: Да ли Војска има право на овакво саопштење које је политичко саопштење?

Др Шешел: Прво, све ово што ми радимо је ствар политике.

Водитељ: Ви што радите, политичари?

Др Шешел: И Војска што ради, и то је политика одбране земље. И то се зове политиком. Ваљда знамо дефинитивно шта је политика. Политика је усмеравање друштва у одређеном правцу ради постизања одређених циљева уз коришћење одређених метода. То је најопштија дефиниција политике.

Водитељ: Ко утврђује ту политику?

Др Шешел: Утврђује савезна држава. Мислите сада да Генералштаб не сме да се огласи? Генералштаб је дужан да се јавно огласи да има сметње на делу територије где проводи своје уставне надлежности.

Водитељ: Да, апсолутно. Али ово није саопштење о угрожености деловања и рада Војске, него је ово саопштење о политичкој активности председника Црне Горе.

Др Шешел: Па чекајте, а тамо где је његова активност сепаратистичка, зар не треба и Војска да каже свој став?

Водитељ: То има право да каже било која партија, али што се тиче војске...

Др Шешел: На пример, што никада није осудио агресију НАТО-а? Никада је није осудио, то је већ став у прилог НАТО.

Водитељ: Сто пута је осудио, господине Шешел.

Др Шешел: Није рекао никад да је агресија. Рекао је да је грешка, није рекао да је злочин него да је грешка. Да ли је рекао да је злочин? Није. Е, затим Војска њему одговара на његову жалбу да је то институција са којом он нема никаквог додира и они тада кажу да су га звали на активности и свечаности и да он није долазио.

Водитељ: Не, не, они не кажу да је он то рекао.

Др Шешел: Ево, кажу да се веома критички односи према Војсци Југославије као институцији са којом нема никаквог додира. То он каже. То је интерпретација његове изјаве, а не директан цитат.

Водитељ: Не, не, не, ово је њихов став.

Др Шешел: Даље, они кажу да је одбијао војне почести као члан Вр-

ховног савета одбране. То је његова грешка и то Војска треба јавно да саопшти, да не би било спекулација да су му то намерно ускраћивали. И ја бих то саопштио да сам начелник Генералштаба.

Србија је мирна земља

Водитељ: Да сте ви председник Црне Горе, да вас ја нешто питам, да се враћате са пута и да вас ваша Војска спречи да слетите, да ли бисте ви реаговали?

Др Шешел: Где му је то Војска спречила?

Водитељ: Спријечила је.

Др Шешел: Не може то војска да спречи, него контрола летења. Мора да има контакт са Савезном контролом летења. То је још једна од ретких савезних институција која функционише у Црној Гори. Е сад, шта је глупост?

Водитељ: Војни специјалци су били на подгоричком аеродрому у торњу.

Др Шешел: Слушајте, молим вас, само полако – војни специјалци то не могу. Он је члан Врховног савета одбране.

Водитељ: Они нису дозволили да авион слети.

Др Шешел: Ја нисам чуо да нису дозволили да слети, то ви пустите. Шта је глупост у војном саопштењу? Да није хтео да учествује у полагању венца на споменик партизана. То је глупост. Што би уопште учествовао? Ја не бих учествовао, нити је партизан подигао 13. јула устанак. Устанак су подigli четници, то је општенародни устанак. Подigli су га Срби у Црној Гори.

Водитељ: Фино ће вам то примити моји слушаоци.

Др Шешел: То је глупо из војног саопштења, одмах сам рекао да се са тим не слажем. Да ли ће хтети да прими начелника Генералштаба или не, то је исто његова ствар. Али ово је тачно – да је Влада са више противуставних уредби са законском снагом директно подривала мобилизацију и финансирање Војске Југославије. Чињеница је и то је Генералштаб требало да каже.

Водитељ: Зар то не оцењује Уставни суд?

Др Шешел: То може свако да оцени. Одлука Уставног суда је обавезна, а ово је политичка оцена на коју свако има право.

Водитељ: Чак и Војска?

Др Шешел: И Војска, зашто да не? Војска констатује да јој је неко ометао рад и мора јавно да каже, што не би рекла јавно, зар да држи у тајности? Онда Војска одговара за неуспех, али ако каже: нисмо били успешни стопроцентно због тога, тога и

тога. Затим ово што је изјављивао о Србији, као о највећем европском проблему, да је потенцијално ратно жариште, ту је Војска у праву. То није смео да изјављује.

Водитељ: Па је ли Србија мирна земља?

Др Шешел: Да избегава контакт са Војском, то је очигледна чињеница. Србија је мирна, изузетно мирна земља.

Водитељ: Србија мирна?

Др Шешел: У оној мери колико и Црна Гора. Да је одбијао да учествује у командовању, то је чињеница. Ви сте ми донели овај папир, оптерети-

Др Шешел: Министра Величковића, малтретирали су га цео дан. Хтели да га претресају, а он није дозволио.

Водитељ: Е, то не знам.

Др Шешел: А то не знате? Ма немојте, што се мало не известите?

Водитељ: Што нисте објавили?

Криминал „Побједе“

Др Шешел: Објавили смо кроз саопштење, али у Црној Гори неће да објављују наша саопштења никако.

Водитељ: Ево, ја сам дошла.

Хрватима као да смо ми чинили ратне злочине у Дубровнику. И због тога бих га ухапсио. Зато што сам иде да лети из Цириха, уместо из Тивта и Подгорице, што говори да обавља неке прљаве антидржавне делатности. Ово што је наводни, самозвани министар иностраних послова Црне Горе присуствовао седници Савета безбедности у словеначкој делегацији, то је катастрофалан потез и због тога заслужује доживотну робију.

Водитељ: Како можете да кажете да ли је он самозвани или регуларни или...

На предстојећим изборима народ ће ценити доследност српских радикала

ли сте ме овим папиром који нисам хтео да читам, а сада хоћете да скренете тему на нешто друго. Дајте да анализирамо овај папир.

Водитељ: Да повежем.

Др Шешел: Па шта, Србија није мирна земља?

Водитељ: Па је ли мирна са Косовом?

Др Шешел: Косово је део окупираних територија.

Водитељ: Са студентима?

Др Шешел: Којим студентима?

Водитељ: Са дневним хапшењима?

Др Шешел: Којим хапшењима?

Водитељ: Отпора.

Др Шешел: Ког Отпора, да ли је то легална организација?

Водитељ: Није легална.

Др Шешел: Да ли се у Црној Гори приводи? Шта он ради, он наше министре приводи и покушава да претреса.

Водитељ: Ког министра?

Др Шешел: Једино сте ви дошли. „Побједа“ је званично објавила као државно гласило бојкот Српске радикалне странке. Да ли је то криминал? Како то може? Српска радикална странка је владајућа странка на савезном нивоу. Како може државно гласило Црне Горе да нас бојкотије? Српска радикална странка је регистрована у Црној Гори.

Водитељ: Они су се солидарисали са...

Др Шешел: Шта мене брига због чега су они то урадили. Ви говорите о мотивима, али је криминал што су то урадили. А тај исти Буловић, криминалац Букановићев, који управља „Побједом“... Јел' још увек он управља „Побједом“, Драган Буловић?

Водитељ: Управља, али није криминалац.

Др Шешел: Даље, ово како је довео Карлу дел Понте, која је унапред ослободила НАТО злочинце, ту је Војска у праву. Ја бих га и због тога ухапсио. Затим што се извињавао

Др Шешел: Самозвани је. Да ли је сва своја овлашћења прекршио?

Водитељ: Али, прекршио или не, није самозвани.

Др Шешел: Самозвани је.

Водитељ: Како је самозвани?

Др Шешел: Самозванац је био у Савету безбедности. Кога је заступао тамо?

Водитељ: Не у Савету, него као министар.

Др Шешел: Он је самозванац. Постоји министар суверене државе, међународно признат, то је министар савезне државе. Министар федералне јединице је министар у оној мери у којој је федерална јединица држава. Дакле није потпуно, а он се понашао као да је он министар неке независне државе. Што медији Црне Горе непрекидно говоре „такозвана Савезна влада“?

Водитељ: Да ли мислите да министар Јовановић заступа интересе СРЈ?

Др Шешел: Он заступа интересе Савезне Републике Југославије. А то што Букановићева партија није хтела

да уђе у Савезну владу, то је друга прича, ми смо им нудили. Јесмо ли тражили да и ДПС учествује у Савезној влади, сећате се тога? Ми радикали смо највише на томе инсистирали.

Савезна скупштина је једино место за разговор

Водитељ: Шта је са платформом у Црној Гори? То је понуда за разговор?

Др Шешел: Које је нуђено?

Водитељ: И вашем Томи Николићу када је био у Црној Гори.

Др Шешел: То су били међупартијски разговори. Разговарали смо о свему и свачему, а не о платформи. Платформа је била предмет разговора, а нису разговори били због платформе. Хоћете ли даље да идемо са овим, нећете, одустајете! Имам још читав низ ствари да вам кажем.

Водитељ: Само ви изволите, ви имате састанак у десет сати а не ја.

Др Шешел: Што се тиче платформе, она је требало да буде упућена Савезној влади, без обзира шта је њен садржај. Садржај је ужасан, упорно се тражи растурање савезне државе. Ево, црногорска влада има став, али га је упутила ненадлежном органу. Шта има црногорска влада да разговара са Владом Србије о будућности СРЈ? Влада Србије неће да учествује ни у једној противзаконитој работи.

Црногорска влада је тражила договор са Владом Србије да се растури савезна држава. Ми у ту клопку нећемо да упаднемо. Једном је она бивша СФРЈ упала у ту клопку, када су бивши председници федералних јединица, па и Србије и Црне Горе, пристали да смене Председништво Југославије и да учествују у оним састанцима председника што им је Европска унија подметнула, тада се звала Европска заједница. То нећемо, о свему може да се разговара, али у Савезној скупштини и у Савезној влади.

Водитељ: У овом саопштењу се помиње Карла дел Понте. Да ли је кажњиво разговарати са њом?

Др Шешел: О чему је разговарао са њом? О сарадњи са Хашким трибуналом. Је ли званична Црна Гора изјавила да ће испоручити Хашком трибуналу сва лица која тражи Хашки трибунал?

Водитељ: То је Слободан Милошевић потписао у Дејтону.

Др Шешел: Шта је потписао? Није тачно. Једно је сарадња, а друго је испоручивање својих држављана.

Водитељ: Па, није никога испоручио.

Др Шешел: Није испоручио, али је хтео. Давао је податке и све остало. Није се обавезао да испоручи.

Водитељ: У Црној Гори постоји проблем Штрпце.

Др Шешел: Власт у Црној Гори је рекла да ће испоручити. Што се тиче Штрпца, црногорска власт зна све шта стоји иза тога. Прво, без обзира шта је ко учинио, треба да му се суди овде. Власт у Црној Гори зна исто као што и ја све знам шта се десило у Штрпцу. Је ли тако?

Водитељ: Да, отприлике сви знамо.

Др Шешел: Па што онда не кажу шта је било? Био је ухапшен и не могу ништа да му нађу. Он је у Београду годину дана био у затвору, и нису могли ништа да му пронађу. Ви се сећате. Он је био више од годину дана у затвору.

Водитељ: И онда сте га пустили.

Др Шешел: Чуј, онда сте га пустили! Мора човек да се пусти после годину дана. Година дана је максимум максимума. По Закону о кривичном поступку највише се лице може задржати 6 месеци у затвору. Само изузетно може још 6 месеци, после годину дана мора се пустити.

Водитељ: Хоћете ли рећи једно суђење где смо ми судили за ратне злочине?

Др Шешел: Било је суђење овој групи „Оса“ или како се зове.

Водитељ: То је за покушај наводног убиства председника.

Др Шешел: То је...

Водитељ: „Паук“.

Др Шешел: Не, не то није група, то је било пре неколико година. „Пауку“ се сад суди, а ово је било суђење пре неколико година. Жућина банда, ако се сећате, не могу да се сетим имена. То је једна банда која је оперисала овде код Зворника, они су и пљачкали и убијали итд.

Српски радикали не признају Хашки трибунал

Водитељ: Какав је ваш став према Хашком трибуналу?

Др Шешел: Хашки трибунал је једна антисрпска институција и што се нас, српских радикала тиче, ми је не признајемо.

Водитељ: Да ли мене добро, сећање служи, да сте ви рекли да желите добровољно да идете у Хаг.

Др Шешел: Ја сам хтео, али ми нису одобрили.

Водитељ: То значи да вас немају на тим тајним листама.

Др Шешел: Па, можда ме негде и имају.

Водитељ: Па да ли би...

Др Шешел: Онда сам био у опозицији према режиму, па нисам био на листи. Сад није немогуће да ме има негде на некој тајној листи, јер можда рачунају када би мене уклонили, да би можда лакше пао режим.

Водитељ: Што се тиче Вука Драшковића, да ли би он могао да се договори са социјалистима око неке коалиције?

Др Шешел: Не може нико жив са Драшковићем да се договори.

Водитељ: Па договорио се једном.

Др Шешел: И колико је трајало? Усред ратног стања је најурен из Савезне владе. Не може ни Ђинђић са њим да се договори, не може ни Ђукановић, не може нико жив.

Водитељ: Значи, ви уопште не доводите у могућност...

Др Шешел: Па слушајте, да вам кажем овако у поверењу.

Водитељ: У поверењу?

Др Шешел: Да у поверењу, емитоваћемо у јавност. Колико имате, око хиљаду слушалаца?

Новинар: Не, око 200.000 слушалаца.

Др Шешел: Зар не би нама радикалима било лакше да та коалиција сада влада и у Србији и на савезном нивоу, а да ми лагодно из опозиционих клубова критикујемо, јер толико тога има да се критикује, а тако мало тога да се хвали. Зар не би била то лагоднија позиција?

Водитељ: Па добро, али ви кроз власт можете да чините доста.

Др Шешел: Па и чинимо доста, али не можемо све да урадимо. Све што ми постигнемо, ипак је ствар договора.

Водитељ: Ви сте човек који се залаже за скроман живот. Да ли је у реду да генерал Војске Павковић има вилу на Дедињу?

Др Шешел: Па, ја не знам за ту вилу, нисам никад био код њега, али сам у принципу против било каквих привилегија. Ја немам вилу на Дедињу, нити иједан српски радикал. Ја живим у породичној кући у Батајници коју сам купио пре него што се оформила Српска радикална странка.

Водитељ: Господине Шешел, на крају – како мислите да ће се реаговати на ове промене Устава?

Др Шешел: Мислим да ћемо овим уставним променама допринети стабилизацији савезне државе, до краја октобра морају се одржати савезни избори за Веће грађана и за Веће република. Избори ће бити проведени и у Србији и у Црној Гори, питање је да ли ће бити могуће на простору Косова и Метохије, држаћемо и тамо. И мислим да је то финални пут решавања кризе и проблема. Сматрам да би требало да се сада састану представници парламентарних странака и да расправимо о садржају, и о једном и о другом изборном закону, све услове избора.

Водитељ: Господине Шешел, хвала на овом разговору. Надам се да ћемо још који пут разговарати.

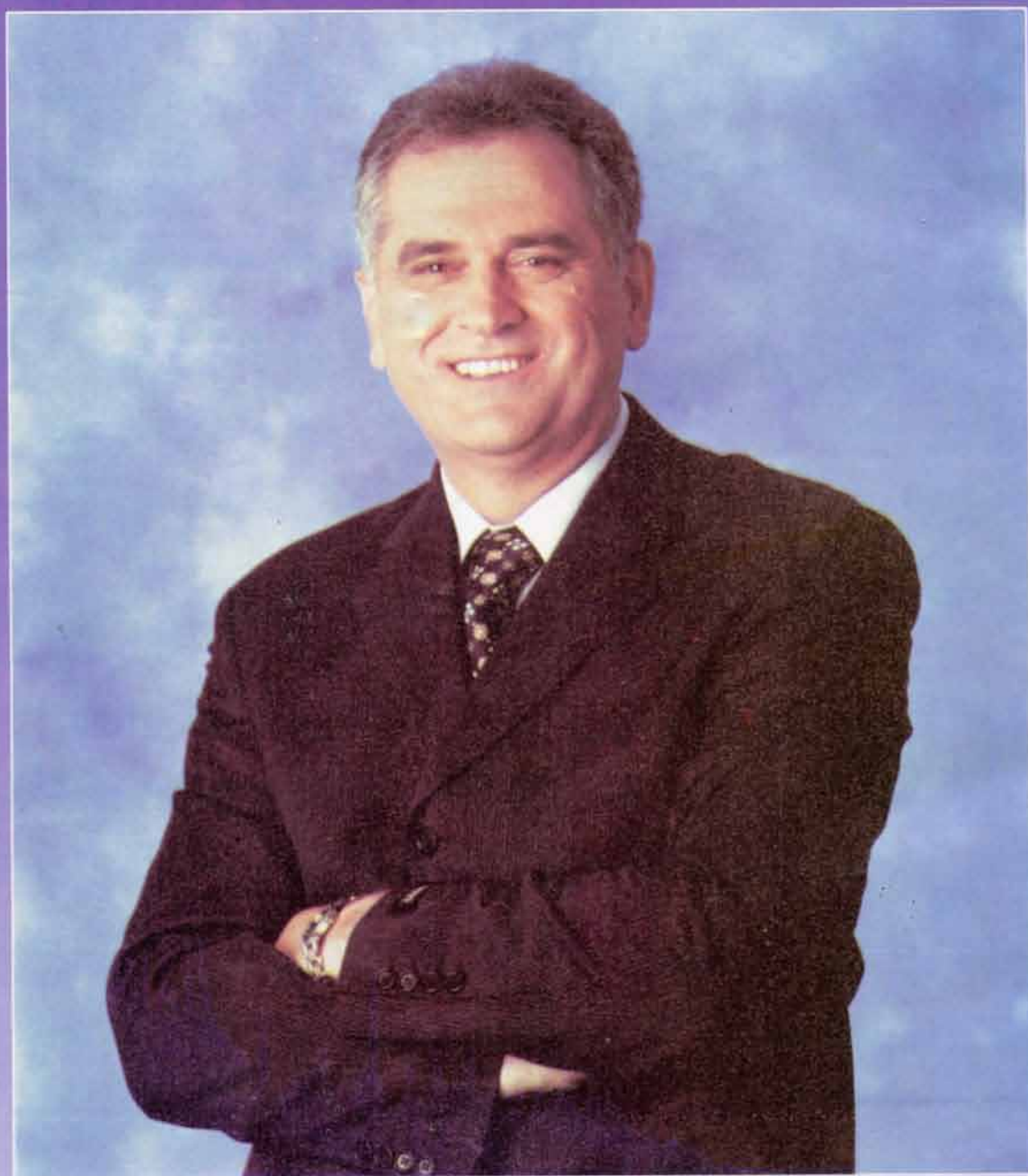
Др Шешел: Кад год хоћете, ја вам стојим на располагању.

**Корак по корак.
Чврстим кораком.
Мудро, храбро и одлучно.**

Томислав Николић
кандидат Српске радикалне странке
за председника СР Југославије

**Из срца Шумадије
на чело Југославије,
на понос српства**

Томислав Николић
кандидат Српске радикалне странке
за председника СР Југославије